

ELANIKE RAHULOLU TALLINNA LINNA AVALIKE TEENUSTEGA 2010

Tallinna Linnakantselei

TALLINN

November 2010

SISUKORD

UURINGU TAUST	3
Uuringu metoodika.....	3
UURINGU PÕHITULEMUSED.....	5
1. Hinnangud elukeskkonnale	5
1.1. Hinnangud Tallinna üldisele olukorrale.....	5
1.2. Rahulolu oma linnaosa olukorraga.....	8
2. Suhtlus ametivõimudega ja infoallikad	17
2.1. Info saamine linna teenuste kohta.....	18
2.2. Teadlikkus Tallinna linnavolikogu tegevusest ja huvi selle vastu	20
3. Toimetulekuraskused ning teadlikkus vastavatest toetustest ja teenustest	23
4. Keskkond	26
4.1. Jäätmete sorteerimine	26
4.2. Teadlikkus keskkonnateemalistest kampaaniatest	28
4.3. Informatsioon jäätmekäitluse kohta	30
4.4. Teadlikkus radoonist ja selle ohtlikkusest	33
5. Ühistransport ja liiklus.....	35
5.1. Kokkupuuted Tallinna transpordialaste teenustega	36
5.2. Erinevate transpordivahendite kasutamine.....	39
5.3. Hinnangud Tallinna ühistranspordile	41
6. Sport ja vaba aeg	43
6.1. Spordiga tegelemine.....	43
6.2. Sportimisvõimalused ja informatsioon selle kohta	47
6.3. Tallinna randade külastamine	49
7. Tervishoid ja arstiabi	50
7.1. Kokkupuuted perearstiga	50
7.2. Kokkupuuted kiirabiga.....	52
8. Tallinn kui Euroopa Kultuuripealinn ja turismi sihtpunkt.....	53
8.1. Teadlikkus kultuuripealinna üritustest ja kavatsus neil osaleda	53
8.2. Hinnangud Tallinna külalislahkusele	55
8.3. Teadlikkus Tallinn Card'ist ja selle kasutamine	56
KOKKUVÕTE.....	57
LISAD: Lisa 1 – Eestikeelne küsitlusankeet	
Lisa 2 – Poolavatud küsimuste muud vastused	
Lisa 3 – Andmetabelid	

UURINGU TAUST

Sotsiaal- ja turu-uuringute firma Saar Poll viis novembris 2010 Tallinna Linnakantselei tellimusel tallinlaste seas läbi elanikkonnaküsitluse, mille peamiseks eesmärgiks oli saada ülevaade pealinlaste hinnangutest erinevatele Tallinna linna avalikele teenustele. Uuringus käsitleti põhjalikumalt järgmisi valdkondi: elukeskkond tervikuna, infoallikad teabe saamiseks, teadlikkus Tallinna linnavalikogu tegevusest, jäätmekäitlus ja keskkonnateemalised kampaaniad, ühistransport ja liiklus laiemalt, sportimisvõimalused, arstiabi ja Tallinn Kultuuripealinnana.

Käesolev aruanne tutvustab uuringu tausta, annab ülevaate uuringu peamistest tulemustest ning teeb tulemuste põhjal kokkuvõtte. Aruande lisadena esitatakse elanikkonnaküsitluse eestikeelne ankeet, loetelu poolavatud küsimustele antud muu-kategooria vastustest ning andmetabelid erinevate sotsiaal-demograafiliste tunnuste lõikes.

Võimaluse korral on võrreldud aruandes tänavusi tulemusi eelnevatel aastatel pealinlaste seas läbi viidud uuringute tulemustega. Võrdluse alusena on kasutatud järgmisi Tallinna uuringute infosüsteemist kättesaadavaid uuringuaruandeid: „Linnakodanike rahulolu Tallinna avalike teenustega“ (2009), „Elanike rahulolu Tallinna linna avalike teenustega 2008“, „Tallinna Linnavalitsuse avalikud teenused“ (2007), „Tallinna linna infoühiskonna taseme uuring“ (2007) ning „Tallinlaste rahulolu uuring: linnaruum“ (2006). Lisaks on antud uuringute kohta saadud tellijalt täiendavaid materjale.

Uuringu metoodika

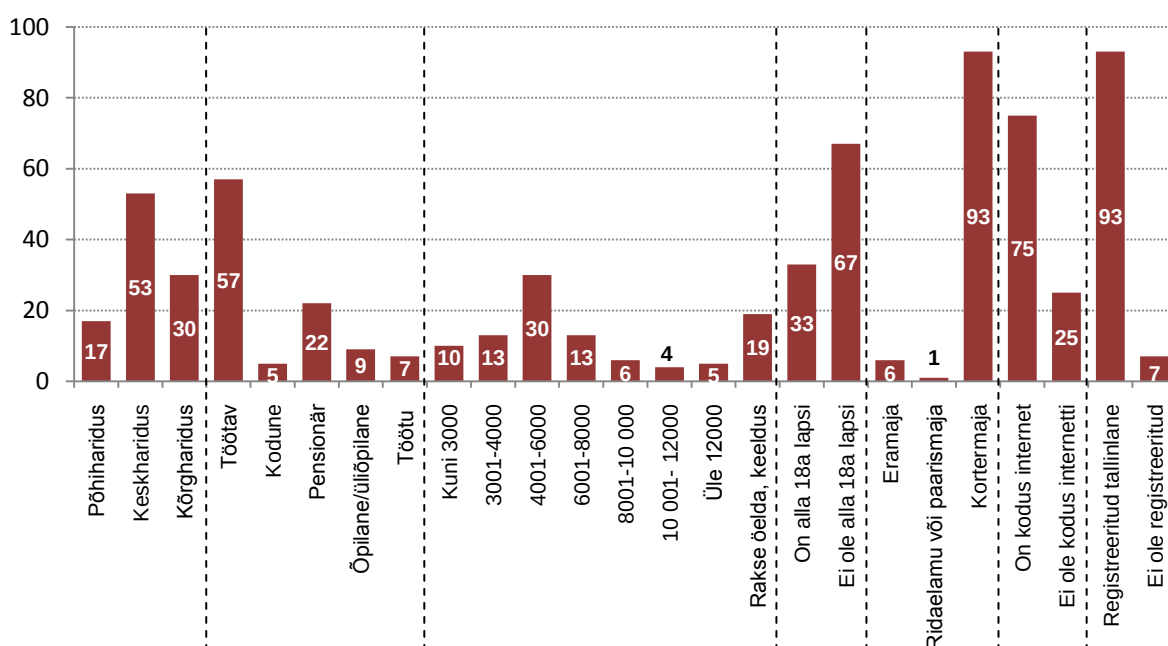
Ajavahemikul 10.-30. november 2010 viis uuringufirma Saar Poll OÜ Tallinnas läbi avaliku arvamuse küsitluse, kus suulise intervjuu vormis ja paberankeedi abil küsitleti 1513 vähemalt 15-aastast pealinlast. Vastajate valikuks kasutati proportsionaalse juhuvalimi meetodit. Intervjuud viidi läbi Saar Polli kogenud küsitlejate poolt ning need toimusid eesti ja vene keeles. Intervjuud toimusid 234 küsitluspunktis, igas punktis keskmiselt 6 intervjuud.

Saadud küsitlustulemi ja statistilise mudeli võrdlemisel ilmnenud erisuste vähendamiseks kaaluti saadud tulemit alljärgnevate sotsiaal-demograafiliste tunnuste lõikes (Tabel 1). Sotsiaal-demograafiliste tunnuste mudeli koostamisel on kasutatud Tallinna linna statistilisi andmeid seisuga 01.01.2010. Täpsema ülevaate vastajate profiilist annab joonis 1.

Tabel 1. Valimi iseloomustus sotsiaal-demograafiliste tunnuste alusel

	Mudel (%)	Saadud küsitlustulem (%)	Kaalutud küsitlustulem (%)
SUGU			
Mees	43,3	43,3	43,3
Naine	56,7	56,7	56,7
VANUS			
15-19	5,6	5,8	5,6
20-29	18,6	19,0	18,6
30-39	18,4	15,7	18,4
40-49	15,2	15,8	15,2
50-59	15,6	16,9	15,6
60-74	18,0	19,9	18,0
75+	8,7	6,9	8,7
RAHVUS			
Eestlased	52,5	50,0	52,5
Muu rahvus	47,8	50,0	47,8
LINNAOSA			
Lasnamäe	28,7	28,0	28,7
Mustamäe	16,0	15,9	16,0
Haabersti/Õismäe	9,9	9,8	9,9
Kesklinn	11,7	12,0	11,7
Kristiine	7,2	7,1	7,2
Nõmme	9,1	8,9	9,1
Põhja-Tallinn	13,9	14,3	13,9
Pirita/Merivälja	3,5	4,0	3,5

Joonis 1. Vastajate ülejäänud taustaandmed: haridus, põhitegevus, netosissetulek ühe leibkonnaliikme kohta, alla 18-aastaste laste olemasolu leibkonnas, elamutüüp, internetiühenduse olemasolu kodus, Tallinna linna elanikuna registreerimine (%)

UURINGU PÕHITULEMUSED

1. Hinnangud elukeskkonnale

Käesolev peatükk annab ülevaate, kuidas hindavad pealinlased Tallinna üldist olukorda ning kuivõrd nad on rahul oma linnaosa erinevate valdkondadega. Kuigi hinnatavad valdkonnad on aastate jooksul mõnevõrra muutunud, on üldjoontes siiski võimalik võrrelda tänavusi hinnanguid kolme varasema uuringu tulemustega (2006, 2008, 2009).

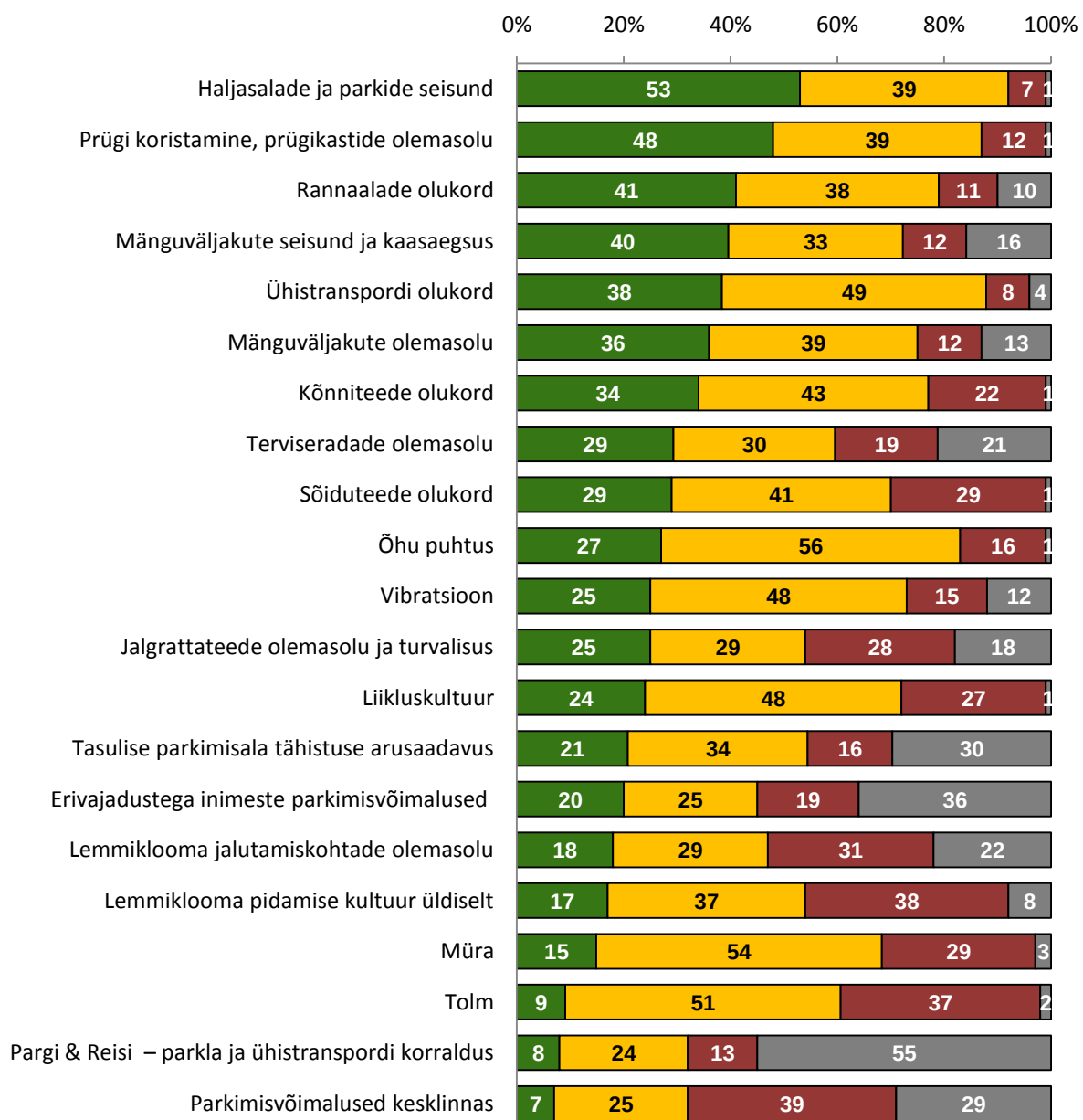
1.1. Hinnangud Tallinna üldisele olukorrale

Erinevatest valdkondadest hindavad tallinlased kõige kõrgemalt siinsete haljasalade ja parkide seisundit (53% annab hinnangu „väga hea“ või „hea“) ning prügi koristamist ja prügikastide olemasolu (48%) (Joonis 2). Sagedamini saavad häid hinnanguid veel pealinna rannaalad, mänguväljakud ja ühistransport. Halvaks hinnatakse kõige sagedamini kesklinna parkimisvõimalusi (39% annab hinnangu „väga halb“ või „halb“), üldist lemmiklooma pidamise kultuuri (38%) ja linnas olevat tolmu (37%).

Parkimine on valdkond, millega paljud ei ole kokku puutunud ja seetõttu ei oska selle olukorda hinnata: rohkem kui pooled näiteks ei oska anda hinnangut parkla ja ühistranspordi süsteemsele korraldusele (Pargi & Reisi) ning ligikaudu kolmandik erivajadustega inimeste parkimisvõimalustele, tasulise parkimisala tähistuse arusaadavusele ning kesklinnas parkimise võimalustele.

Perioodil 2006-2010 toimunud muudatustest ülevaate saamiseks on joonisel 3 toodud ära nende vastajate osakaal, kes on antud valdkonna olukorda heaks või väga heaks hinnanud. Võrreldes aastaga 2009 on mitmetes valdkondades jäänud positiivsete hinnangute andjaid vähemaks – suuremad langused hakkavad silma ühistranspordi olukorra (-9%), mänguväljakute olemasolu (-7%) ja rannaalade olukorra (-5%) puhul. Mullusest kõrgemalt hinnatakse Tallinna õhu puhtust (positiivse hinnangu andjaid 5% võrra rohkem).

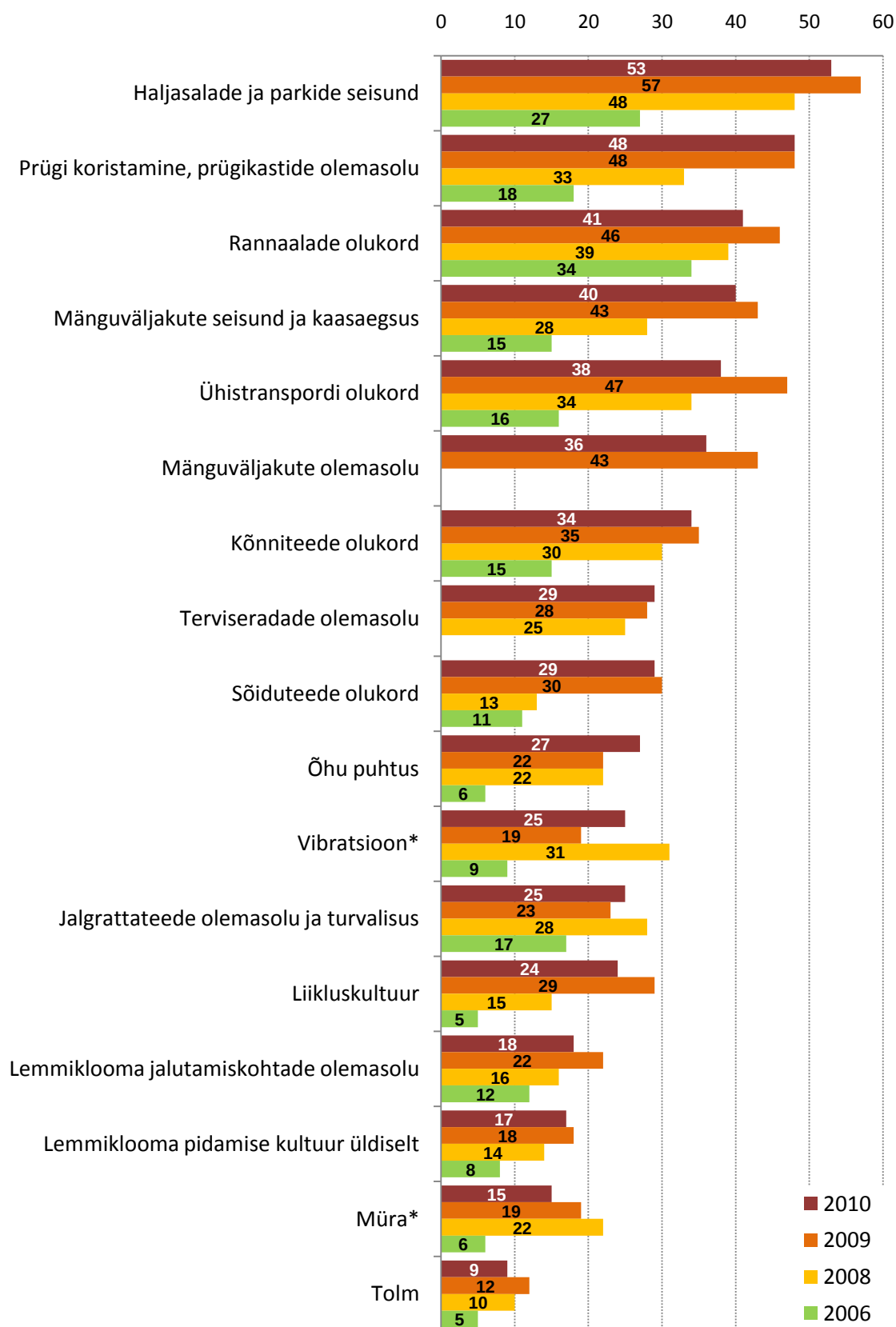
Sarnaselt eelmisele aastale annavad eestlased Tallinna olukorrale valdavalt madalamaid hinnanguid kui teiste rahvuste esindajad (Tabel 2). Suurimad erinevused rahvuste vahel ilmnevad liikluskultuuri, jalgrattateede olemasolu ja turvalisuse, üldise lemmiklooma pidamise kultuuri ning sõiduteede olukorra puhul – keskmiste hinnangute alusel vaadates hindavad mitte-eestlased kõiki neid valdkondi ligikaudu 0,4 punkti võrra kõrgemalt kui eestlased.

Joonis 2. Elanike hinnangud Tallinna üldisele olukorrale (%) (N = kõik vastajad)

■ Väga hea + hea
 ■ Rahuldav
 ■ Väga halb + halb
 ■ Ei oska öelda, ei ole kokku puutunud

Joonis 3. Elanike hinnangud Tallinna üldisele olukorrale. Aastate 2006, 2008-2010 võrdlus.

(%; vastajate osakaal, kes on andnud hinnangu „väga hea“ või „hea“)

* 2009. aastal oli koondatud kaks valdkonda kokku: „Müra ja vibratsioon“.

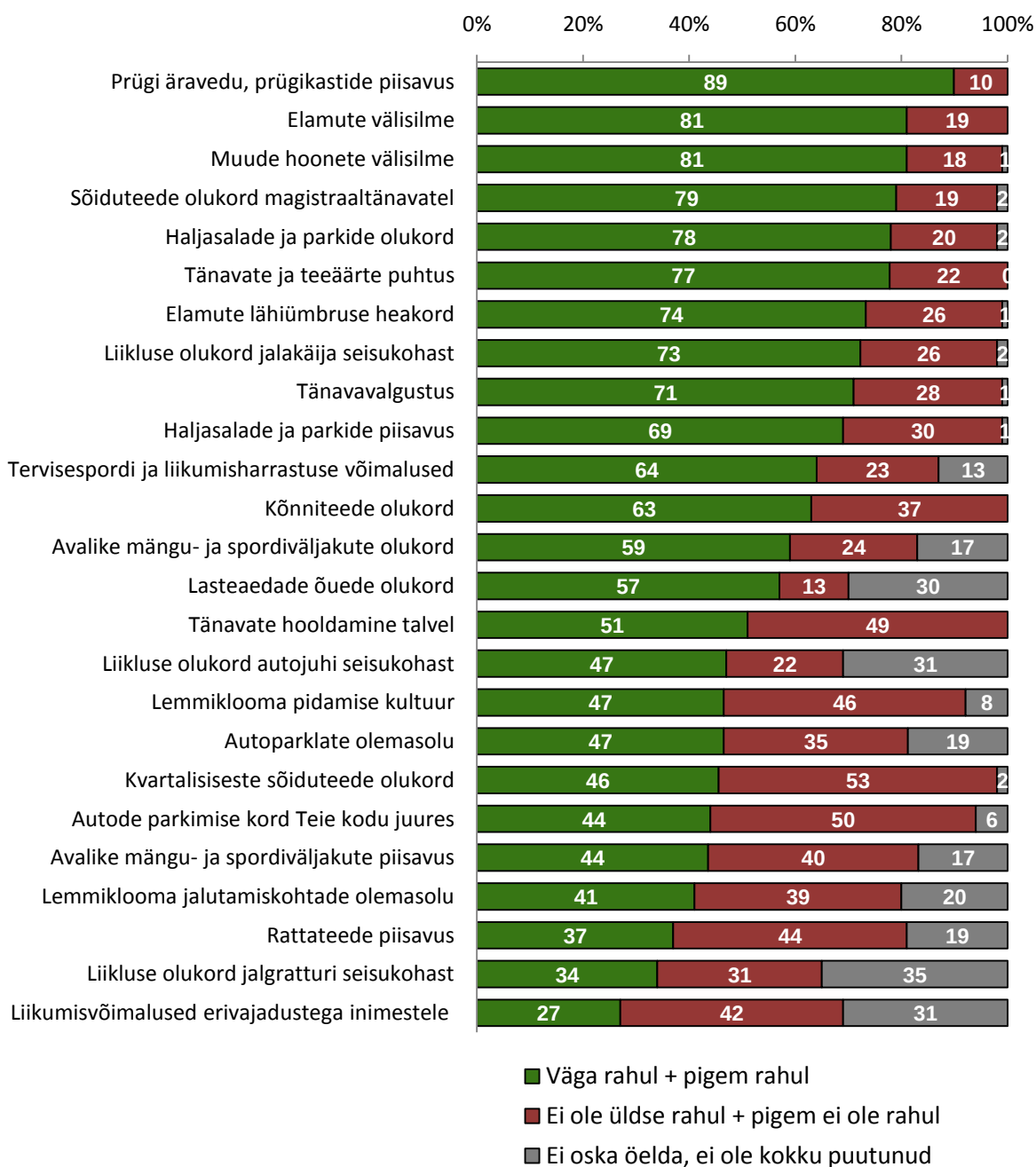
Tabel 2. Eestlaste ja mitte-eestlaste hinnangud Tallinna üldisele olukorrale (keskmine skaalal 1-5, kus 1 = „väga halb“ ja 5 = „väga hea“)

	Eestlane	Muu rahvus
Haljasalade ja parkide seisund	3,46	3,54
Prügi koristamine, prügikastide olemasolu	3,26	3,56
Rannalade olukord	3,31	3,41
Mänguväljakute seisund ja kaasaegsus	3,35	3,36
Ühistranspordi olukord	3,26	3,39
Mänguväljakute olemasolu	3,31	3,30
Vibratsioon	3,09	3,19
Terviseradade olemasolu	3,23	3,04
Õhu puhtus	3,00	3,21
Könniteede olukord	2,96	3,25
Tasulise parkimisala tähistuse arusaadavus	2,92	3,21
Erivajadustega inimeste parkimisvõimalused	2,89	3,08
Sõiduteede olukord	2,77	3,13
Jalgrattateede olemasolu ja turvalisus	2,72	3,14
Liikluskultuur	2,70	3,16
Müra	2,65	3,00
Pargi & Reisi (P&R) – parkla ja ühistranspordi süsteemne korraldus	2,72	2,91
Lemmiklooma jalutamiskohtade olemasolu	2,78	2,78
Lemmiklooma pidamise kultuur üldiselt	2,50	2,87
Tolm	2,52	2,81
Parkimisvõimalused kesklinnas, sh vanalinnas	2,31	2,49

1.2. Rahulolu oma linnaosa olukorraga

Oma linnaosa hinnates on tallinlased kõige enam rahul prügi äraveo ja prügikastide piisavusega – 89% vastajaist on selle valdkonnaga väga rahul või pigem rahul (Joonis 4). Ligikaudu 4/5 elanikest on rahul ka elamute ja muude hoonete välisilme, magistraaltänavate, haljasalade ja parkide olukorra ning tänavate ja teeäärte puhtusega. Kõige enam rahulolematust kutsub aga esile kvartalisiseste sõiduteede olukord, autode parkimise kord kodu juures ning talvine tänavate hooldamine – umbes pooled elanikest ütlevad, et nad pole nende aspektidega oma linnaosas rahul.

Siinkohal tuleb panna tähele, et mõningate tunnuste puhul (nt liikluse olukord jalgratturi või autojuhi seisukohast, erivajadustega inimeste liikumisvõimalused, lasteaedade õuede olukord) ei oska ligikaudu kolmandik elanikest oma hinnangut anda ning seetõttu ei näita madal rahulolevate elanike osakaal alati veel seda, et oleks palju rahulolematuid. Vald kondi, kus rahulolematuid on rohkem kui rahulolijaid, on tänavu neli: kvartalisiseste sõiduteede olukord, autode parkimise kord kodu juures, rattateede piisavus ning liikumisvõimalused erivajadustega inimestele.

Joonis 4. Elanike rahulolu oma linnaosa erinevate valdkondadega (%) N = kõik vastajad)

Tabel 3 annab linnaosade lõikes ülevaate erinevatele valdkondadele antud keskmistest rahuloluhinnangutest. Üldpildi lihtsustamiseks on iga valdkonna puhul märgitud ära linnaosa(d), mille elanikud on antud valdkonnaga kõige rohkem rahul (roheline värviga) või kõige vähem rahul (punase värviga).

Teiste linnaosadega võrreldes on oma linnaosaga rohkem rahul Pirita/Merivälja ja Nõmme elanikud. Keskmisest mõnevõrra vähem aga on oma elukeskkonnaga rahul Lasnamäe ja Kristiine linnaosade vastajad. Suuremad linnaosade vahelised erinevused hakkavad silma näiteks haljasalade ja parkide piisavuse, rattateede piisavuse, lemmiklooma jalutamiskohtade olemasolu ning autode kodu juures parkimise korra puhul.

Elanike rahulolu Tallinna linna avalike teenustega 2010

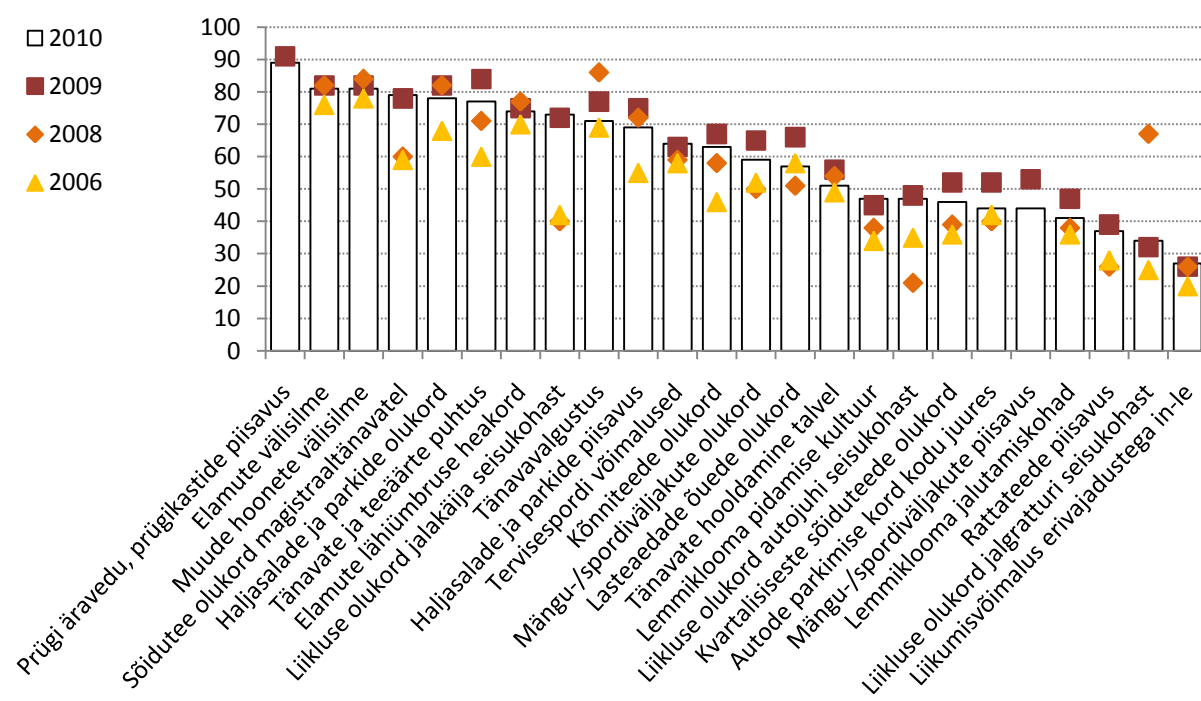
Tabel 3. Elanike rahulolu oma linnaosa erinevate valdkondadega (keskmine skaalal 1-4, kus 1 = „ei ole üldse rahul“ ja 4 = „olen väga rahul“)

	KOKKU	Lasna- mäe	Musta- mäe	Haabersti/ Õismäe	Kesklinn	Kristiine	Nõmme	Põhja- Tallinn	Pirita/ Merivälja
Prügi äravedu, prügikastide piisavus	3,10	3,11	3,04	3,19	3,10	3,16	3,18	2,97	3,22
Haljasalade ja parkide olukord	2,97	2,69	3,08	3,02	2,94	2,98	3,17	3,24	3,11
Lasteaedade õuede olukord	2,95	2,77	2,96	3,22	2,81	2,87	3,19	3,06	3,14
Muude hoonete välisilme	2,93	2,83	2,95	3,05	3,09	2,99	3,09	2,79	2,87
Elamute välisilme	2,92	2,80	2,94	3,00	2,84	3,03	3,17	2,85	3,12
Sõiduteede olukord magistraaltänavatel	2,88	2,82	2,97	2,71	2,86	2,99	2,89	2,95	2,96
Haljasalade ja parkide piisavus	2,86	2,36	3,14	2,93	2,84	2,85	3,27	3,22	3,11
Tervisespordi ja liikumisharrastuse võimalused	2,86	2,66	2,98	3,05	2,58	2,71	3,32	2,95	3,26
Tänavate ja teeäärte puhtus	2,85	2,79	2,84	3,02	2,94	2,86	2,80	2,79	2,94
Avalike mängu- ja spordiväljakute olukord	2,80	2,73	2,72	3,10	2,67	2,60	2,95	2,89	2,86
Elamute lähiümbruse heakord	2,80	2,62	2,82	2,99	2,76	2,86	3,02	2,81	3,05
Tänavavalgustus	2,78	2,86	2,64	2,89	2,77	2,72	2,75	2,65	3,16
Liikluse olukord jalakäija seisukohast	2,74	2,81	2,68	2,75	2,65	2,60	2,79	2,82	2,64
Liikluse olukord autojuhi seisukohast	2,65	2,63	2,68	2,69	2,68	2,68	2,60	2,65	2,55
Kõnniteede olukord	2,63	2,70	2,65	2,62	2,62	2,44	2,38	2,67	2,72
Autoparklate olemasolu	2,57	2,55	2,58	2,73	2,59	2,40	2,53	2,50	2,85
Avalike mängu- ja spordiväljakute piisavus	2,56	2,30	2,57	2,97	2,42	2,46	2,83	2,81	2,62
Liikluse olukord jalgratturi seisukohast	2,47	2,60	2,54	2,50	2,23	2,13	2,47	2,40	2,74
Lemmiklooma jalutamiskohtade olemasolu	2,45	2,04	2,72	2,77	2,53	2,17	2,96	2,51	2,61
Tänavate hooldamine talvel	2,43	2,40	2,38	2,55	2,49	2,30	2,34	2,49	2,73
Rattateede piisavus	2,40	2,41	2,28	2,63	2,14	2,02	2,49	2,52	3,08
Lemmiklooma pidamise kultuur	2,39	2,20	2,55	2,34	2,57	2,16	2,64	2,41	2,45
Autode parkimise kord Teie kodu juures	2,37	2,12	2,40	2,21	2,44	2,51	2,76	2,47	2,95
Kvartalisestest sõiduteede olukord	2,35	2,23	2,38	2,39	2,36	2,33	2,49	2,36	2,81
Liikumisvõimalused erivajadustega inimestele (kaldteed)	2,23	2,14	2,21	2,28	2,20	2,03	2,47	2,29	2,48
KESKMINE	2,68	2,57	2,71	2,78	2,64	2,59	2,82	2,72	2,88

Joonised 5-13 tutvustavad tallinlaste rahulolu oma linnaosaga perioodil 2006-2010. Ilmneb, et elanikud on tänavu paljudes valdkondades andnud oma linnosale vähem rahulolevaid hinnanguid kui aastal 2009: suurimad langused on toimunud avalike spordi- ja mänguväljakute piisavuse (9% vähem väga või pigem rahule jäänud vastajaid), lasteaedade õuede olukorra (-9%), autode kodu juures parkimise korra (-8%) ning tänavate ja teeäärte puhtuse osas (-7%) (Joonis 5). Siinkohal tuleb ära märkida, et mullu anti mitmetes valdkondades märksa kõrgemaid hindeid kui varasematel aastatel ja pikemas perspektiivis (alates aastast 2006) tänavused tulemused rahulolu langust ei näita.

Joonis 5. Elanike rahulolu oma linnaosa erinevate valdkondadega. Aastate 2006, 2008-2010 võrdlus. (%; vastajate osakaal, kes on „väga rahul“ või „pigem rahul“)

KÕIK VASTAJAD

Järgnevalt on iga linnaosa kohta toodud välja need valdkonnad, kus on 2009. aastaga võrreldes rahulolevaid vastajaid kõige enam juurde tulnud või vähemaks jäänud. Suurimad rahulolulangused hakkavad silma Põhja-Tallinnas ja Kristiines, suurimad rahulolijate osakaalu tõusud aga Piritas ja Nõmmel.

Haabersti (Joonis 6):

+ rattateede piisavus (+15%), elamute lähiümbruse heakord (+10%), liikluse olukord jalgratturi seisukohast (+7%), tänavate hooldamine talvel (+7%)

- lemmikloomade pidamise kultuur (-11%), liikluse olukord jalakäija seisukohast (-7%), lasteaedade õuede olukord (-7%), autode parkimise kord kodu juures (-7%)

Kesklinn (Joonis 7):

- + liikluse olukord autojuhi seisukohast (+12%), prügi äravedu, prügikastide piisavus (+8%), muude hoonete välisilme (+8%), liikumisvõimalused erivajadustega inimestele (+8%)
- autode parkimise kord kodu juures (-11%), lemmiklooma jalutamiskohtade olemasolu (-10%), avalike mängu- ja spordiväljakute piisavus (-9%), tänavavalgustus (-8%)

Kristiine (Joonis 8):

- + tervisespordi võimalused (+11%), elamute välisilme (+7%)
- lemmiklooma jalutamiskohtade olemasolu (-22%), tänavate hooldamine talvel (-21%), autode parkimise kord kodu juures (-21%), avalike mängu- ja spordiväljakute piisavus (-17%), kvartalisestest sõiduteede olukord (-17%)

Lasnamäe (Joonis 9):

- + liikumisvõimalused erivajadustega inimestele (+10%), liikluse olukord jalakäija seisukohast (+7%)
- kvartalisestest sõiduteede olukord (-13%), avalike mängu- ja spordiväljakute piisavus (-12%), haljasalade ja parkide piisavus (-9%), rattateede piisavus (-8%), lemmiklooma jalutamiskohtade olemasolu (-8%)

Mustamäe (Joonis 10):

- + lemmiklooma pidamise kultuur (+15%), lemmiklooma jalutamiskohtade olemasolu (+11%), liikluse olukord jalgratturi seisukohast (+7%)
- liikumisvõimalused erivajadustega inimestele (-16%), tänavavalgustus (-11%), tänavate hooldamine talvel (-11%), avalike mängu- ja spordiväljakute piisavus (-11%), haljasalade ja parkide olukord (-10%)

Nõmme (Joonis 11):

- + sõiduteede olukord magistraaltänavatel (+22%), liikumisvõimalused erivajadustega inimestele (+16%), rattateede piisavus (+13%), liikluse olukord jalgratturi seisukohast (+13%)
- tänavate ja teeäärte puhtus (-13%), lasteaedade õuede olukord (-12%), avalike mängu- ja spordiväljakute olukord (-8%)

Pirita (Joonis 12):

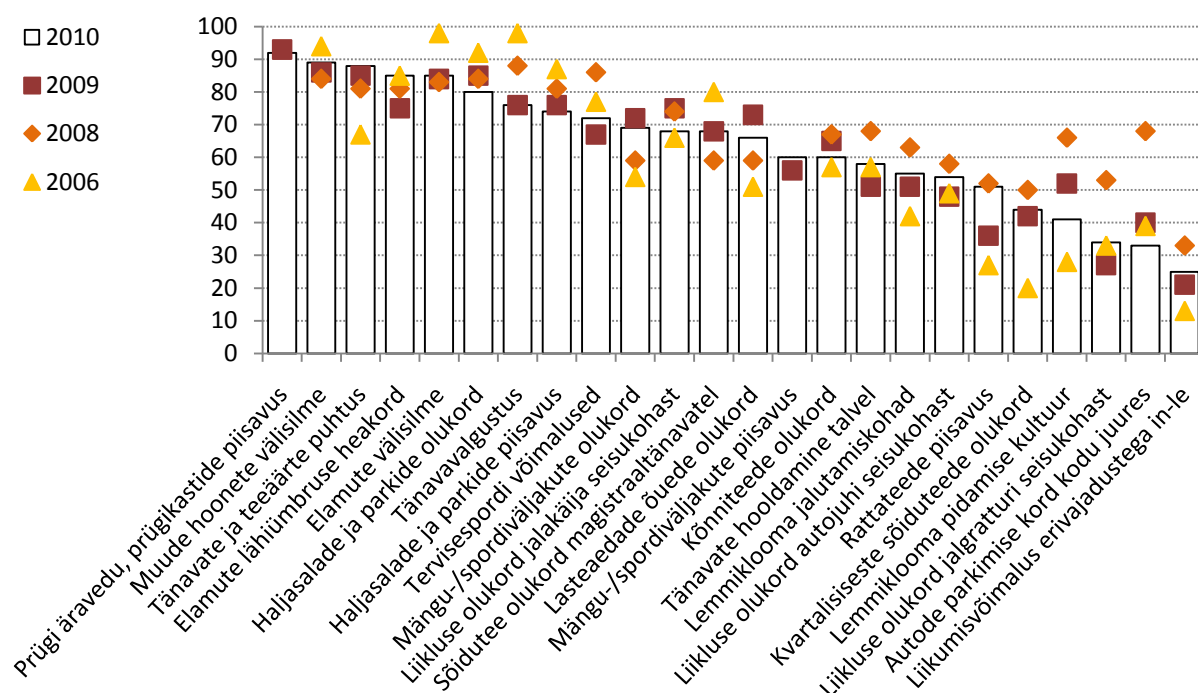
- + kvartalisestest sõiduteede olukord (+36%), liikumisvõimalused erivajadustega inimestele (+30%), kõnniteede olukord (+26%), liikluse olukord jalgratturi seisukohast (+15%)
- tervisespordi võimalused (-15%), autode parkimise kord kodu juures (-12%), lemmiklooma pidamise kultuur (-11%)

Põhja-Tallinn (Joonis 13):

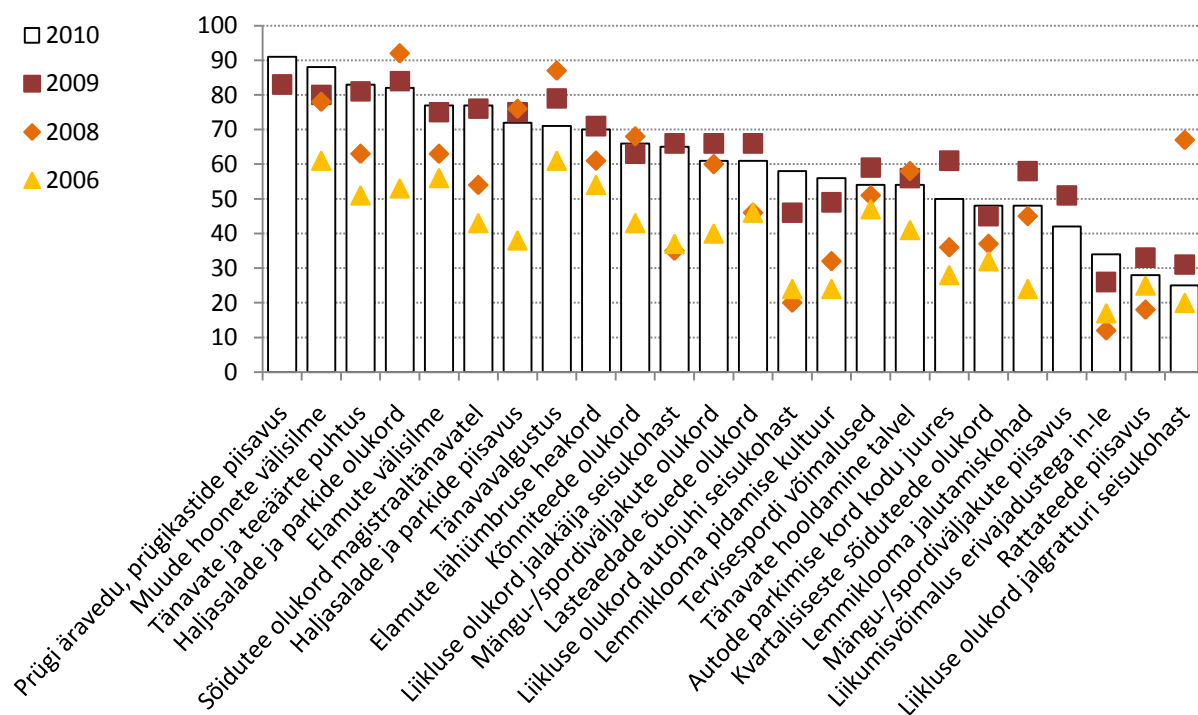
- lemmiklooma jalutamiskohtade olemasolu (-25%), avalike mängu- ja spordiväljakute olukord (-22%), kõnniteede olukord (-19%), liikluse olukord autojuhi seisukohast (-18%)

Elanike rahulolu Tallinna linna avalike teenustega 2010

Joonis 6. Haabersti elanike rahulolu oma linnaosa erinevate valdkondadega. Aastate 2006, 2008-2010 võrdlus. (%; vastajate osakaal, kes on „väga rahul“ või „pigem rahul“)

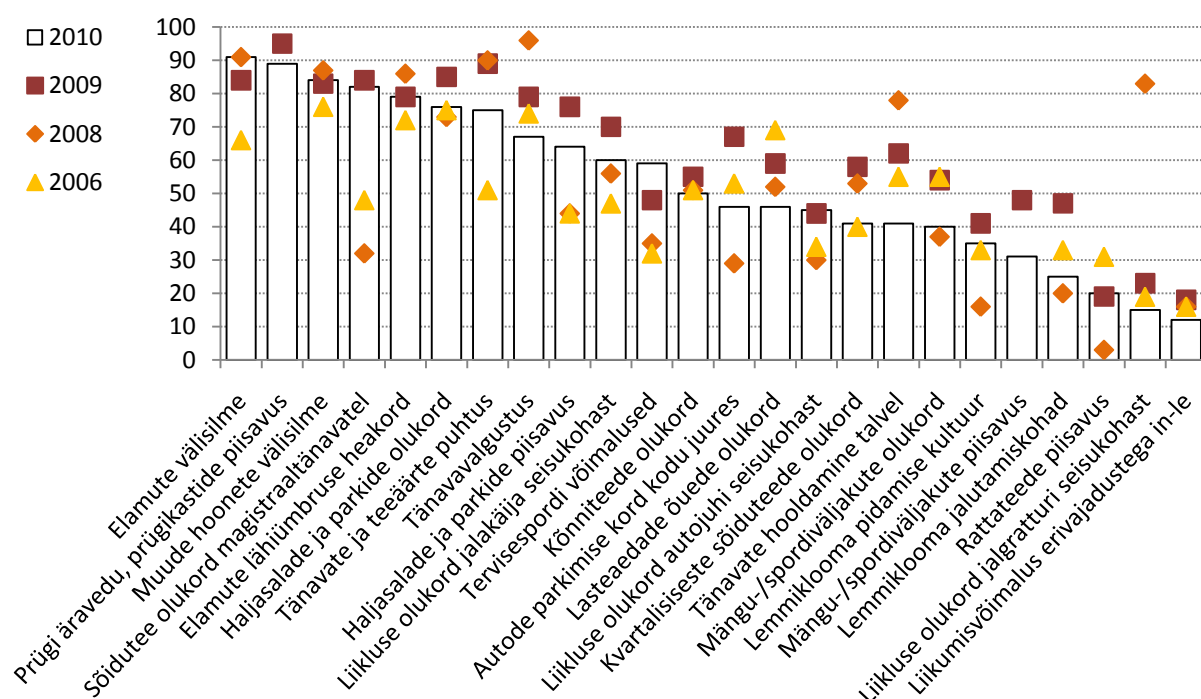
HAABERSTI/ÕISMÄE

Joonis 7. Kesklinna elanike rahulolu oma linnaosa erinevate valdkondadega. Aastate 2006, 2008-2010 võrdlus. (%; vastajate osakaal, kes on „väga rahul“ või „pigem rahul“)

KESKLINN

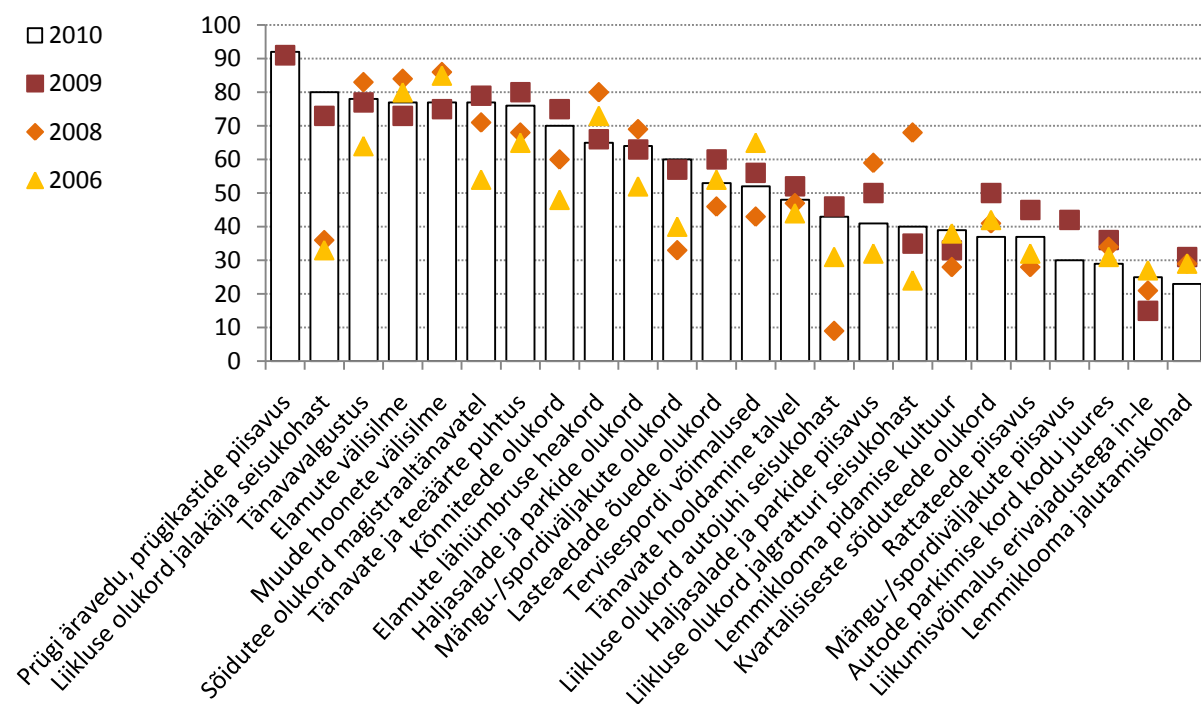
Joonis 8. Kristiine elanike rahulolu oma linnaosa erinevate valdkondadega. Aastate 2006, 2008-2010 võrdlus. (%; vastajate osakaal, kes on „väga rahul“ või „pigem rahul“)

KRISTIINE

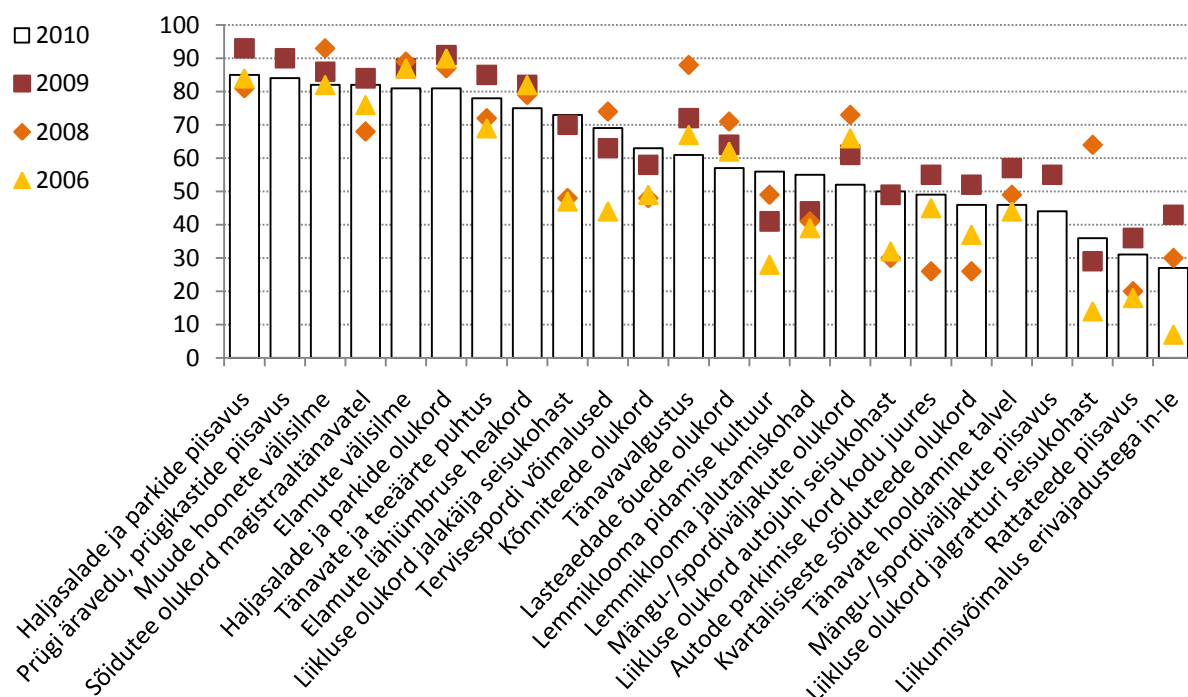
Joonis 9. Lasnamäe elanike rahulolu oma linnaosa erinevate valdkondadega. Aastate 2006, 2008-2010 võrdlus. (%; vastajate osakaal, kes on „väga rahul“ või „pigem rahul“)

LASNAMÄE

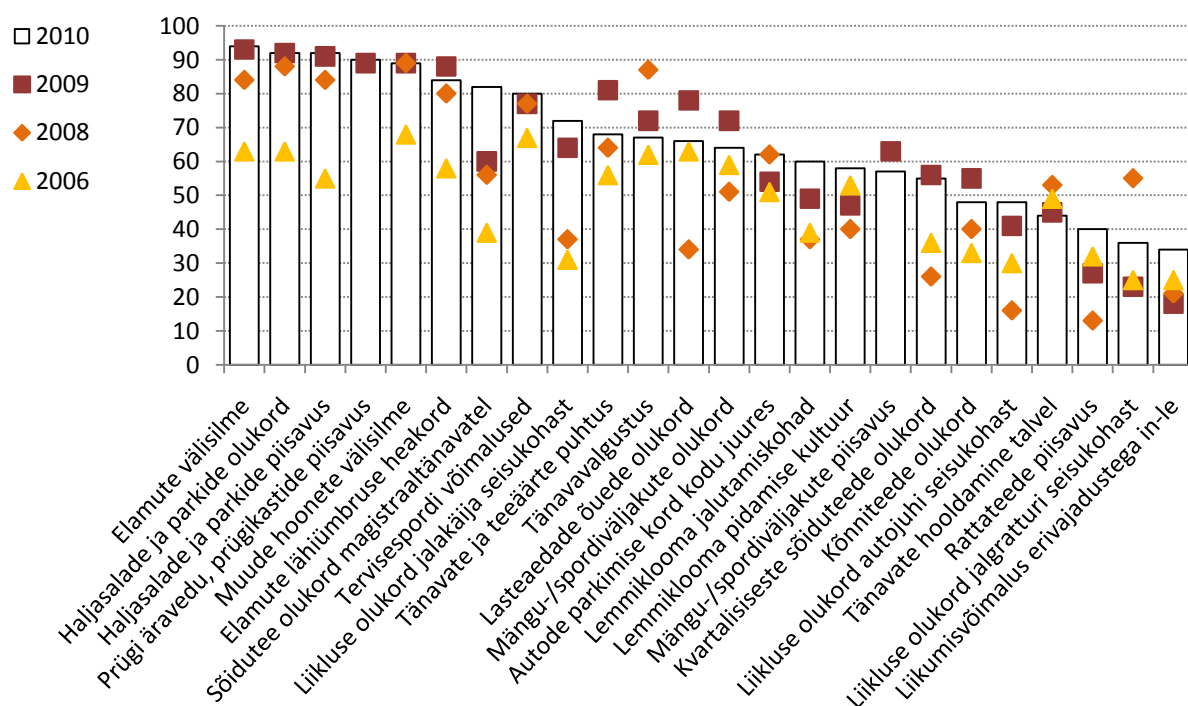
Joonis 10. Mustamäe elanike rahulolu oma linnaosa erinevate valdkondadega. Aastate 2006, 2008-2010 võrdlus. (%; vastajate osakaal, kes on „väga rahul“ või „pigem rahul“)

MUSTAMÄE

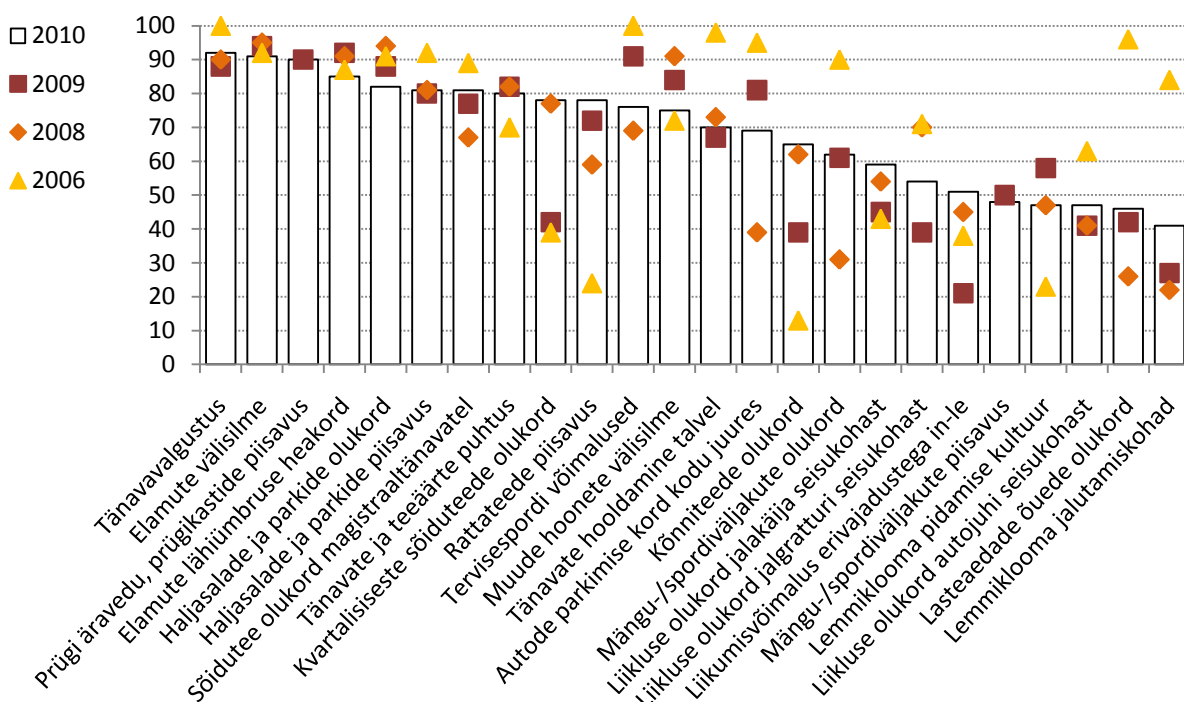
Joonis 11. Nõmme elanike rahulolu oma linnaosa erinevate valdkondadega. Aastate 2006, 2008-2010 võrdlus. (%; vastajate osakaal, kes on „väga rahul“ või „pigem rahul“)

NÕMME

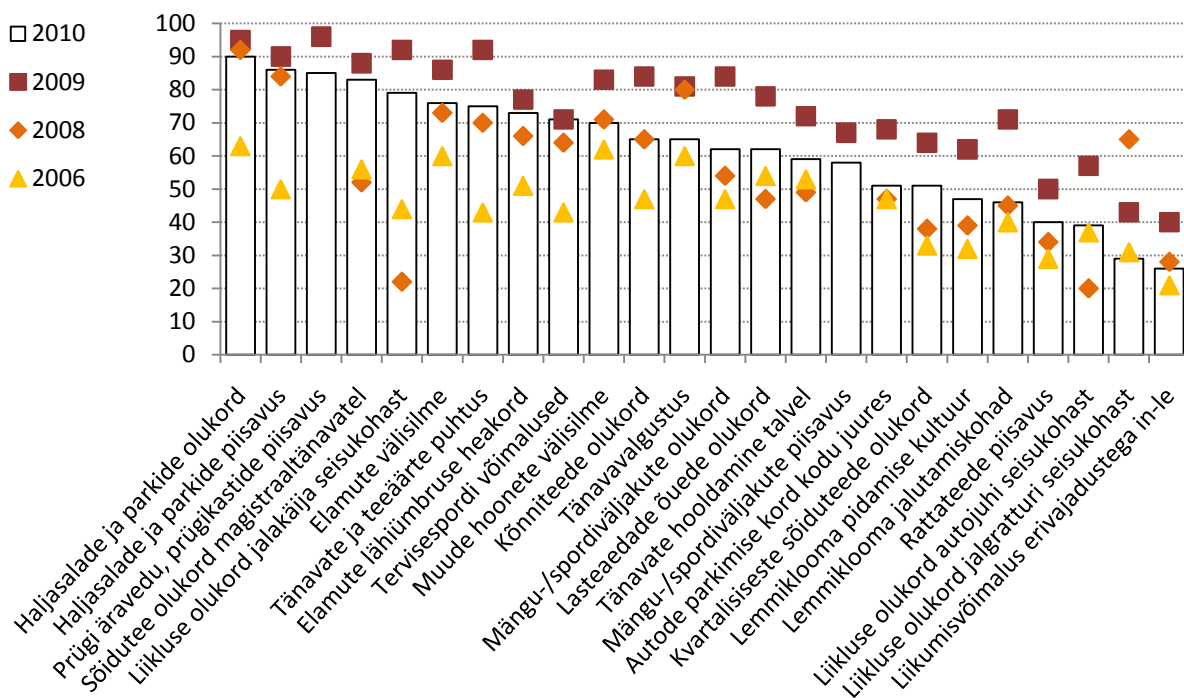
Joonis 12. Pirita elanike rahulolu oma linnaosa erinevate valdkondadega. Aastate 2006, 2008-2010 võrdlus. (%; vastajate osakaal, kes on „väga rahul“ või „pigem rahul“)

PIRITA/MERIVÄLJA

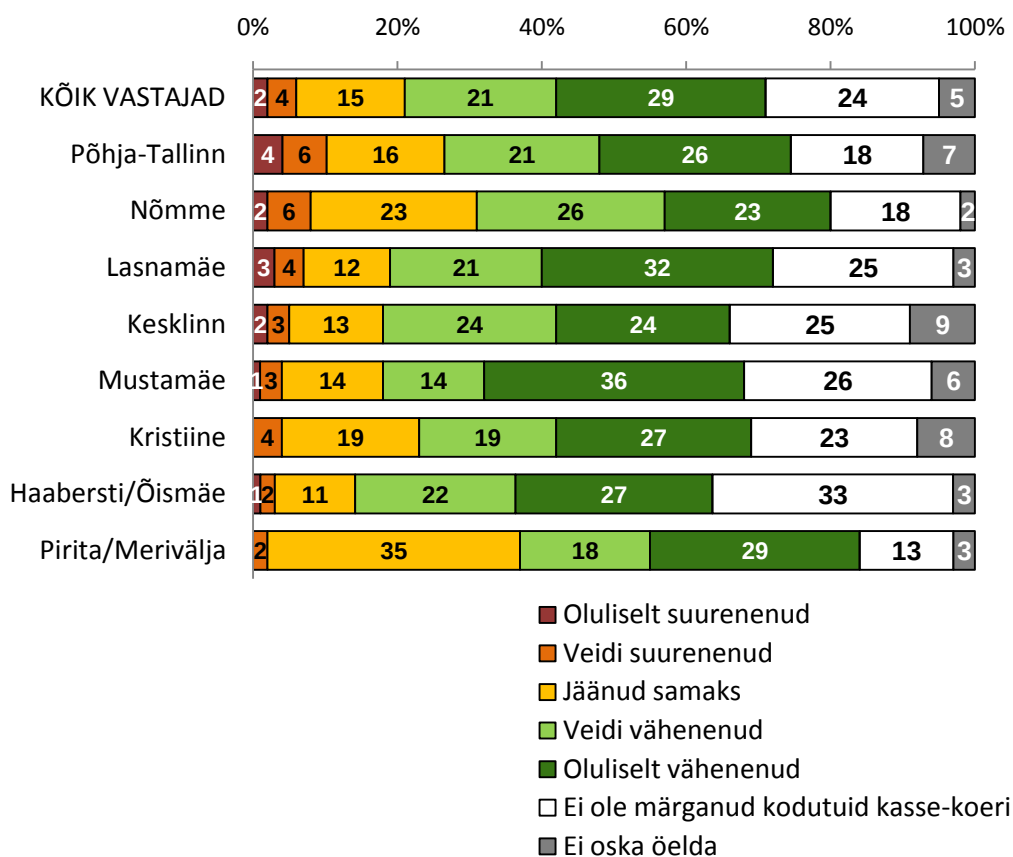
Joonis 13. Põhja-Tallinna elanike rahulolu oma linnaosa erinevate valdkondadega. Aastate 2006, 2008-2010 võrdlus. (%; vastajate osakaal, kes on „väga rahul“ või „pigem rahul“)

PÕHJA-TALLINN

Uue küsimusena paluti vastajail tänavu hinnata, kuidas on viimase paari aasta jooksul muutunud kodutute koerte ja kasside arv nende elupiirkonnas. Ilmneb, et poolte Tallinna elanike arvates on nende piirkonnas kodutuid loomi vähemaks jäänud (29% hinnangul oluliselt vähemaks ja 21% hinnangul veidi vähemaks) ning neljandik ei ole kodutuid kasse-koeri üldse märganud (Joonis 14). Varasemast rohkem on kodutuid koeri-kasse täheldanud vaid 6% pealinlastest. Keskmisest veidi enam on sel viisil arvajaid Põhja-Tallinnas ja Nõmmel.

Joonis 14. Hinnangud kodutute kasside-koerte arvu muutumisele vastaja elupiirkonnas viimase paari aasta jooksul (%; N = kõik vastajad)

2. Suhtlus ametivõimudega ja infoallikad

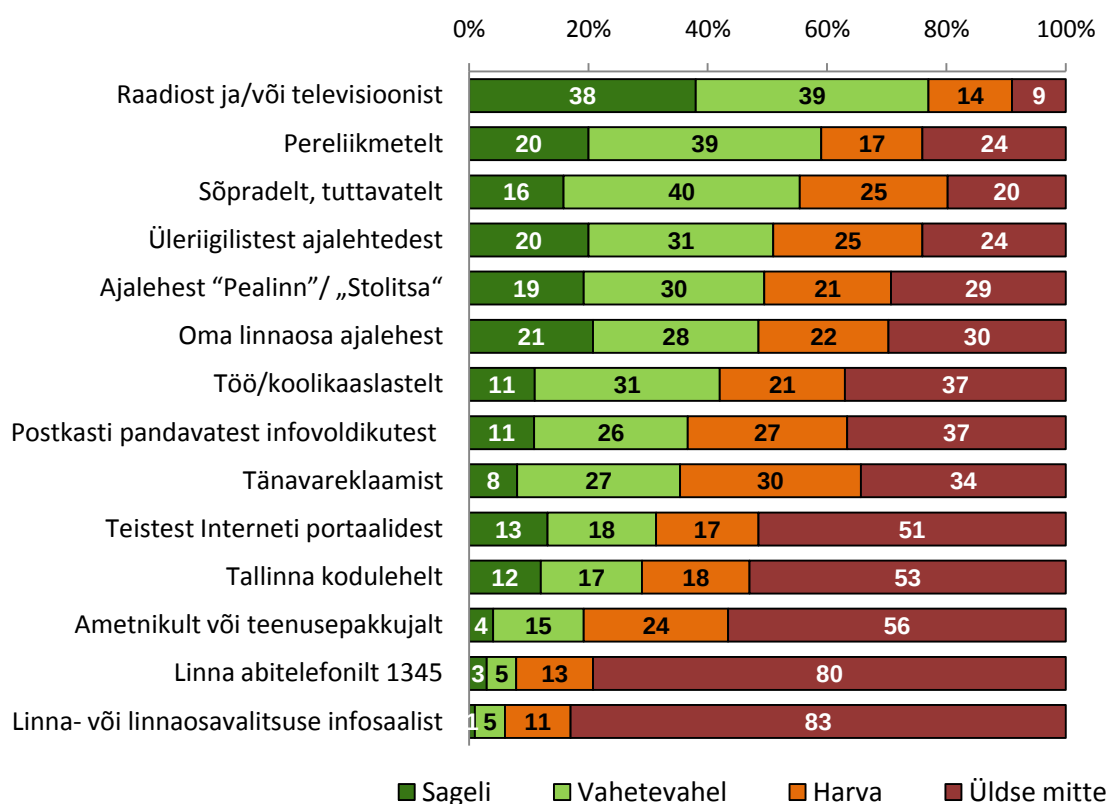
Käesolev peatükk tutvustab ühelt poolt erinevate infokanalite kasutamist linna teenuste kohta teabe leidmiseks või oma küsimustele-pretensioonidele vastuse saamiseks ning teisalt kursis olekut Tallinna linnavolikogu tegevusega. Mõlema valdkonna puhul vaadeldakse nii hetkeseisu kui ka elanike eelistusi.

2.1. Info saamine linna teenuste kohta

Tallinna linna teenuste kohta saadakse kõige sagedamini teavet üleriigiliste meediakanalite (raadio, televisioon, ajalehed) või oma lähedaste (pereliikmed, sõbrad, tuttavad) kaudu – neid allikaid on rohkem kui pooled elanikud kasutanud linna teenuste kohta info saamisel sageli või vahetevahel (Joonis 15). Ka otseselt Tallinnaga seotud ajalehed nagu „Pealinn“ ja linnaosade lehed on sagedaseks infoallikaks. Tallinna kodulehte seevastu kasutatakse märksa harvemini ning linna abitelefoni 1345 ja linna- või linnaosavalitsuse infolauda vaid üksikutel juhtudel. Seega valdavalt saadakse informatsiooni kaudseid kanaleid pidi, mille esmaseks ülesandeks ei ole Tallinna teenuste tutvustamine.

Rahvuse alusel võrreldes ilmneb, et üleriigilistest ajalehtedest, oma linnaosa ajalehest ja internetist on eestlased saanud sagedamini informatsiooni kui mitte-eestlased; vastupidine on aga olukord lähedastelt inimestelt saadud informatsiooni ja ajalehe „Pealinn“ puhul. Mida vanema vanusgrupiga on tegemist, seda sagedamini on inimesed saanud linna teenuste kohta infot raadiost, televisioonist ja erinevatest ajalehtedest (eriti ilmneb see Tallinnas ilmuvate ajalehtede puhul). Nooremad vastajad see-eest on kasutanud eakatest enam internetti. Oma linnaosa lehest on keskmisest sagedamini saanud infot Pirita, Nõmme ja Haabersti vastajad.

Joonis 15. Infokanalid linna teenuste kohta info saamisel (%; N = kõik vastajad)

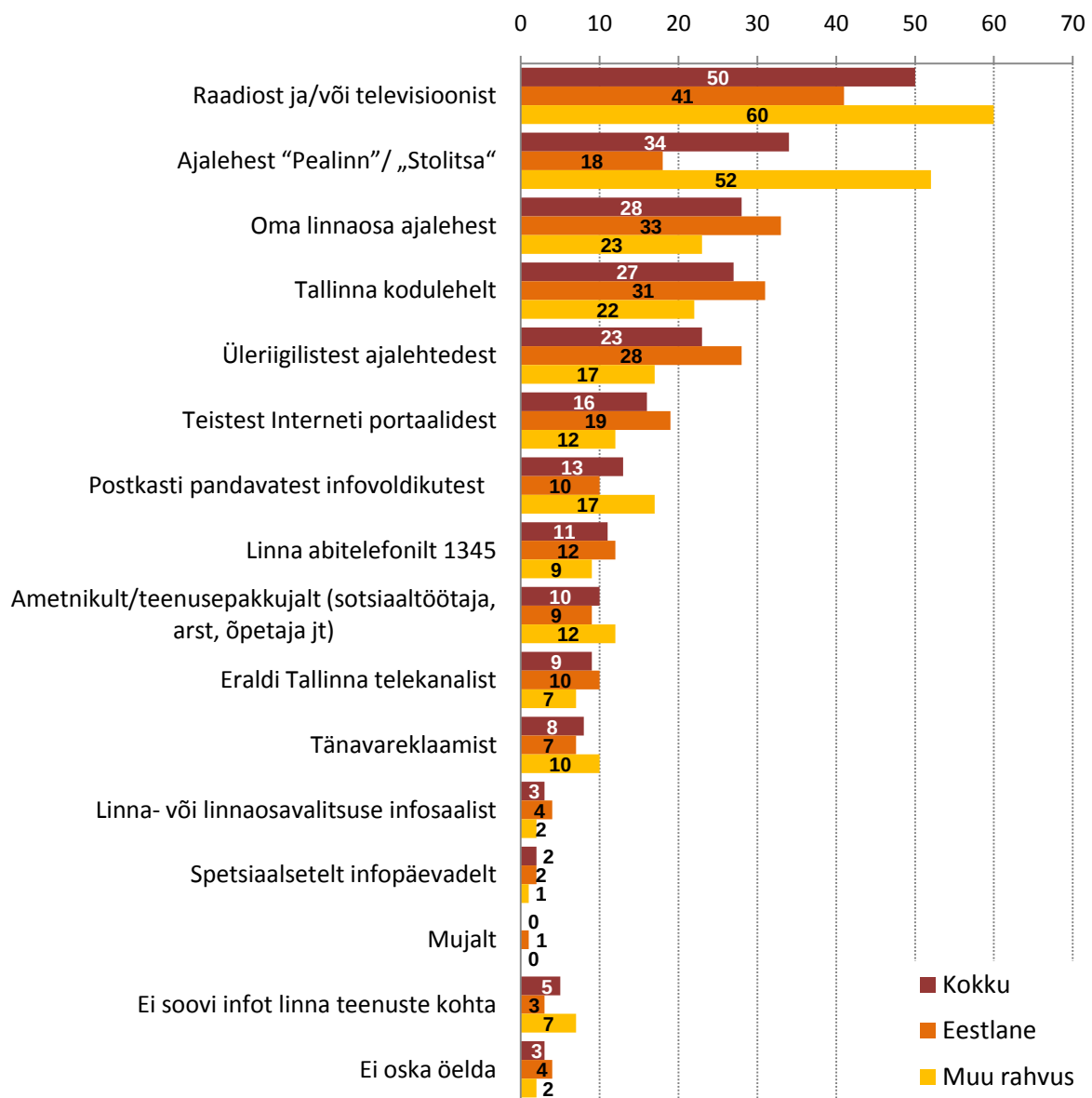
Tänavuste tulemuste võrdlemist varasemate aastatega raskendab asjaolu, et infoallikate loetelu on muutunud. Nii selle kui eelmise aasta uuringus kajastunud allikate kasutamise osas väga suuri muudatusi toimunud ei ole – vaid erinevatest ajalehtedest on hakatud saada infot mullusest mõnevõrra vähem (Tabel 4).

Tabel 4. Infokanalid linna teenuste kohta info saamisel. Aastate 2007, 2009-2010 võrdlus.
(keskmine skaalal 1-4, kus 1 = „sageli“ ja 4 = „üldse mitte“)

	2007	2009	2010
Raadiost ja/või televisioonist	1,8	1,9	1,9
Pereliikmetelt	-	-	2,5
Sõpradelt, tuttavatelt	-	-	2,5
Üleriigilistest ajalehtedest	2,2	2,4	2,5
Ajalehest „Pealinn“ / „Stolitsa“	2,6	2,4	2,6
Oma linnaosa ajalehest	2,4	2,4	2,6
Töö-/ koolikaaslastelt	-	-	2,8
Postkasti pandavatest infovoldikutest	-	-	2,9
Tänavareklaamist	-	-	2,9
Teistest Interneti portaalist	3	3	3,1
Tallinna kodulehelt	3	3,1	3,1
Ametnikult või teenusepakkujalt (sotsiaaltöötaja, arst, õpetaja jt)	3	3,3	3,3
Linna abitelefonilt 1345	3,5	3,7	3,7
Linna- või linnaosavalitsuse infosaalist (2007-2009: Linnavalitsuse infosaalist)	3,6	3,8	3,8
Reklaamvoldikutest	2,3	3,2	-
i-punktist	3,4	3,8	-
E-postiga saadetavast uudiskirjast	3,4	-	-

Lisaks praegu kasutatavatele infoallikatele uuriti tänavu ka eelistatavate infokanalite kohta. Iga vastaja võis nimetada kuni 3 kanalit, mille kaudu ta eelistaks saada infot linna teenuste kohta. Siingi domineerivad raadio ja televisioon, mille kaudu eelistaksid infot saada pooled pealinnlased (Joonis 16). Neile üleriigilistele kanalitele järgnevad kohalikud infokandjad: ajaleht „Pealinn“ (34%), oma linnaosa ajaleht (28%) ja Tallinna koduleht (27%). Vaadeldes teisi pealinnakeskseid allikaid, ilmneb, et oma postkastist sooviks teenuste kohta infot sisaldavaid voldikuid leida 13%, abitelefonilt 1345 infot küsida 11% ja Tallinna telekanalist infot vaadata 9% vastanuist. Ülejäänud kanaleid mainitakse harvemini. 5% pealinnlastest samas ütleb, et nad ei sooviks linna teenuste kohta üldse infot.

Siinkohal on eestlaste ja mitte-eestlaste eelistused kohati väga erinevad – näiteks ajalehest „Pealinn“/„Stolitsa“ soovib infot saada 52% muude rahvuste esindajatest, eestlastest aga vaid 18%. Mitte-eestlastele on keskmisest olulisemateks infokanaliteks veel raadio-televisioon ja postkasti pandavad infovoldikud. Eestlased seevastu eelistaksid mitte-eestlastest sagedamini saada infot oma linnaosa või üleriigilistest ajalehtedest, Tallinna kodulehelt ja mujalt internetist.

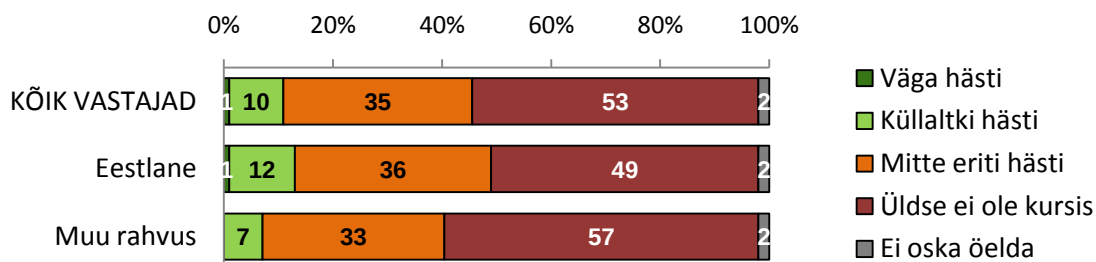
Joonis 16. Eelistatavad kanalid linna teenuste kohta info saamiseks (%) N = kõik vastajad)

* Kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

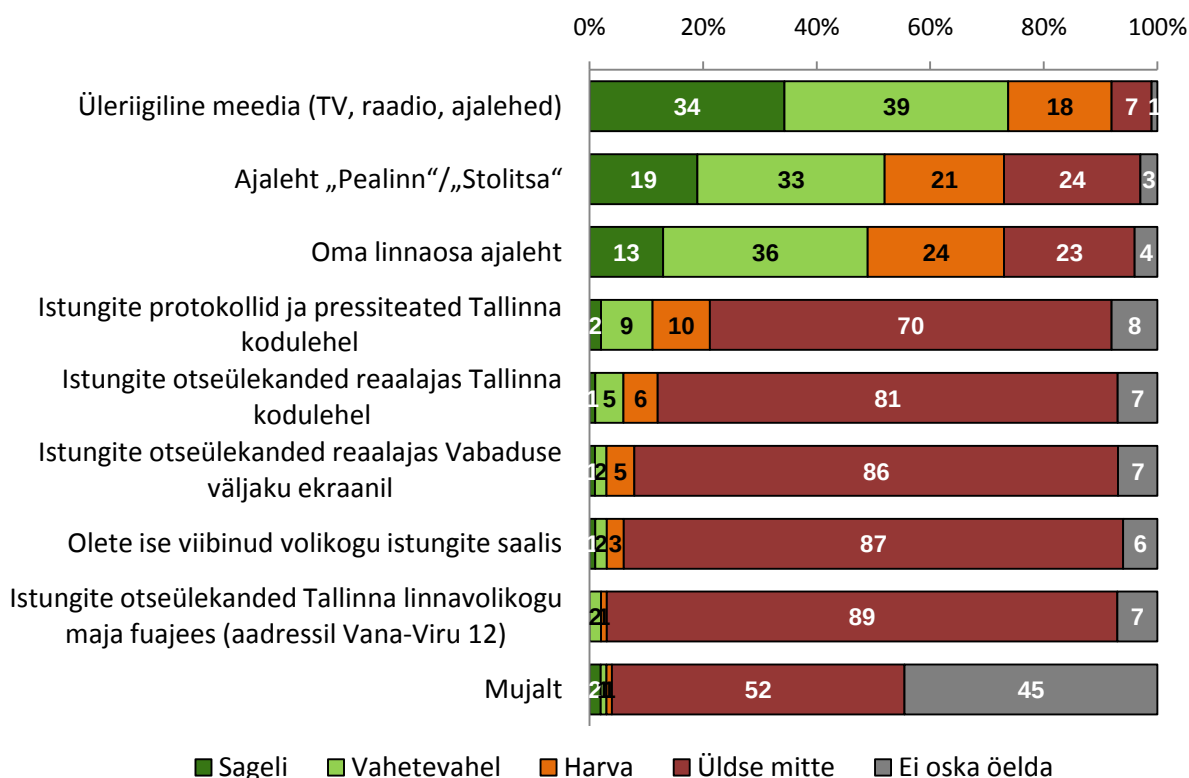
2.2. Teadlikkus Tallinna linnavolikogu tegevusest ja huvi selle vastu

Eraldi teemana käsitleti tänavuses uuringus Tallinna linnavolikogu, et saada teada, kui hästi elanikud on volikogu tegevusega kursis, kuidas nad on tegevuse kohta infot saanud ning kas ja milliseid allikaid nad sooviksid selleks tulevikus kasutada.

Teadlikkus Tallinna linnavolikogu tegevusest on madal – vaid 11% pealinlastest on enda hinnangul volikogu tegevusega väga või küllaltki hästi kursis (Joonis 17). Seevastu 35% ütleb, et nad ei ole volikogu tegevusega eriti kursis, ja 53%, et nad pole sellega üldse kursis. Mitte-eestlaste seas on neid inimesi, kes ei ole volikogu tegevusega üldse kursis, mõnevõrra enam kui eestlaste hulgas (vastavalt 57% ja 49%). Vanusegruppide lõikes vaadeldes on teadlikkus kõige madalam noorimate vastajate seas – 63% 15-19-aastastest ütleb, et nad ei ole Tallinna volikogu tegevusega üldse kursis.

Joonis 17. Hinnangud Tallinna linnavolikogu tegevusega kursis olemisele (%) N = kõik vastajad

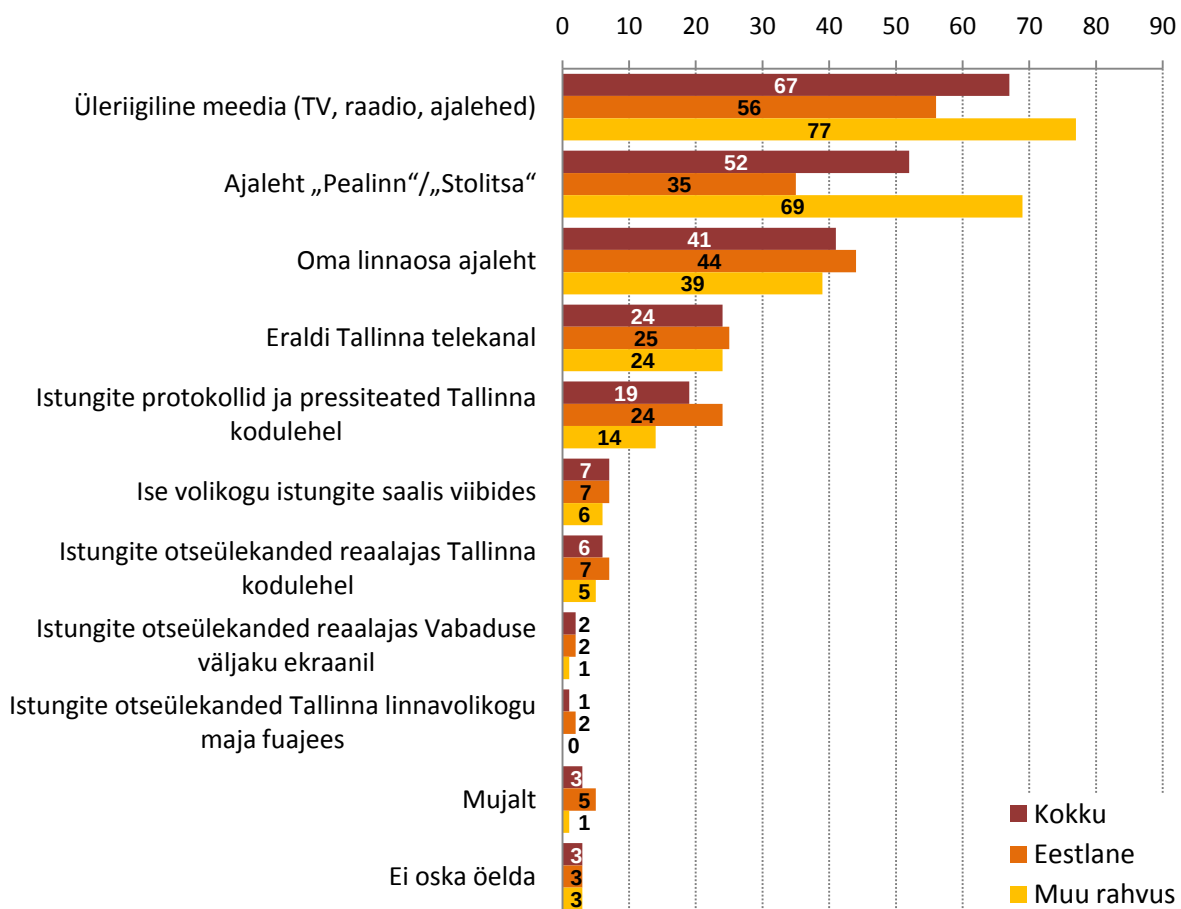
Infot Tallinna linnavolikogu tegevuse kohta on valdavalt saadud kolmel teel: üleriigilise meedia, ajalehe „Pealinn“ või oma linnaosa ajalehe kaudu (Joonis 18). Kui üleriigilisest meediast on selleteemalist infot kunagi saanud 92% ja Tallinna ajalehtedest 73% volikogu tegevusega veidigi kursis olevatest pealinlastest, siis istungite protokollide-pressiteadete lugemise või otseülekannete jälgimise võimalust on kasutanud vaid vähesed. Siingi ilmneb, et mitte-eestlased on märksa aktiivsemad „Perialinn“ / „Stolitsa“ lugejad kui eestlased. Ka linnaosade ajalehtedest on muust rahvusest pealinlased sagedamini volikogu tegevuse kohta infot saanud kui eestlased. Istungite protokolle ja ülekandeid on jälginud eestlased seevastu rohkem kui teiste rahvuste esindajad.

Joonis 18. Infoallikad Tallinna linnavolikogu tegevuse kohta info saamisel (%) N = vastajad, kes on vähemalt mingil määral kursis linnavolikogu tegevusega

Neljandik pealinlastest sooviks olla senisest paremini kursis Tallinna linnavolikogu tegevusega. 65% aga ütleb, et nad ei sooviks paremini kursis olla, ning 10% ei oska oma hinnangut anda. Keskmisest enam on täiendavast infost huvitatuid madalama sissetulekuga (ühe leibkonnaliikme kohta alla 4000 kr kuus), kõrgharidusega, 40-74-aastaste vastajate, mitte-eestlaste ja naiste seas.

Eelistatavad allikad volikogu tegevuse kohta info saamisel on need samad, mida senigi on kasutatud: 67% täiendavast infost huvitatuist nimetab ühe allikana üleriigilist meediat, 52% ajalehte „Pealinn“ ja 41% oma linnaosa ajalehte (Joonis 19). Uue võimalusena välja pakutud eraldi Tallinna telekanalit eelistaks volikogu tegevuse kohta info saamisel neljandik vastanuist. Istungite kohapeal või otseülekandena jälgimise vastu on huvi aga madal. Muude allikatena mainitakse kõige sagedamini internetti. Siingi esinevad mõningad eripärad rahvuste lõikes: mitte-eestlastest elanikud eelistavad keskmisest enam ajalehte „Pealinn“ ja üleriigilist meediat, eestlased aga istungite protokollide ja pressiteadete lugemist Tallinna kodulehelt. Mida vanema vanusegrupiga on tegemist, seda sagedamini mainitakse eelistatava allikana ajalehte „Pealinn“. Üleriigilise meedia eelistajate osakaal on kõrgeim 30-59-aastaste seas, Tallinna telekanali eelistajate osakaal üle 50-aastaste hulgas ning istungite protokolle ja pressiteateid Tallinna kodulehelt sooviksid enim lugeda 20-39-aastased.

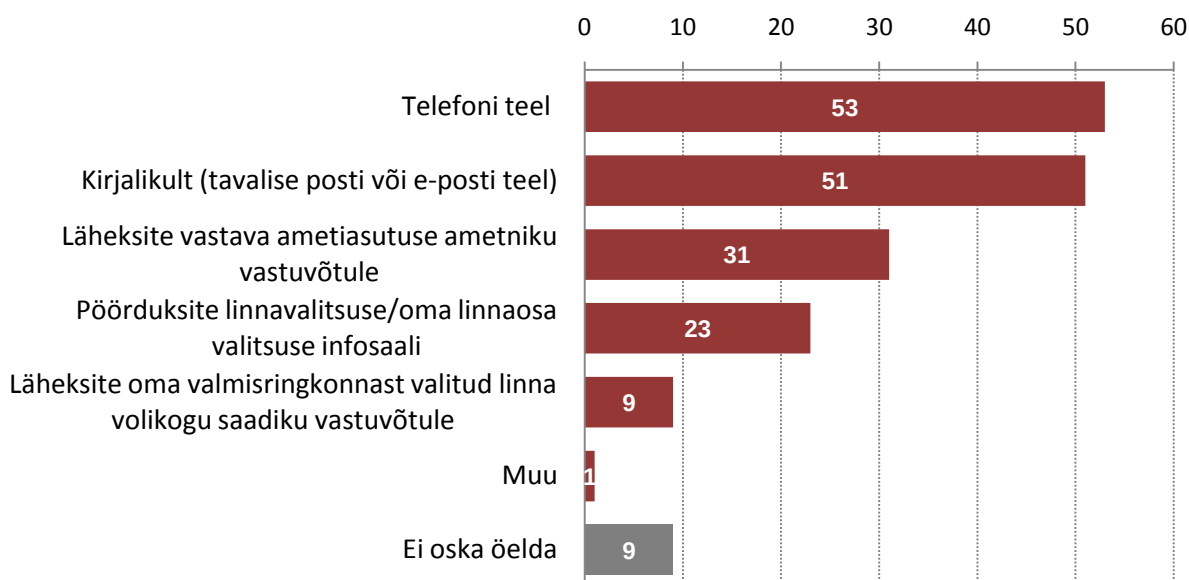
Joonis 19. Eelistatavad allikad Tallinna linnavolikogu tegevuse kohta informatsiooni saamiseks (%)
N = vastajad, kes sooviksid olla senisest paremini kursis linnavolikogu tegevusega või kes ei oma selle kohta arvamust)

* Kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

Kui elanikel tekib küsimusi või pretensioone seoses linnavõimu tegevuste ja otsustega, siis oma küsimusi eelistatakse esitada ja neile vastuseid saada peamiselt telefoni või kirja teel – pooled tallinlased mainivad neid viise ühena kahest võimalikust eelistusest (Joonis 20). Vastava ametiasutuse ametniku vastuvõtule minemine on eelistatud pöördumisviisiks igale kolmandale, linna- või linnaosavalitsuse infosaali pöördumine peaaegu igale neljandale ja oma valimisringkonnast valitud volikogu saadiku vastuvõtule minemine igale kümnendale inimesele. Vaadeldes sotsiaaldemograafiliste tunnuste alusel, kas teatud elanikegrupid kalduvad rohkem üht või teist kontakteerumisviisi eelistama, ilmneb, et kirjalikult eelistavad keskmisest sagedamini oma küsimusi esitada eestlased, alla 50-aastased, kõrgharidusega, kõrgema sissetulekuga ja kodus internetiühendust omavad vastajad. Ise kohale minnes (st infosaalist või vastuvõtult) eelistavad keskmisest enam oma küsimustele vastuseid saada 50-74-aastased ja muust rahvusest pealinlased.

Joonis 20. Eelistatavad küsimuse esitamise ja sellele vastuse saamise viisid, kui on tekkinud küsimusi või pretensioone seoses linnavõimu tegevuse ja otsustega (%) (N = kõik vastajad)

* Kuna iga vastaja võis anda kaks vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

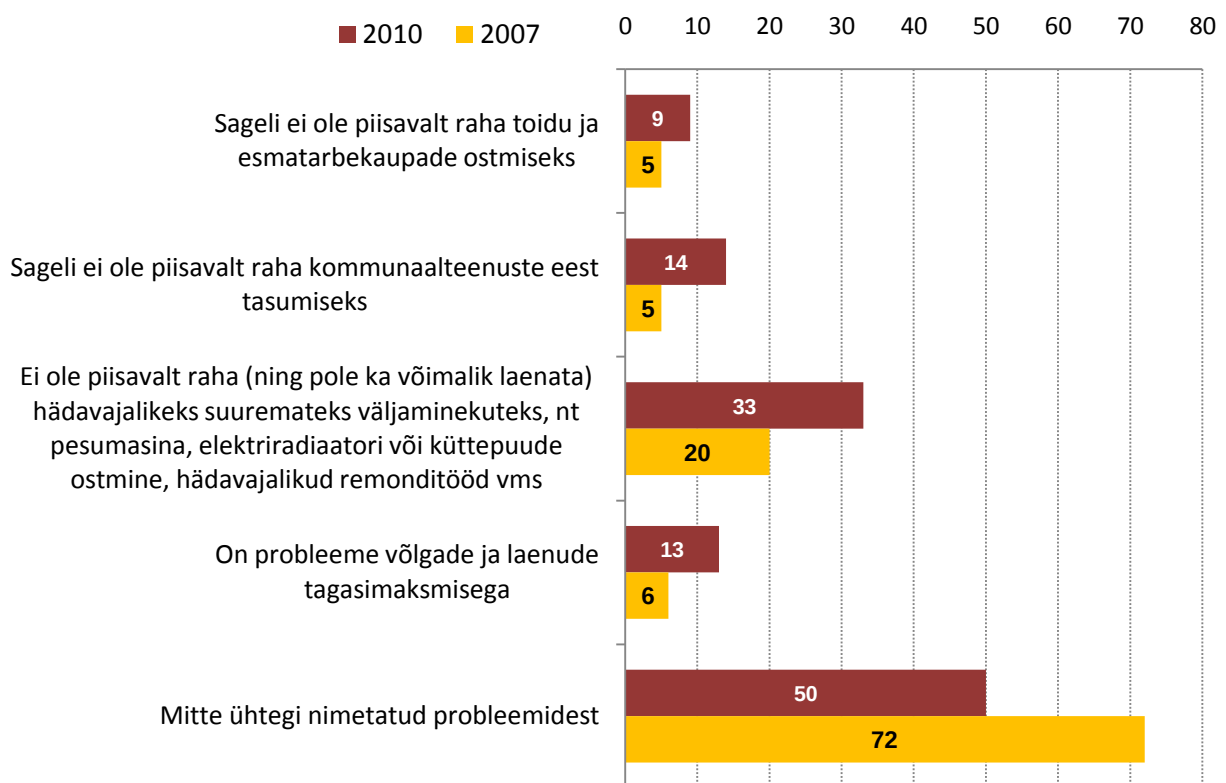
3. Toimetulekuraskused ning teadlikkus vastavatest toetustest ja teenustest

Arvestades praegust majanduslikku olukorda ja suurt tööpuudust on arusaadav, et paljudel elanikel on keeruline olemasolevate sissetulekutega toime tulla. Võrreldes 2007. aasta uuringuga on viimase 12 kuu jooksul toimetulekuraskusi kogenud märksa rohkemad Tallinna leibkonnad – kolme aasta eest oli raskustega kokku puutunud 28% leibkondadest, tänavu aga 50% (Joonis 21).

Käesoleva uuringu põhjal on iga kolmas Tallinnas elav leibkond (33%) viimase aasta jooksul kogenud olukorda, kus neil pole piisavalt raha hädavajalikeks suuremateks väljaminekuteks, igal seitsmendal

leibkonnal (14%) ei ole sageli piisavalt raha kommunaalteenuste eest tasumiseks, umbes sama paljudel (13%) on probleeme võlgade ja laenude tagasimaksmisega ning peaaegu kümnendikul (9%) leibkondadest pole sageli piisavalt raha toidu ja esmatarbekaupade ostmiseks. Keskmisest rohkem on probleemidega kokku puutunud mitmeliikmelised tööeliste elanike (sh nii alla 18-aastaste lastega kui lasteta) leibkonnad. Suur erinevus ilmneb ka rahvuse alusel: eestlastest on mõnda neist probleemidest kogenud 36%, muude rahvuste esindajatest aga koguni 65%.

Joonis 21. Probleemid, millega leibkonnad on 12 kuu jooksul kokku puutunud. Aastate 2007 ja 2010 võrdlus. (%) ; N = kõik vastajad)

* Kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

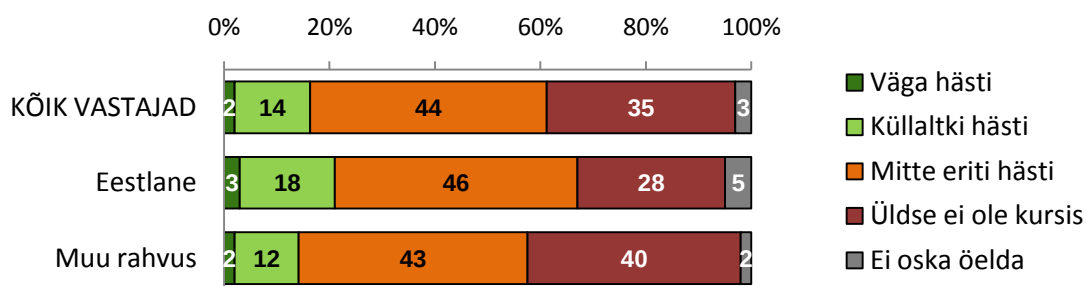
Vastajail, kelle leibkonnas on viimase aasta jooksul tulnud ette mõnda mainitud raskustest, paluti hinnata, kui hästi nad on kursis sellega, milliseid toetusi ja teenuseid pakutakse neile Tallinna elanikele ja leibkondadele, kes on sattunud toimetulekuraskustesse. Paraku ütleb vaid iga kuues raskuseid kogenud inimene, et ta on pakutavate toetuste ja teenustega hästi kursis – 2% on väga hästi kursis ja 14% küllaltki hästi kursis (Joonis 22). Rohkem kui kolmandik (35%) vastajaist samas leiab, et nad pole pakutuga üldse kursis. Keskmisest märksa enam on sel viisil arvajaid alla 30-aastaste, mitte-eestlaste (40%; eestlastest 28%) ja meeste (40%; naistest 33%) seas.

Selgitamaks välja, kui teadlikud on tallinlased toimetulekutoetuse taotlemisest ja milliseid võimalusi nad selleks näevad, paluti kõigil vastajail öelda, kuhu või kelle poole nad soovitsid pöörduda oma heal tuttav, kes palub nende abi toimetulekutoetuse taotlemisel. Kolmandik pealinlastest soovitsid tuttav pöörduda sotsiaalosakonda, sotsiaalametisse, oma piirkonna sotsiaaltöötaja poole või Sotsiaalkindlustusametisse (Joonis 23). Sagedamini soovitakse veel oma linnosavalitsusse (20%) või

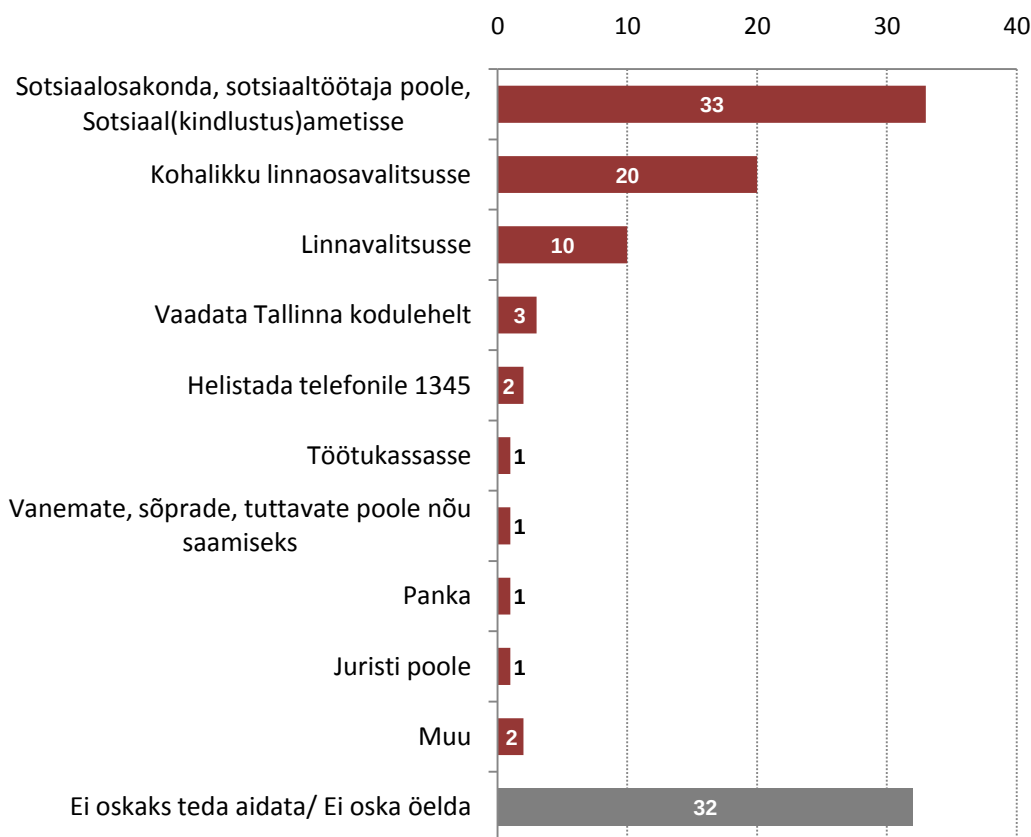
Elanike rahulolu Tallinna linna avalike teenustega 2010

Tallinna linnavalitsusse (10%) pöördumist. Märksa harvemini mainitakse Tallinna kodulehelt info otsimist, abitelefonile 1345 helistamist, lähedastelt nõu küsimist, Töötukassasse, pankka või juristi poole pöördumist või muid võimalusi. Kolmandik elanikest (32%) ei oskaks tuttavat sellises olukorras kuidagi aidata. Siinkohal ilmneb, et keskmisest sagedamini ei oska tuttavale mingit abi soovitada mehed, mitte-eestlased, alla 30-aastased ja põhiharidusega pealinlased.

Joonis 22. Hinnangud toimetulekuraskustesse sattunud Tallinna elanikele ja leibkondadele pakutavate toetuste ja teenustega kursis olemisele (%) (N = vastajad, kelle leibkond on viimase 12 kuu jooksul mõnega mainitud probleemidest kokku puutunud)

Joonis 23. Soovitused, kuhu või kelle poole pöörduda toimetulekutoetuse taotlemiseks (%) (N = kõik vastajad)

*Kuna iga vastaja poolt antud spontaanne vastus võis sisaldada mitut siin toodud määratlust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

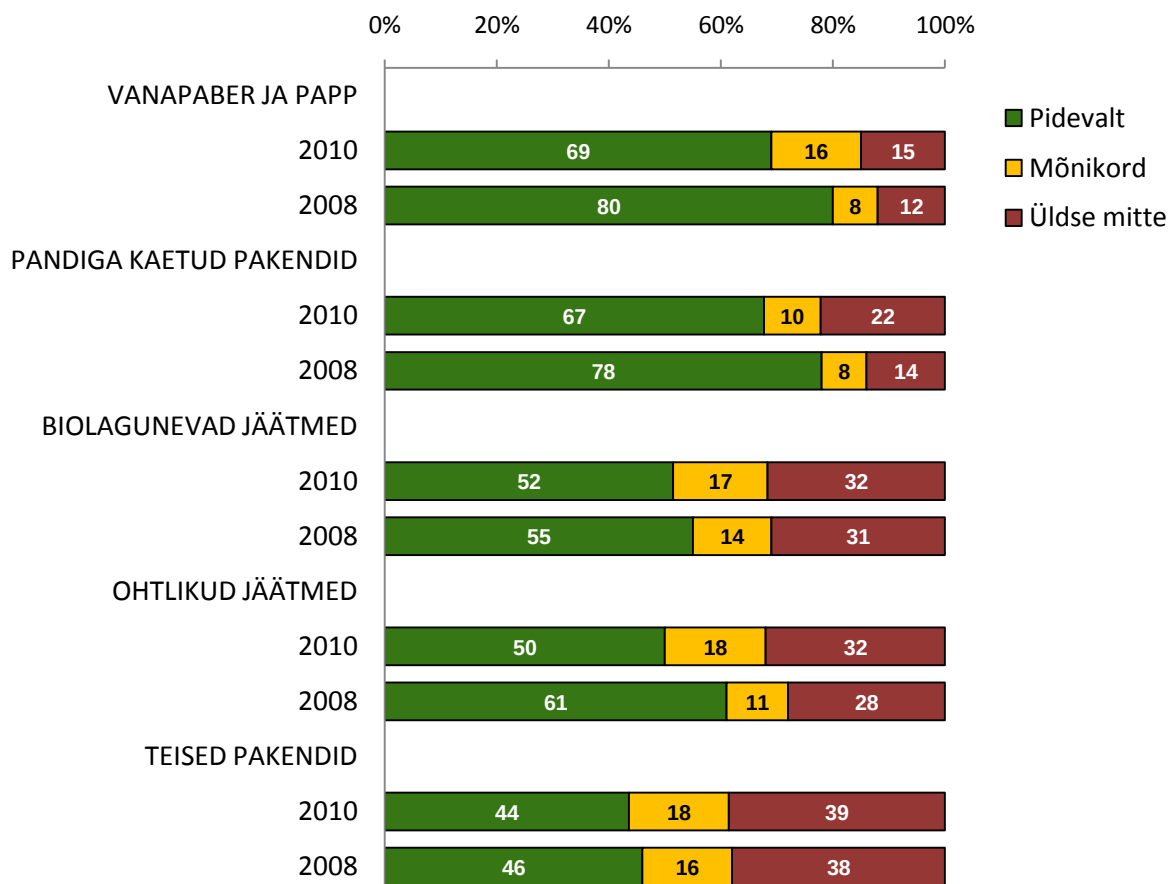
4. Keskkond

Käesolev peatükk hõlmab endas ülevaadet neljast keskkonda puudutavast teemast: prügi sorteerimine, erinevate keskkonnateemaliste kampaaniate märkamine, jäätmekäitluse kohta informatsiooni saamine ning teadlikkus radoonist ja selle ohtlikkusest. Neist kolme esimese valdkonna puhul on võimalik võrrelda tänavusi tulemusi 2008. aastaga ning vaadelda, millised muudatused on kahe aasta jooksul aset leidnud.

4.1. Jäätmete sorteerimine

Tallinna majapidamistes sorteeritakse kõige enam vanapaberit ja pappi ning pandipakendeid – vanapaberit sorteerib pidevalt 69% ja pandipakendeid 67% majapidamistest (Joonis 24). Nii biolagunevaid kui ohtlikke jäätmeid sorteerivad pidevalt pooled majapidamised (vastavalt 52% ja 50%); muid pakendeid sorteeritakse aga vähem (44%). Kolmandik (32%) Tallinna leibkondadest sorteerib kõiki mainitud prügilike pidevalt. Neid, kes ei sorteeri üldse ühtki liiki prügi, on aga alla kümnendiku (8%). Eestlased, üle 60-aastased ja kõrgharidusega pealinlased sorteerivad prügi oluliselt aktiivsemalt kui muust rahvusest, nooremad ja madalama haridusega inimesed.

Joonis 24. Erinevat liiki jäätmete sorteerimine majapidamistes. Aastate 2008 ja 2010 võrdlus. (%); N = kõik vastajad)

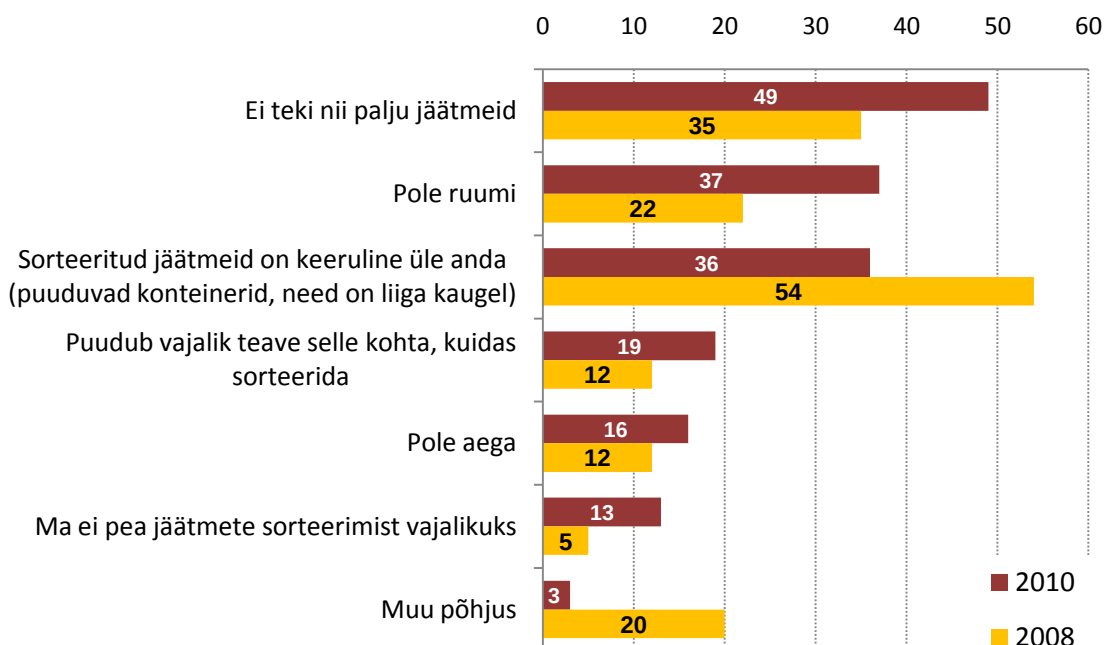
Võrdlus 2008. aasta uuringuga näitab, et mõnevõrra on vähenenud vanapaberi ja papi, pandipakendite ning ohtlike jäätmete sorteerimine. Kõigi nende kolme prügiliigi puhul on tänavu pidevalt sorteerivate majapidamiste osakaal väiksem kui kahe aasta eest. Kui pandipakendite puhul on varasemast rohkem just neid majapidamisi, kus pandipakendeid üldse ei sorteerita, siis vanapaberi ja ohtlike jäätmete puhul on suurenenud neid aeg-ajalt sorteerivate leibkondade osakaal.

Kõigilt vastajailt, kelle kodus mõnda liiki jäätmeid ei sorteerita või ei tehta seda pidevalt, küsiti taolise käitumise kohta põhjendust. Pooltel juhtudel (49%) on prügi sorteerimata jätmise või ainult osalise sorteerimise üheks põhjuseks asjaolu, et (antud liiki) jäätmeid ei teki piisavalt palju, et neid sorteerida (Joonis 25). Lisaks mainitakse sagedasemate põhjustena veel ruumpuudust (37%) ja konteinerite puudumisest või kaugusest tulenevaid raskusi sorteeritud jäätmete üle andmisel (36%). Iga viies vastaja leiab, et tal puudub vajalik teave, kuidas sorteerida. Ajapuuduse tõttu jätab jäätmed sorteerimata 16% vastajaist. 13% aga ei pea jäätmete sorteerimist vajalikuks.

Võrreldes 2008. aastaga on toimunud mitmeid muudatusi: vähenenud on elanike osakaal, kes jätaavad prügi sorteerimata, kuna sorteeritud jäätmeid on raske üle anda, sagenenud aga kõikide teiste põhjuste mainimine.

Tänavusi tulemusi linnaosade lõikes analüüsid ilmneb, et konteinerite puudumist või kaugust peavad kõige sagedamini probleemiks Lasnamäe elanikud. Mitte-eestlased jätaavad eestlastest oluliselt sagedamini prügi sorteerimata ruumi-, info- ja ajapuuduse tõttu. Madalama haridusega inimeste seas on rohkem neid, kelle arvates jäätmete sorteerimine ei ole vajalik.

Joonis 25. Jäätmete mittersorteerimise põhjused. Aastate 2008 ja 2010 võrdlus. (%; N = vastajad, kes ei sorteerinud mõnda liiki jäätmeid või ei teinud seda pidevalt)

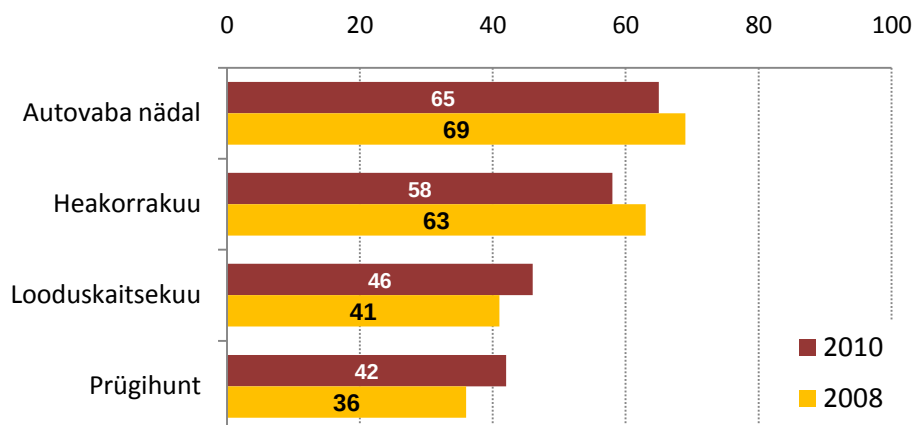
* Kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

4.2. Teadlikkus keskkonnateemalistest kampaaniatest

Vastajailt küsiti nelja erineva Tallinna linna poolt korraldatava keskkonnateemalise kampaania kohta, kas nad on neist kampaaniatest kuulnud. Selgub, et autovabast nädalast on kuulnud 65%, heakorraldusest 58%, looduskaitsekuust 46% ja „Prügihundist“ 42% tallinlastest (Joonis 26). Kõikidest kampaaniatest on eestlased ja kõrgema haridusega inimesed kuulnud rohkem kui muust rahvusest ja madalama haridusega pealinlased. Valdavalt on naised sagedamini erinevatest kampaaniatest kuulnud kui mehed, erandiks on siinkohal vaid autovaba nädal. Heakorraldusest ja looduskaitsekuust on keskmisest enam kuulnud vanemad vastajad, „Prügihundist“ seevastu just nooremad.

Võrreldes 2008. aastaga ei ole kampaaniatest teadlikkus oluliselt muutunud. Silma torkab vaid see, et toimunud väikeste muudatuste tõttu on kampaaniate vahelised erinevused kahanenud – 2008. aastal teati autovabast nädalast ja heakorraldusest märksa enam kui kahest ülejäänud kampaaniast, tänavu nii suurt erinevust enam ei esine.

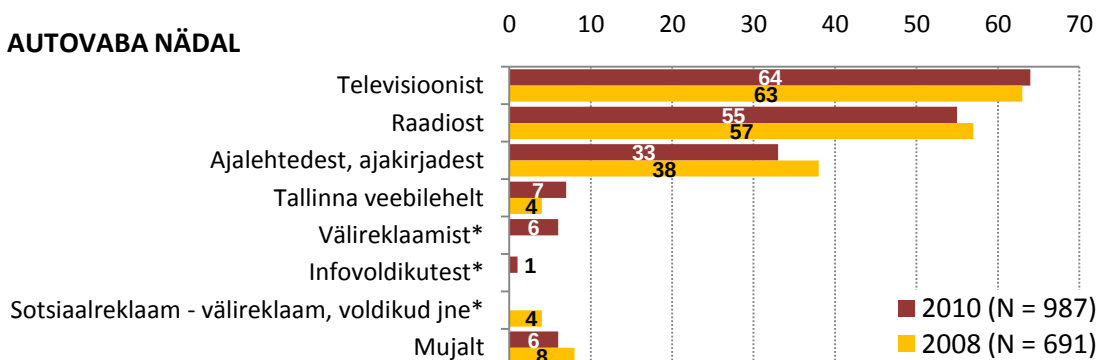
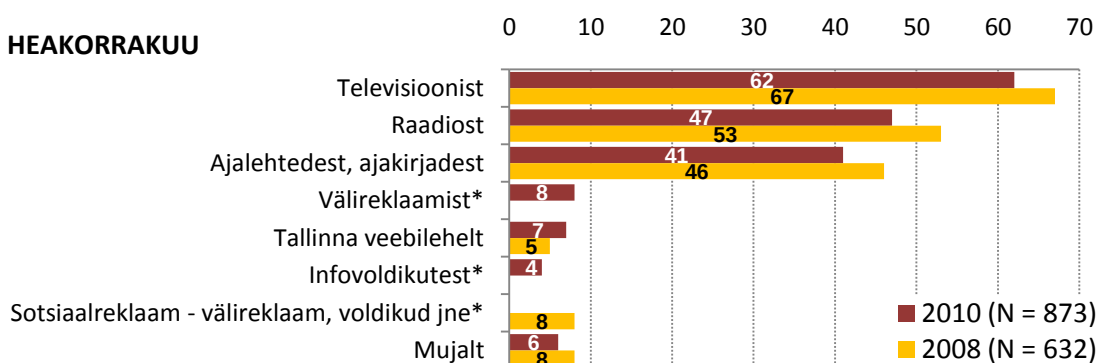
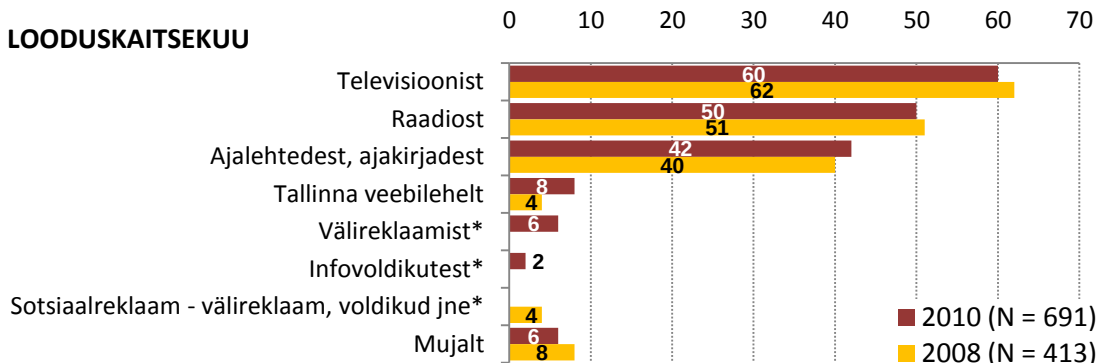
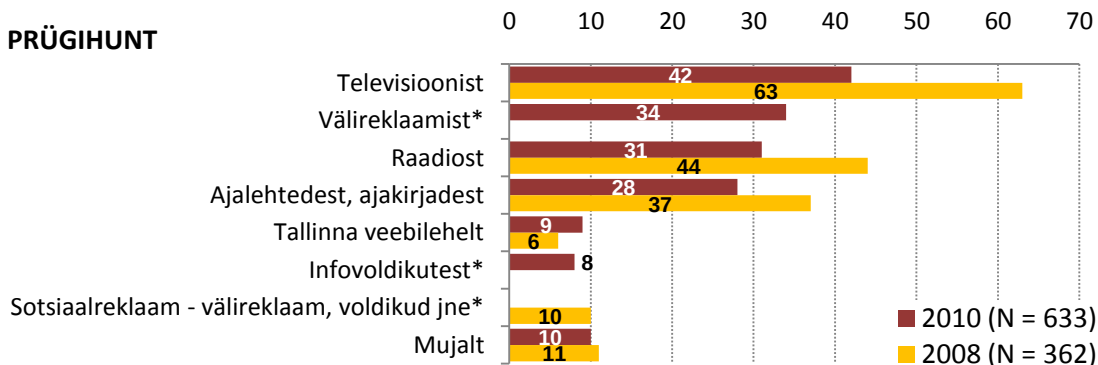
Joonis 26. Teadlikkus erinevatest Tallinna linna korraldatavatest keskkonnateemalistest kampaaniatest. Aastate 2008 ja 2010 võrdlus. (%; vastajate osakaal, kes on antud kampaaniast kuulnud)

Kampaaniatest on kõige enam saadud teada televisiooni vahendusel, infokanalitena järgnevad raadio ja ajalehed-ajakirjad (Joonis 27). Kui autovaba nädala, heakorralduse ja looduskaitsekuu kampaaniate puhul on olulisemate infoallikate osatähtsuste muster väga sarnane – 60-64% mainivad ühe kanalina televisiooni, 47-55% raadiot ja 33-42% trükimeediat –, siis „Prügihundi“ kampaania puhul on kõigi nende kanalite tähtsus väiksem ja see-eest on oluliselt sagedamini märgatud välireklaami (34%). Tallinna veebilehelt on informatsiooni saanud alla kümnendiku (7-9%) kampaaniatest kuulnud vastajaist; infovoldikutest veelgi vähesemad. Lisaks joonistel ära toodud infokanalitele küsiti ka Tallinna abitelefoniga kohta, aga ilmselt, et selle kaudu on kampaaniatest kuulnud vaid üksikud vastajad (0,2-0,5% vastavast kampaaniast kuulnud tallinlastest).

Suurimad erinevused võrreldes 2008. aastaga on leidnud aset „Prügihundi“ kampaania osas: infokanalina on vähenenud nii televisiooni, raadio kui ka trükimeedia tähtsus, see-eest aga on oluliseks teabeallikaks tõusnud välireklaam.

Joonis 27. Infokanalid, mille kaudu on saadud kampaaniast teada. Aastate 2008 ja 2010 võrdlus.
(%; N = vastajad, kes on antud kampaaniast kuulnud)

AUTOVABA NÄDAL**HEAKORRAKU****LOODUSKAITSEKU****PRÜGIHUNT**

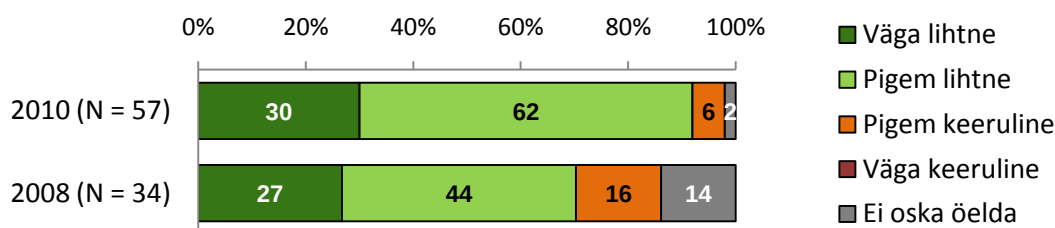
*2008. aasta kategooria „Sotsiaalreklaam – välireklaam, infovoldikud jne“ jagati tänavu kaheks eraldi kategooriaks: „Välireklaamist“ ja „Infovoldikutest“.

** Kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

„Prügihoundi“ kampaaniat on märgatud oluliselt enam, kui sellel ise osaletud on. Nimelt on antud kampaania üritustel osalenud vaid kümnendik kampaaniast kuulnud tallinlastest ning enam-vähem sama paljud (9%) on külastanud ka „Prügihoundi“ kodulehte. Siinkohal ei ole võrreldes 2008. aastaga muudatusi toimunud – siis oli nii üritustel osalenud kui kodulehte külastanud 9% kampaaniast kuulnud vastajaist.

„Prügihoundi“ kodulehe külastajatest (N=57) üle 90% leiab, et sealt on lihtne infot leida (Joonis 28). Info leidmine tundub olevat paari aasta taguse ajaga võrreldes lihtsamaks muutunud, aga kuna 2008. aastal vastas küsimusele vaid 34 inimest, siis ei saa selle põhjal muutuste kohta kindlaid järeldusi teha. Ettepanekuid täiendava informatsiooni kodulehele lisamiseks tehti väga vähe, sest pooled vastanutest ütlesid, et hetkel on juba piisavalt infot, üle kolmandiku ei osanud midagi konkreetset välja tuua ning paar inimest suisa leidsid, et praegugi on liiga palju mittevajalikku infot. Ettepanekutena toodi välja, et võiks lisada teavet ohtlike jäätmete sorteerimise kohta ja avaldada kodulehel rohkem kontakttelefone.

Joonis 28. Vajaliku info „Prügihoundi“ kodulehelt leidmise lihtsus. Aastate 2008 ja 2010 võrdlus. (%)
N = vastajad, kes on Prügihoundi kodulehte külastanud)

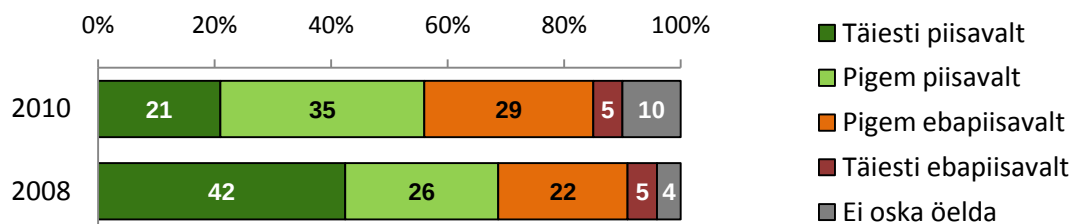

4.3. Informatsioon jäätmekäitluse kohta

Käesolevas uuringus käsitleti lisaks „Prügihoundi“ kampaaniale jäätmekäitluse kohta käivat informatsiooni ka laiemalt. Praegust jäätmekäitluse alast informatsiooni peavad piisavaks veidi enam kui pooled pealinlased – 21% hinnangul on infot täiesti piisavalt ja 35% hinnangul pigem piisavalt (Joonis 29). Kolmandik elanikest soovust leiab, et praegune informatsioon on ebapiisav. Keskmisest enam on infot ebapiisavaks pidavaid vastajaid mitte-eestlaste, 40-59-aastaste ja halvemal majanduslikul järjel olevate (st sissetulek ühe leibkonnaliikme kohta alla 4000 kr kuus) vastajate seas.

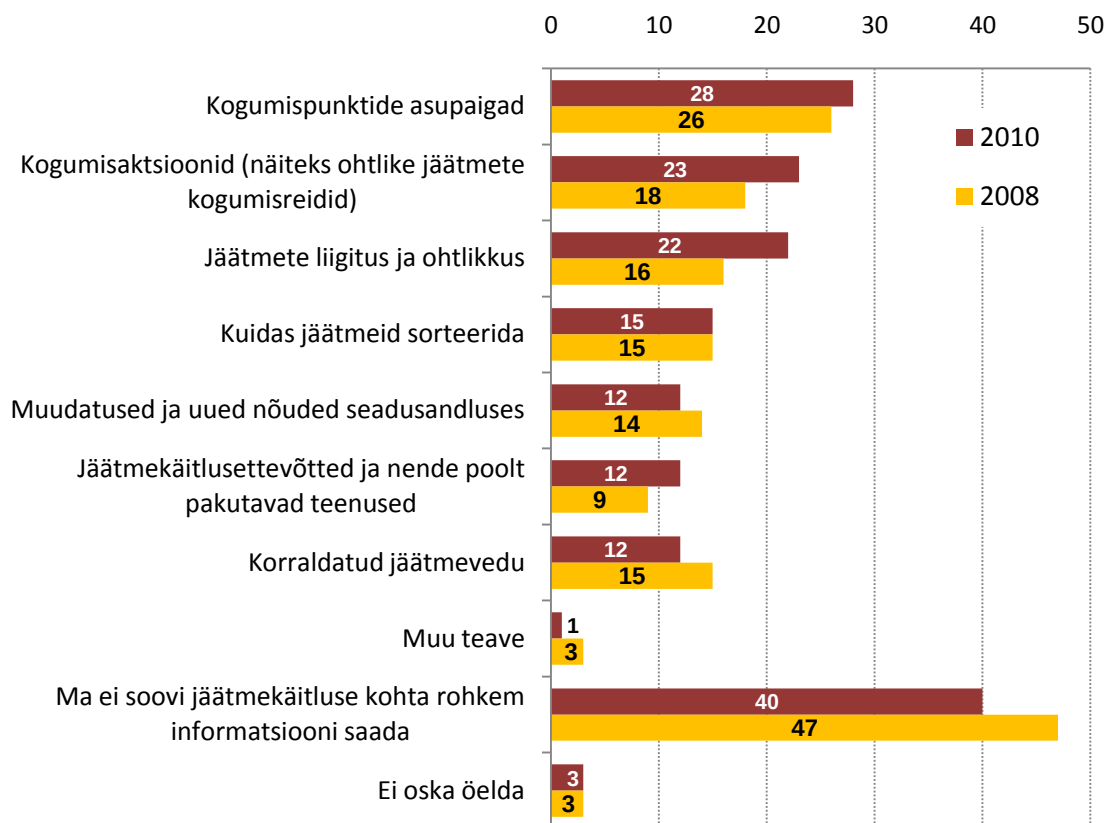
2008. aasta tulemustega võrreldes on märgata, et informatsiooni osas on hinnangud halvenenud – märkimisväärselt on vähenenud (42% → 21%) nende elanike osakaal, kelle arvates on jäätmekäitluse kohta täiesti piisavalt informatsiooni, lisaks on varasemast enam ka praegust teavet ebapiisavaks hindavaid elanikke. Ühelt poolt võib olla tegemist elanike suurenunud ootustega, aga teisalt on võib-olla vähenenud ka linnapoolne aktiivsus elanike teavitamisel. Jäätmete sorteerimine nimelt muutus kohustuslikuks alates 2008. aastast ja seetõttu on põhjust arvata, et siis informeeriti elanikke uuest korrast märksa aktiivsemalt, kui seda praegu tehakse.

Joonis 29. Hinnangud jäätmekäitluse alase informatsiooni piisavuse kohta. Aastate 2008 ja 2010 võrdlus. (%; N = kõik vastajad)

Kõige enam soovivad tallinlased saada täiendavat teavet kogumispunktide asupaikade (28% nimetab seda ühena valdkondadest), kogumisaktsioonide (23%) ning jäätmete liigituse ja ohtlikkuse (22%) kohta (Joonis 30). Jäätmete sorteerimisest sooviks senisest rohkem teada saada 15%, seadusandluse muudatustest ja uutest nõuetest, jäätmekäitlusettevõtetest ja nende poolt pakutavatest teenustest ning korraldatud jäätmeveost aga 12% pealinlastest. Mitte mingit täiendavat informatsiooni ei soovi jäätmekäitluse kohta 40% tallinlastest, mida on mõnevõrra vähem kui aastal 2008. Mitte-eestlased on täiendavast informatsioonist rohkem huvitatud kui eestlased. Võrreldes kahe aasta taguse uuringuga ollakse enam huvitatud jäätmete liigitust ja ohtlikkust ning kogumisaktsioone puudutavast informatsioonist.

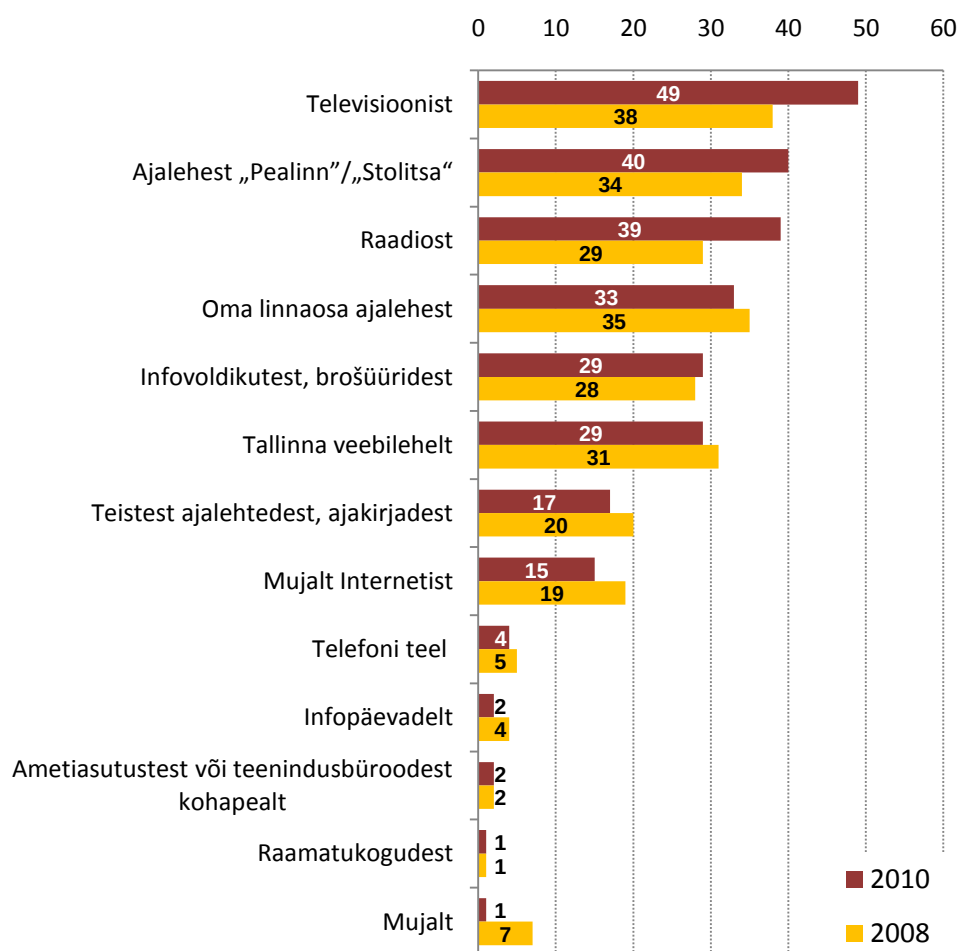
Joonis 30. Teave, mida soovitakse jäätmekäitluse kohta rohkem saada. Aastate 2008 ja 2010 võrdlus. (%; N = kõik vastajad)

* Kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

Rohkemast infost huvitatud vastajail paluti öelda, kust nad eelistaksid edaspidi jäätmekäitluse kohta teavet saada. Pooled vastajaist nimetavad ühe eelistatava infokanalina televisiooni (Joonis 31). Sageli peetakse sobivaks teabe saamise mooduseks ka ajalehte „Pealinn“ (40%) ja raadiot (39%). Ligikaudu kolmandik eelistaks jäätmekäitlusega seotud infot saada oma linnaosa ajalehest, infovoldikutest või Tallinna veebilehelt. Teisi allikaid nimetatakse harvemini. Võrreldes 2008. aastaga on enim suurenenud televisiooni ja raadio eelistamine, mõnevõrra sagedamini aga mainitakse ka ajalehte „Peealinn“. Sarnaselt eelnevatele teabeallikate küsimustele eelistaksid siingi mitte-eestlased ajalehte „Peealinn“ märksa sagedamini kui eestlased. Muust rahvusest inimesed eelistavad rohkem ka raadiot ja infovoldikuid; eestlased seevastu interneti.

Joonis 31. Eelistatavad infoallikad jäätmekäitluse kohta teabe saamiseks. Aastate 2008 ja 2010 võrdlus. (%; N = vastajad, kes sooviksid jäätmekäitluse kohta rohkem teavet saada)

* Kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

Lisaks eelistustele puudutas üks küsimus ka senist kogemust – nimelt Tallinna veebikaardi kasutamist mõnda liiki sorteeritud jäätmete jaoks lähima vastuvõtupunkti või avaliku konteineri leidmiseks. Selgub, et Tallinna veebikaarti on sel eesmärgil kasutanud 11% pealinlastest. Enim on kasutajaid olnud kõrgharidusega (19%), eesti rahvusest (17%; mitte-eestlastest vaid 3%) ja 20-49-aastaste vastajate seas.

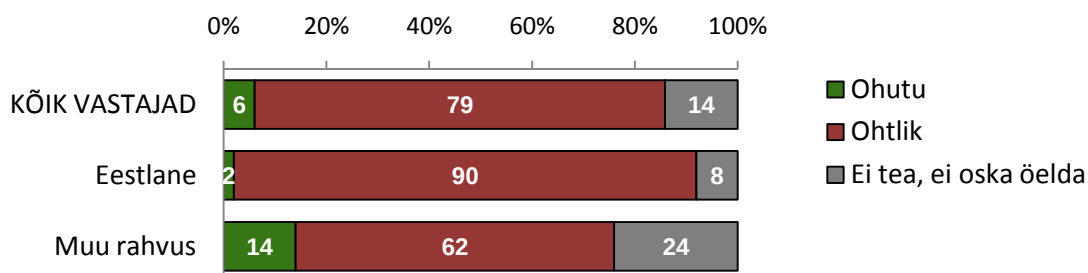
4.4. Teadlikkus radoonist ja selle ohtlikkusest

Ühe uue teemana uuriti tänavuse küsitluse käigus, kuivõrd teadlikud on inimesed sellisest keemilisest ühendist nagu radoon. Kuna tulemusi vaadeldes ilmnes, et eestlaste ja muust rahvusest inimeste arvamused lähevad siinkohal mõnevõrra lahku, siis on järgnevad joonised esitatud rahvuse lõikes.

Radooni teab või on selle kohta midagi kuulnud 60% pealinlastest. Keskmisest enam on radoonist kuulnud vastajaid kõrgharidusega (77%), eesti rahvusest (71%; mitte-eestlastest 49%), 30-74-aastaste ja meessoost vastajate seas.

Radoonist kuulnud elanikest valdav osa (79%) arvab, et radoon on inimesele ohtlik (Joonis 32). Ohutuks peab seda vaid 6% vastajaist. Lisaks leidub 14% neid, kes ei oska hinnata, kas radoon on inimesele ohtlik või ohutu. Eestlastest peab radooni ohtlikuks 90%, mitte-eestlastest aga ainult 62%. Muu rahvuse esindajate seas on rohkem nii neid, kes peavad radooni ohutuks, kui ka teadmatuid. Radooni ohtlikkust ei oska keskmisest sagedamini hinnata ka noored (25% vanusegrupist 15-19 aastat). Kesk- või kõrgharidusega inimesed kalduvad radooni sagedamini ohtlikuks pidama kui põhiharidusega vastajad.

Joonis 32. Hinnangud, kas radoon on inimestele ohutu või ohtlik keemiline ühend (%); N = vastajad, kes teavad või on kuulnud midagi sellisest keemilisest ühendist nagu radoon)

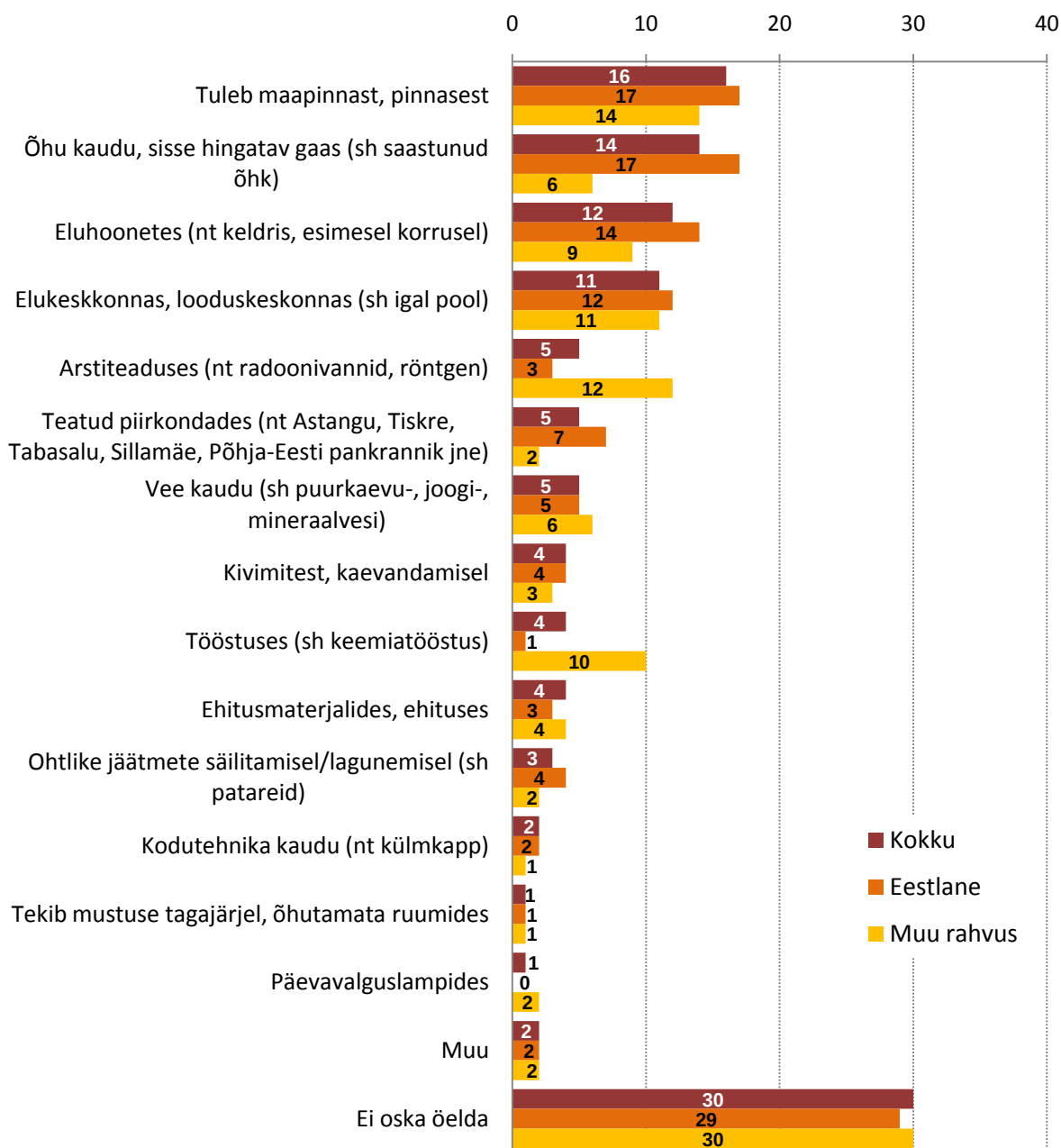
Radooni inimesele ohtlikuks keemiliseks ühendiks pidavail vastajail paluti oma sõnadega öelda, kuidas neile teadaolevalt inimene radooniga kokku puutub ning milles radooni ohtlikkus seisneb. Inimeste antud vastused kodeeriti ja tulemused on esitatud kahel järgneval joonisel.

Kokkupuutevõimalusi kirjeldasid inimesed väga erinevalt, mainides sagedamini järgmisi aspekte: radoon tuleb maapinnast, seda leidub pinnases (16%), radooni leidub õhus ja inimesed hingavad seda sisse (14%), radooni esineb eluruumides (siinkohal mainiti sageli ka keldreid; 12%) (Joonis 33). Veidi üle kümnendiku vastajaist andsid väga üldise vastuse, öeldes, et radooniga puututakse kokku elukeskkonnas, looduses või üldse igal pool. Lisaks mainitakse radooni kasutamist meditsiinis, selle leidumist just teatud piirkondades (eriti Põhja-Eestis), vee kaudu või tööstuses kokku puutumist, leidumist kivimitest või ehitusmaterjalides ja mitmeid muid kokkupuutepunkte. Pääaegu kolmandik radooni ohtlikuks pidavatest vastajatest aga ei oska öelda, kus inimene radooniga kokku puutuda võib.

Elanike rahulolu Tallinna linna avalike teenustega 2010

Rahvuse alusel analüüsid on näha, et mitte-eestlased on eestlastest märksa enam maininud tööstuses ja arstiteaduses kokku puutumist, eestlased seevastu muude rahvuste esindajatest rohkem õhu kaudu levimist (sisse hingamist) ja radooni esinemist eluruumides.

Joonis 33. Elanike arvamused, kuidas inimene radooniga kokku puutub (%); N = vastajad, kes teavad või on kuulnud midagi radoonist ja peavad seda inimestele ohtlikuks keemiliseks ühendiks)

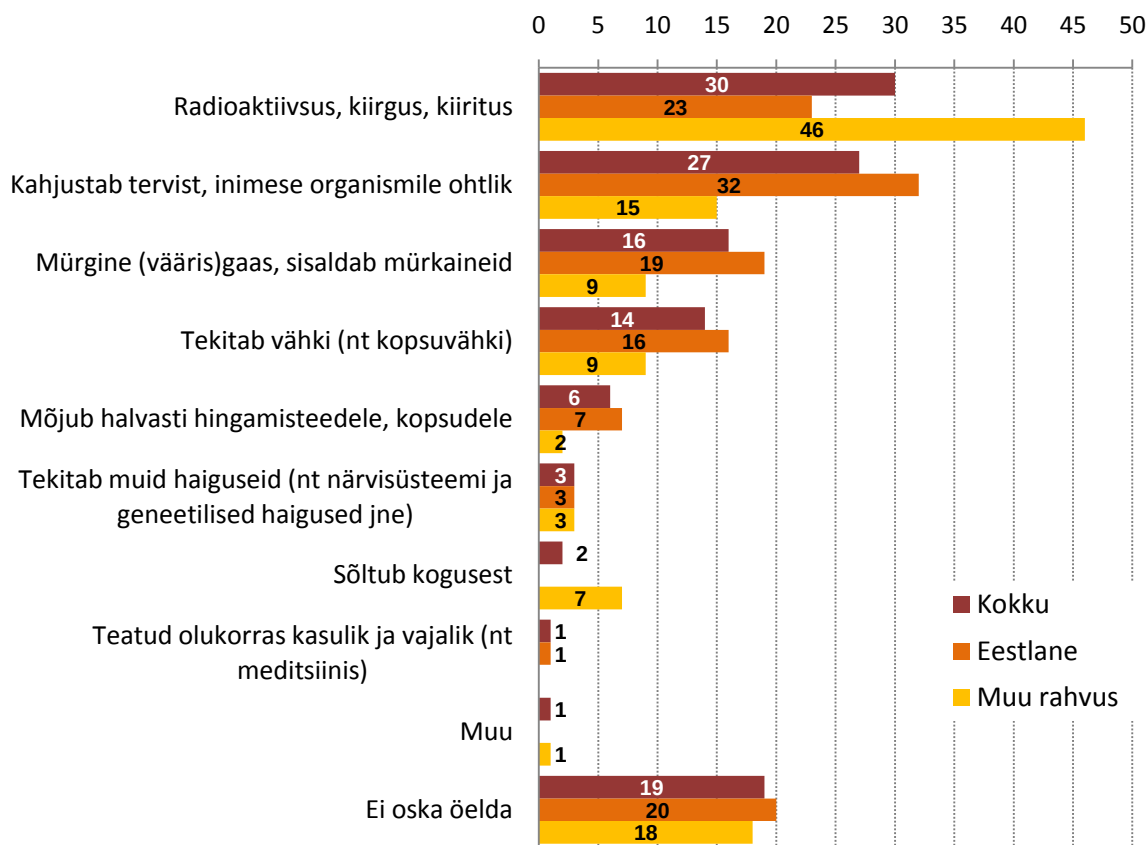
*Kuna iga vastaja poolt antud spontaanne vastus võis sisaldada mitut siin toodud määratlust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

Radooni ohtlikkust seostavad vastajad kõige sagedamini selle radioaktiivsuse/kiirgusega (30%) ning tervisele ja organismile kahjulike mõjudega (27%) (Joonis 34). Samuti mainitakse sageli radooni mürgisust ja nimetatakse erinevaid haiguseid, mida radooniga kokku puutumine tekitada võib. Kõige

enam mainitakse haigustest vähki (sh kopsuvähki) ja hingamisteede haiguseid. Viiendik radooni ohtlikuks pidavaist vastajaist ei oska öelda, milles see ohtlikkus seisneb.

Siinkohal on rahvusgruppide vahelised erinevused veelgi suuremad kui eelnevate küsimuste puhul – mitte-eestlased mainivad valdavalt radioaktiivsust või kiirgust, eestlased see-eest seostavad radooni rohkem tervise kahjustamise ja erinevate haigustega.

Joonis 34. Elanike arvamused radooni ohtlikkuse kohta (%); N = vastajad, kes teavad või on kuulnud midagi radoonist ja peavad seda inimestele ohtlikuks keemiliseks ühendiks)

*Kuna iga vastaja poolt antud spontaanne vastus võis sisaldada mitut siin toodud määratlust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

5. Ühistransport ja liiklus

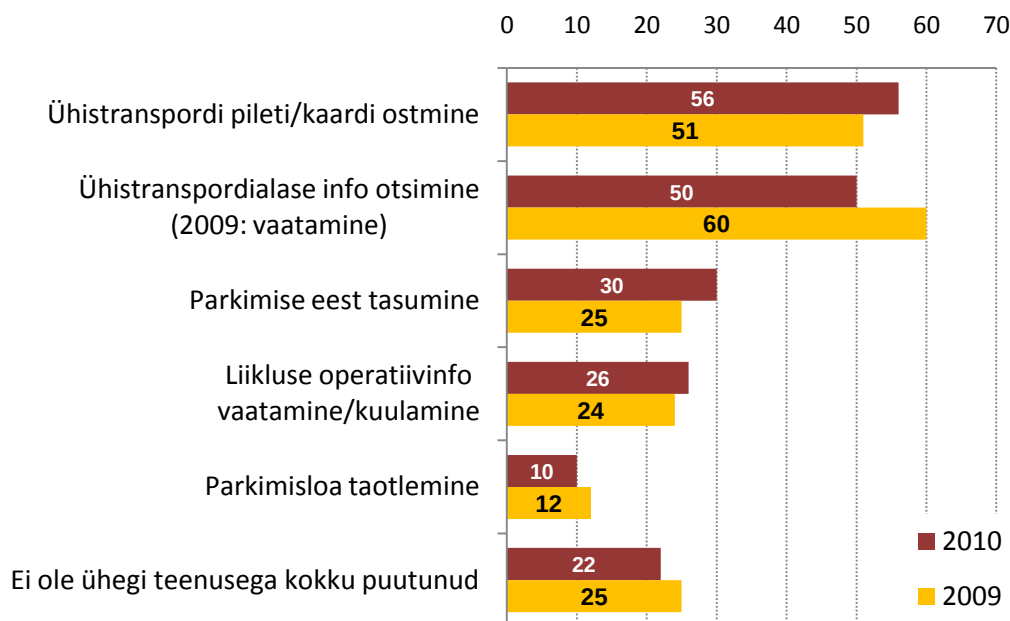
Järgnev peatükk tutvustab elanike kokkupuuteid erinevate transpordialaste teenustega, sagedamini kasutatavaid transpordivahendeid ning hinnanguid Tallinna ühistranspordile. Samu teemasid on kajastatud ka kahe eelneva aasta uuringutes: transpordialaste teenuseid 2009. aastal ning ühistranspordi ja muude liiklusvahendite kasutamist 2008. aastal. Seega saab siingi peatükis vaadelda, kas varasemaga võrreldes on toimunud mingeid muutuseid.

5.1. Kokkupuuted Tallinna transpordialaste teenustega

Sarnaselt eelmisele aastale on uuritavatest Tallinna transporditeenustest puutunud kõige sagedamini kokku ühistranspordiga seotud teenustega: viimase aasta jooksul on ühistranspordi piletit või kaarti ostnud 56% ning ühistranspordialast infot otsinud 50% vastajatest (Joonis 35). Parkimise eest on aasta jooksul tasunud 30%, liikluse operatiivinfot vaadanud/kuulanud 26% ja parkimisluba taotlenud 10% elanikest. Iga viies vastaja aga ütleb, et ta pole ühegi loetletud teenusega 12 kuu jooksul kokku puutunud. Kõige vähem on transporditeenustega olnud kokkupuuteid eakatel tallinlastel: ühegi mainitud teenusega pole kokku puutunud 77% üle 75-aastastest ja 39% 60-74-aastastest vastajatest. Taustatunnuste alusel vaadeldes ilmneb seegi, et naised on meestest enam puutunud kokku ühistransporditeenustega, mehed aga parkimise ja liikluse operatiivinfo jälgimisega. Mitte-eestlastel on olnud eestlastest vähem kokkupuuteid nii info otsimise/jälgimise (nii ühistranspordiga seotud kui üldine liikluse operatiivinfo) kui parkimisega.

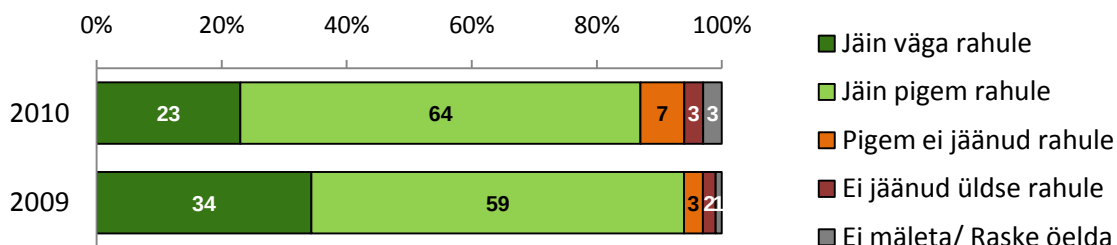
Võrreldes mullusega ei ole suuri muutuseid toimunud – ainuke märgatavam erinevus (vähesem ühistranspordialase info otsimine) võib olla suuresti tingitud kategooria sõnastuse muutmisest.

Joonis 35. Tallinna transpordialaste teenustega kokku puutumine viimase 12 kuu jooksul. Aastate 2009-2010 võrdlus. (%) vastajate osakaal, kes on antud teenusega kokku puutunud)

Mõnda Tallinna transpordialast teenust kasutanud elanikest väga suur osa (87%) on jäänud seejuures asjaajamise korraldusega rahule (Joonis 36). Rahulolematu on iga kümnes teenusekasutaja. Kõige enam on rahulolematuid Mustamäe ja Haabersti elanike seas. Mullusega võrreldes on rahulolu veidi langenud: varasemast vähem on väga rahule jäänud vastajaid (34% → 23%) ja rohkem rahulolematuid (5% → 10%).

Joonis 36. Hinnangud Tallinna transpordialaste teenuste asjaajamise korraldusele. Aastate 2009-2010 võrdlus. (%; N = vastajad, kes on viimase 12 kuu jooksul puutunud kokku mõne Tallinna transpordialase teenusega)

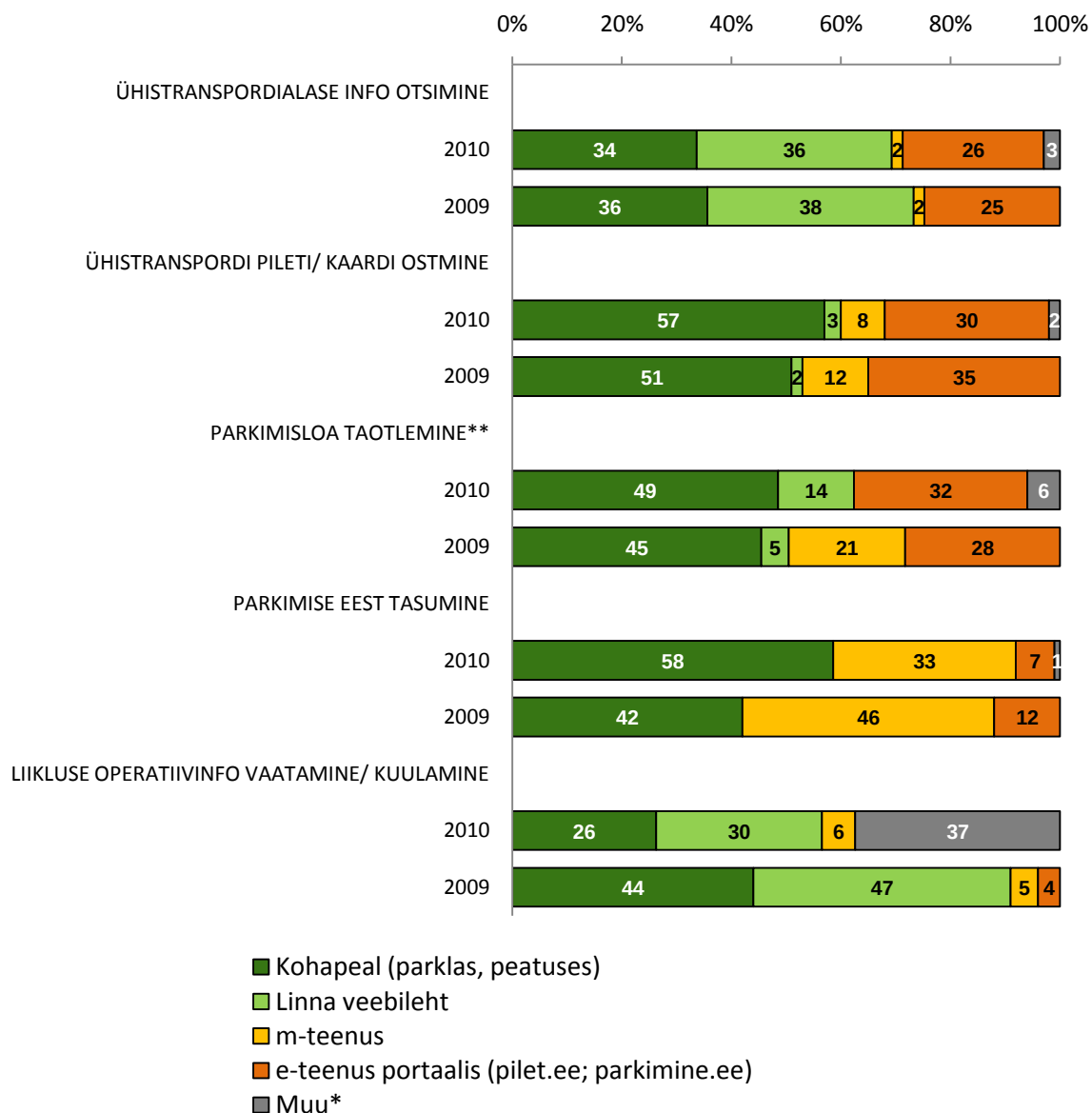

Rahulolematud teenusekasutajad (N=38) näevad puudujääkidena kõige sagedamini sõidugraafikute halba nähtavust (nt ei ole graafikud peatuses valgustatud kohas, paiknevad liiga kõrgel või on liiga väikses kirjas) ja ühistranspordi pileti müügipunktide vähesust. Lisaks tuuakse veel välja parkimissüsteemi keerukus ja kulukus, info halb kättesaadavus (st infot pole või on see ebaselge), tehnilised probleemid (nt ID-pileti ostmisel või parkimissõnumi saatmisel) ning teenindajate halb suhtumine.

Vaadeldes teenuste kasutamise viise, selgub, et suuremat osa neist teenustest on tallinlased kasutanud kõige sagedamini parklas, peatuses või sõidukis kohapeal: parkimise eest on sel viisil tasunud 58%, ühistranspordipiletit ostnud 57% ja parkimisluba taotlenud 49% teenusekasutajatest (Joonis 37). Kolmandik parkimise eest tasujatest on kasutanud mobiilset teenust (2009. aastal oli m-teenuse kasutajaid rohkem – 46%). Ühistranspordipileti ostmisel ja parkimisloa taotlemisel on peaaegu kolmandik teenusekasutajatest teinud vajaliku toimingu ära vastavas portaalis (pilet.ee või parkimine.ee). Linna veebileht on leidnud enim rakendust ühistranspordialase info otsimisel (36% kasutas selleks linna veebilehte) ja liikluse operatiivinfo jälgimisel (30%). Liikluse operatiivinfot jälgitakse sageli siin loetlemata viisidel, näiteks meedia vahendusel.

Erinevaid elanikegruppe omavahel võrreldes ilmneb, et naised kasutavad parkimisega seotud teenuseid meestest sagedamini parklas kohapeal; mehed seevastu kasutavad rohkem e-teenust. Ootuspäraselt kasutavad nooremad vastajad rohkem interneti- ja mobiilipõhiseid teenuseid kui vanemad elanikud. Sarnaselt eakamatele tarbivad ka muust rahvusest vastajad keskmisest sagedamini teenuseid peatuses, sõidukis või parklas kohapeal. Rahvuste vahelised erinevused on suurimad just ühistransporditeenuste puhul: piletit on peatusest või sõidukist kohapealt ostnud 71% mitte-eestlastest ja 43% eestlastest; ühistranspordialast infot on peatuses kohapeal vaadanud 45% mitte-eestlastest ja 27% eestlastest. Seega e-teenuste (pileti ostmise puhul ka m-teenuse) kasutamine on eestlaste hulgas märksa laialdasemalt levinud kui muude rahvuste esindajate seas.

Joonis 37. Transpordialaste teenuste tarbimise viisid. Aastate 2009-2010 võrdlus. (%; N = vastajad, kes on viimase 12 kuu jooksul antud transpordialase teenusega kokku puutunud)

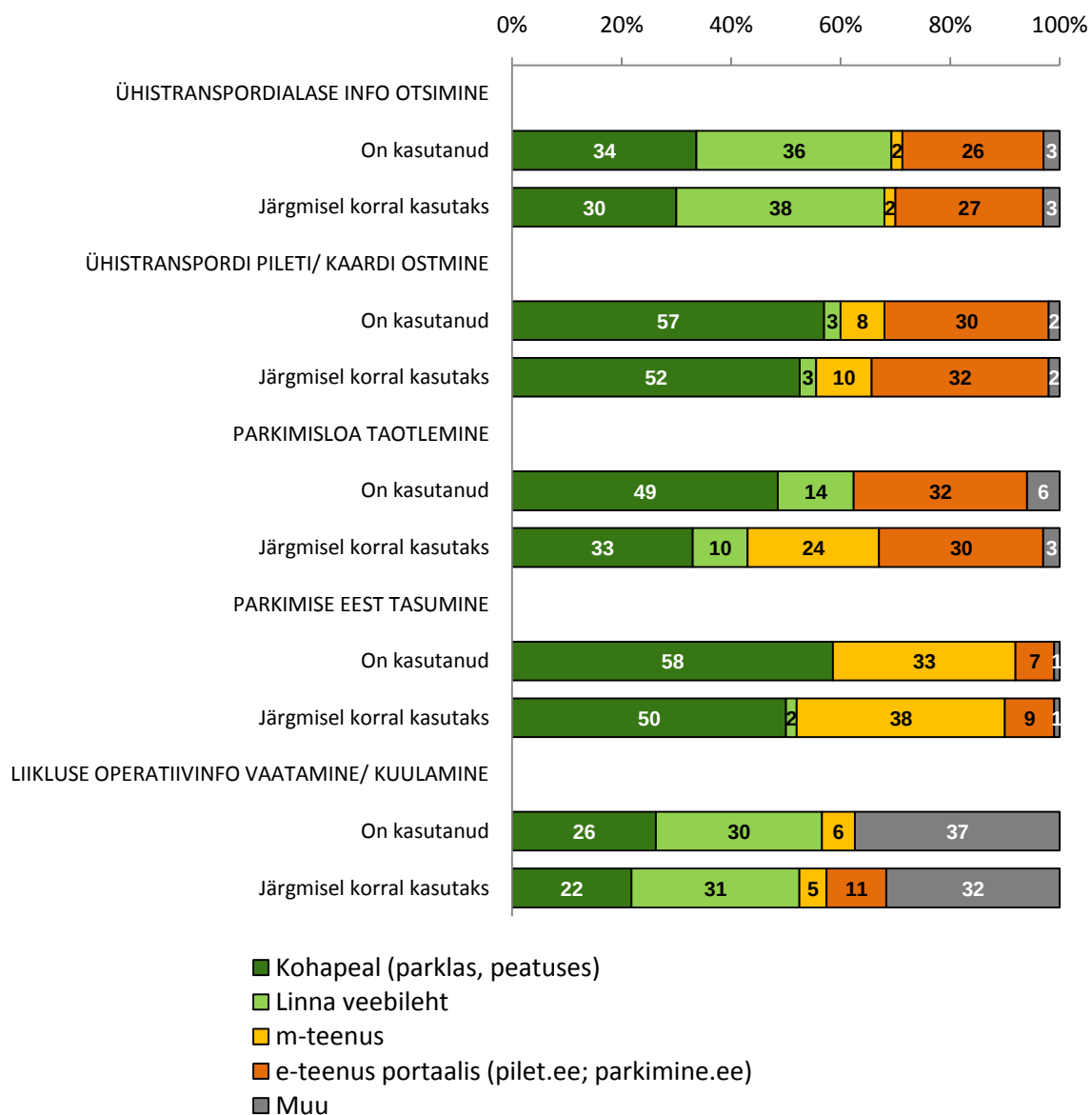
* Uus kategooria alates aastast 2010.

** Erinevalt 2009. aastast ei olnud parkimisloa taotlemise puhul tänavu valikuvariantide hulgas m-teenust.

Lisaks senistele teenuse kasutamise viisidele uuriti ka, millist viisi vastajad kasutaksid järgmisel korral, kui selleks tekib vajadus. Andmaks paremat ülevaadet, kuidas elanike tulevikukavatsused on kooskõlas nende senise käitumisega, on järgnevalt need kaks näitajat koondatud ühele joonisele kokku. Ilmneb, et ühistranspordiga seotud teenuste ning parkimise eest tasumise puhul vastavad tulevikukavatsused päris hästi senistele kogemustele (Joonis 38). Parkimisloa sooviks neljandik teenusekasutajatest aga tulevikus kohapeal või mõnel muul viisil taotlemise asemel hankida hoopis m-teenusena. Teiseks erinevuseks on, et kümnendik liikluse operatiivinfo vaatajatest/kuulajatest sooviks seda tulevikus teha e-teenuse portaalis. Kõikide teenuste puhul on märgata, et kohapeal kasutajate osakaal on järgmise kasutuskorra puhul väiksem kui seni.

Sarnaselt praegusele käitumisele ilmneb ka kavatsuste puhul, et muust rahvusest ja vanemad tallinnased plaanivad sagedamini teenuseid peatuses, sõidukis või parklas kohapeal kasutada kui eestlased ja nooremad vastajad.

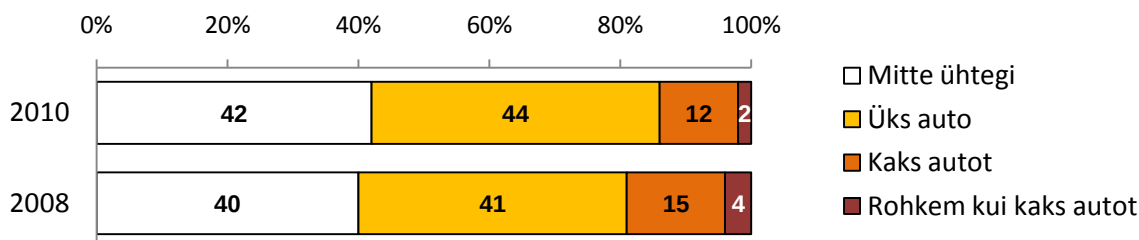
Joonis 38. Transpordialaste teenuste tarbimise viisid praegu ja tulevikus (%); N = vastajad, kes on viimase 12 kuu jooksul antud transpordialase teenusega kokku puutunud)

5.2. Erinevate transpordivahendite kasutamine

Tallinna leibkondadest rohkem kui pooltel on auto: 44% üks auto, 12% kaks autot ja 2% rohkem (Joonis 39). Kõige enam on autoomanikke neis linnaosades, kus domineerivad eramajad: Pirital on auto 82% ja Nõmmel 66% vastajaist. Võrreldes 2008. aasta uuringuga ei ole olulist erinevust märgata – vaid mõne protsendi jagu on jäänud vähemaks mitme auto omanikke.

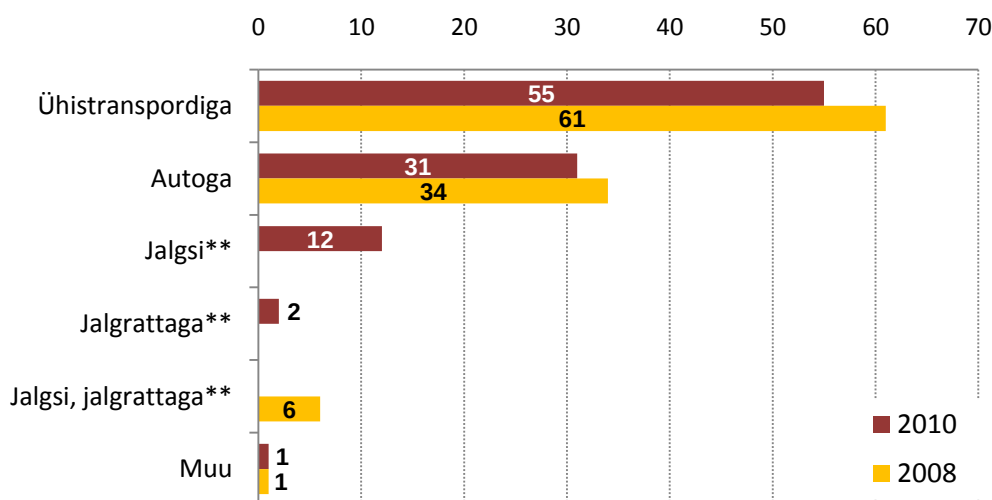
Joonis 39. Töökorras sõiduautode arv leibkonna kohta (sh nii isiklikud kui ametiautod). Aastate 2008 ja 2010 võrdlus. (%) (N = kõik vastajad)

Tallinlaste kõige tavalisemaks liikumisviisiks on ühistranspordi kasutamine – 55% elanike jaoks on ühistransport selleks vahendiks, millega minnakse tööpäeval tööle, kooli või muusse peamisse sihtkohta (Joonis 40). Ühistranspordiga liiklejaid on kõige enam Lasnamäel ja Põhja-Tallinnas. Keskmisest sagedasemad ühistranspordi kasutajad on õpilased ja üliõpilased (74% jaoks ühistransport peamiseks liikumisviisiks), pensionärid (73%), põhiharidusega (67%), naissoost (66%; meestest 40%) ja väiksemate majanduslike võimalustega vastajad (64% neist, kel on sissetulek ühe liikme kohta kuni 6000 kr kuus); mõnevõrra rohkem ka mitte-eestlased (58%; eestlastest 51%).

Autoga liikleb igapäevaselt umbes kolmandik (31%) pealinlastest; enim kasutavad autot Pirita ja Nõmme elanikud, kelle seas oli ka kõige rohkem autoomanikke. Jalgsi tööle või kooli minejaid on veidi üle kümnendiku (12%). Jalgsi liiklevad vaieldamatult kõige enam Kesklinna vastajad (neist 27% läheb jala tööle, kooli vm). Siinkohal hakkab silma, et võrreldes kahe aasta taguse uuringuga on vähemaks jäänud sõiduvahendite kasutajaid ja juurde tulnud elanikke, kes liiklevad Tallinnas jala.

Joonis 40. Elanike tavaline liikumisviis tööpäeval tööle, kooli või muusse peamisse sihtkohta minemisel. Aastate 2008 ja 2010 võrdlus.* (%) (N = kõik vastajad)

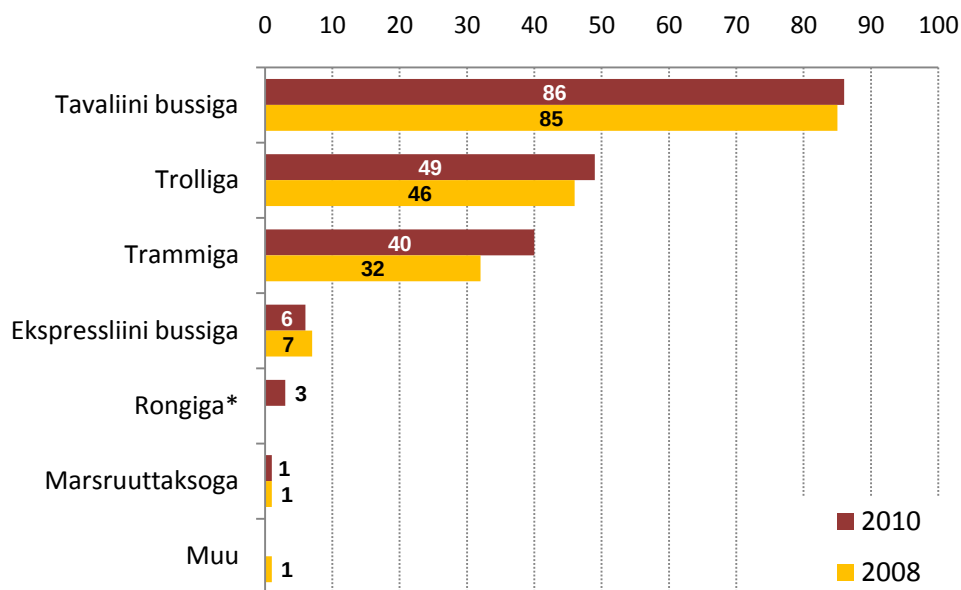

* 2010. aastal küsiti praeguse tavalise liikumisviisi kohta, 2008. aasta suvel läbi viidud uuringus aga eelmise talve tavalise liikumisviisi kohta. Seega küsimuste sõnastus oli erinev, aga mõlemal juhul käsitlevad küsimused talvist liiklemisperioodi (talv 2010, talv 2007/2008).

*2008. aasta kategooria „Jalgsi, jalgrattaga“ jagati tänavu kaheks eraldi kategooriaks.

Elanikud, kelle tavaliseks liikumisviisiks on ühistransport, kasutavad liiklemisel kõige enam tavaliiini busse – neid mainib ühena enam kasutatavatest sõiduvahenditest suisa 86% vastajaist (Joonis 41). Trolliga sõidab sageli 49% ja trammiga 40% ühistranspordi igapäevastest kasutajatest. Lähtuvalt Tallinna ühistranspordi korraldusest on igati ootuspärane, et valdav osa liiklejatest kasutab just neid kolme ühistranspordiliiki. Ekspressbussiga sõidab tavaliselt 6%, rongiga 3% ja marsruutaksoga 1% vastajaist. Võrreldes 2008. aastaga nimetatakse mõnevõrra sagedamini trammi; muid erinevusi aga ei esine.

Joonis 41. Ühistranspordiliigid, millega elanikud kõige enam liiklevad. Aastate 2008 ja 2010 võrdlus. (%; N = vastajad, kelle tavaliseks liikumisviisiks on ühistransport)

* Uus kategooria alates aastast 2010.

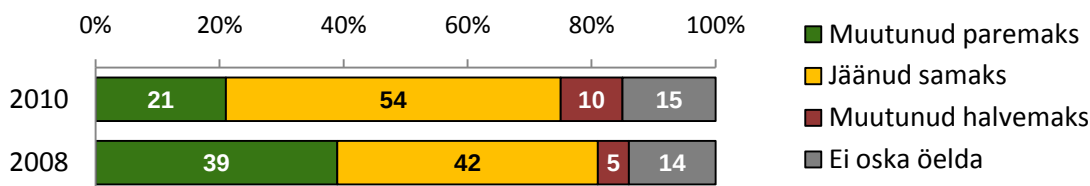
** Kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

5.3. Hinnangud Tallinna ühistranspordile

Kõigil vastajail paluti hinnata, kuidas on nende arvates Tallinna ühistransport viimase 12 kuu jooksul muutunud. Pooled pealinlastest leiavad, et olukord on jäänud samaks (Joonis 42). Mingisugust muutust on täheldanud umbes kolmandik tallinlastest: 21% arvates on ühistransport muutunud paremaks ja 10% arvates halvemaks. Lisaks leidub 15% vastajaid, kes ei oska olukorra muutumist kuidagi hinnata. Ühistranspordi paremaks muutumist on kõige enam märganud Kesklinna ja Lasnamäe elanikud. Halvemuse suunas liikumist on enim täheldanud Kristiine vastajad.

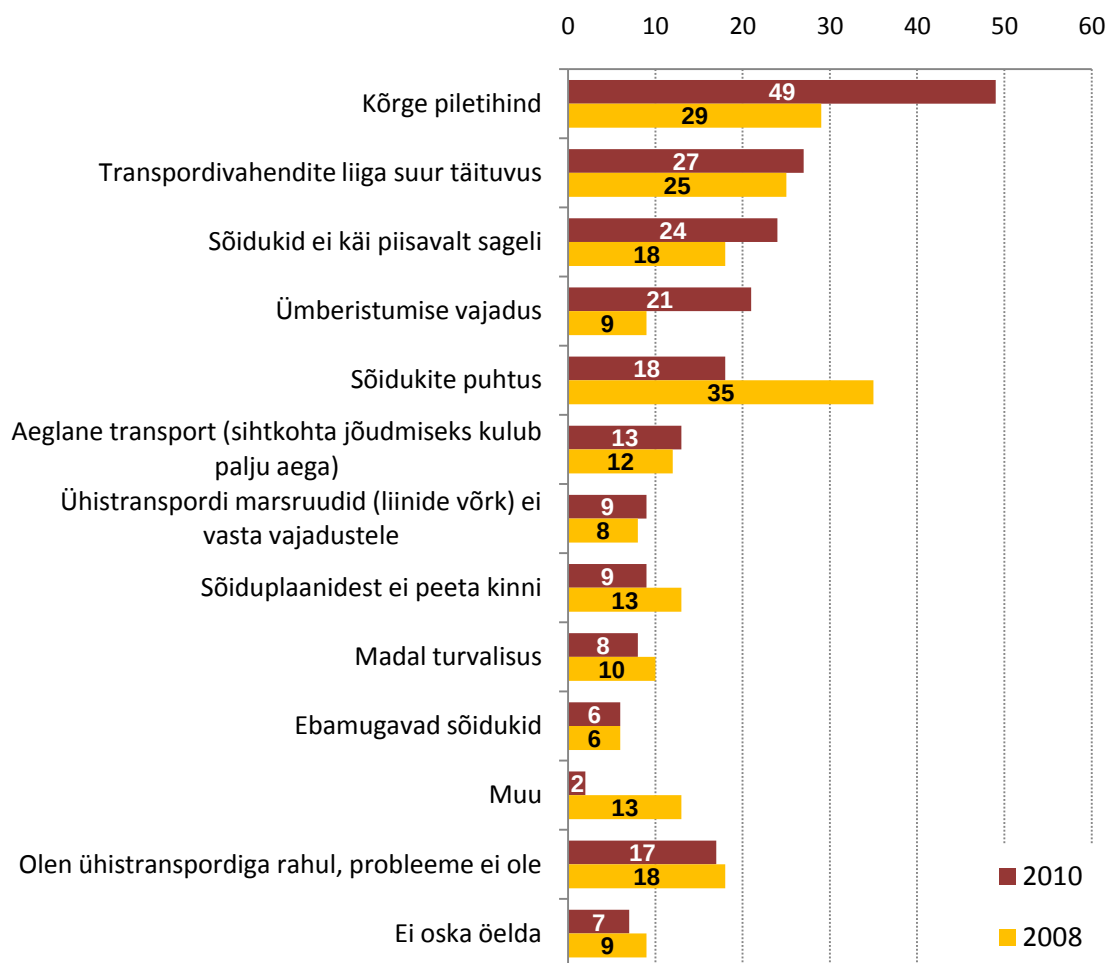
Tänavu on elanikud hinnanguid andes olnud kriitilisemad kui 2008. aastal – siis olid paremuse suunas muutumist märganud peaaegu poole rohkemad (vastavalt 39% ja 21%) ning halvemuse suunas jällegi poole vähemad elanikud kui tänavu (vastavalt 5% ja 10%).

Joonis 42. Hinnangud Tallinna ühistranspordi muutumisele viimase 12 kuu jooksul. Aastate 2008 ja 2010 võrdlus. (%; N = kõik vastajad)

Suurimaks Tallinna ühistranspordi probleemiks peetakse kõrget piletihinda, mida ühena probleemidest mainib iga teine tallinlane (Joonis 43). Lisaks teevad elanikele sagedamini muret veel liiga täis transpordivahendid, sõidukite harv graafik, ümberistumise vajadus ja sõidukite vähene puhtus. Sarnaselt tunamullusele leiab 17% tallinlastest, et ühistranspordis ei esine probleeme. Võrreldes 2008. aasta uuringu tulemustega teevad elanikele oluliselt enam muret kõrge piletihind (29% → 49%) ja ümberistumisvajadus (9% → 21%); lisaks mainitakse sagedamini, et sõidukid ei käi piisavalt tihti. Märkatavalt on vähenenud aga sõidukite puhtuse probleem (35% → 18%).

Joonis 43. Tallinna ühistranspordi suurimad probleemid. Aastate 2008 ja 2010 võrdlus. (%; N = kõik vastajad)

* Kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

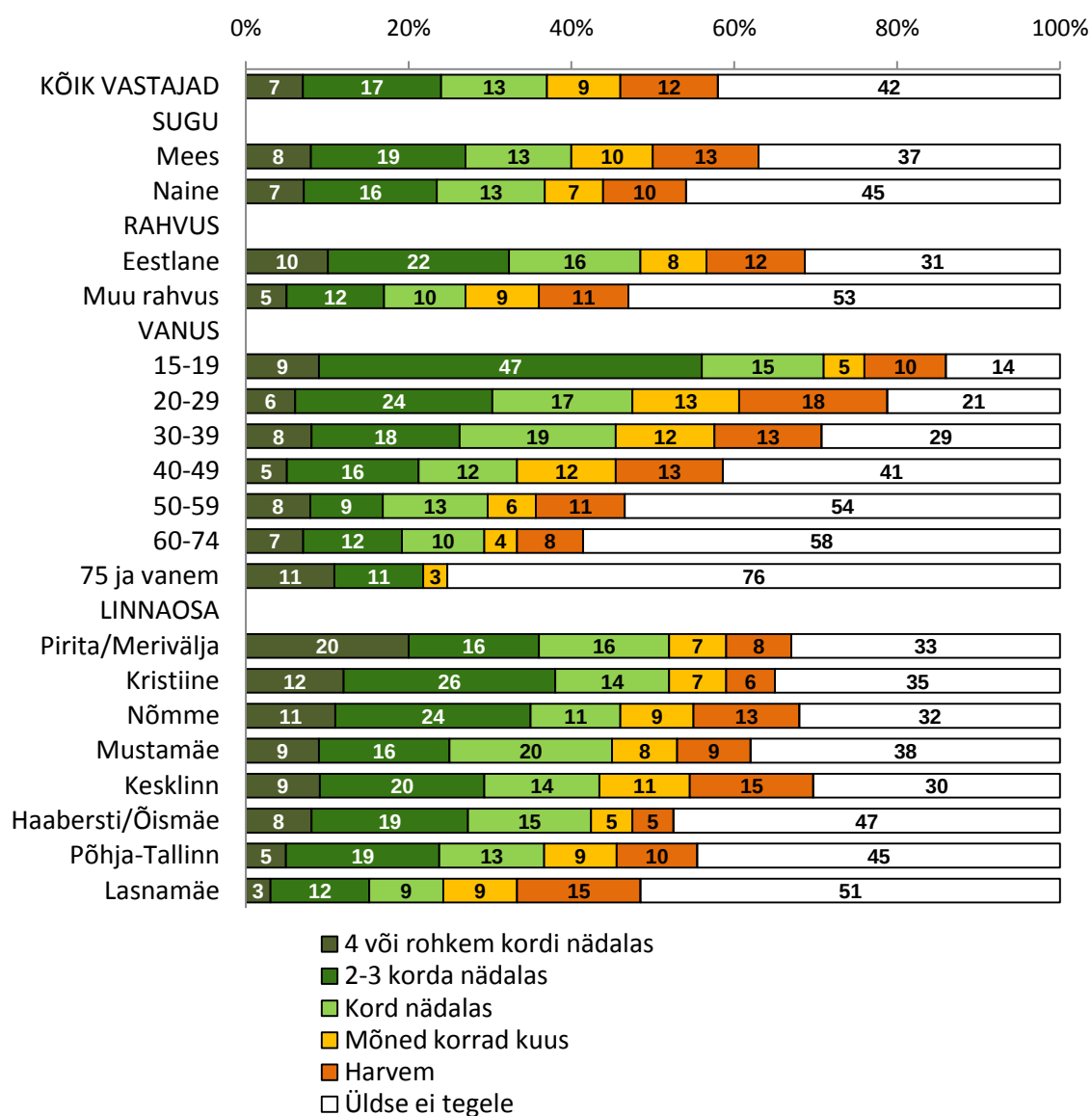
6. Sport ja vaba aeg

Varasemast märksa põhjalikumalt käsitleti tänavuses uuringus pealinlaste sportimisharjumusi: kui sageli ja milliste aladega tegeletakse, millistel sporditreeningutel osalevad lapsed, millistest sportimisvõimalustest tuntakse kodu lähedal puudust jm. Lisaks annab järgnev peatükk veel ülevaate, millistes Tallinna randades on pealinlased suvel puhkamas käinud.

6.1. Spordiga tegelemine

Uuringu tulemuste põhjal tegeleb 38% tallinlastest vähemalt ühel korral nädalas spordiga ([Joonis 44](#)). Harvemini sporti tegevaid vastajaid on 20% ja üldse ei tegele spordiga 42% pealinlastest.

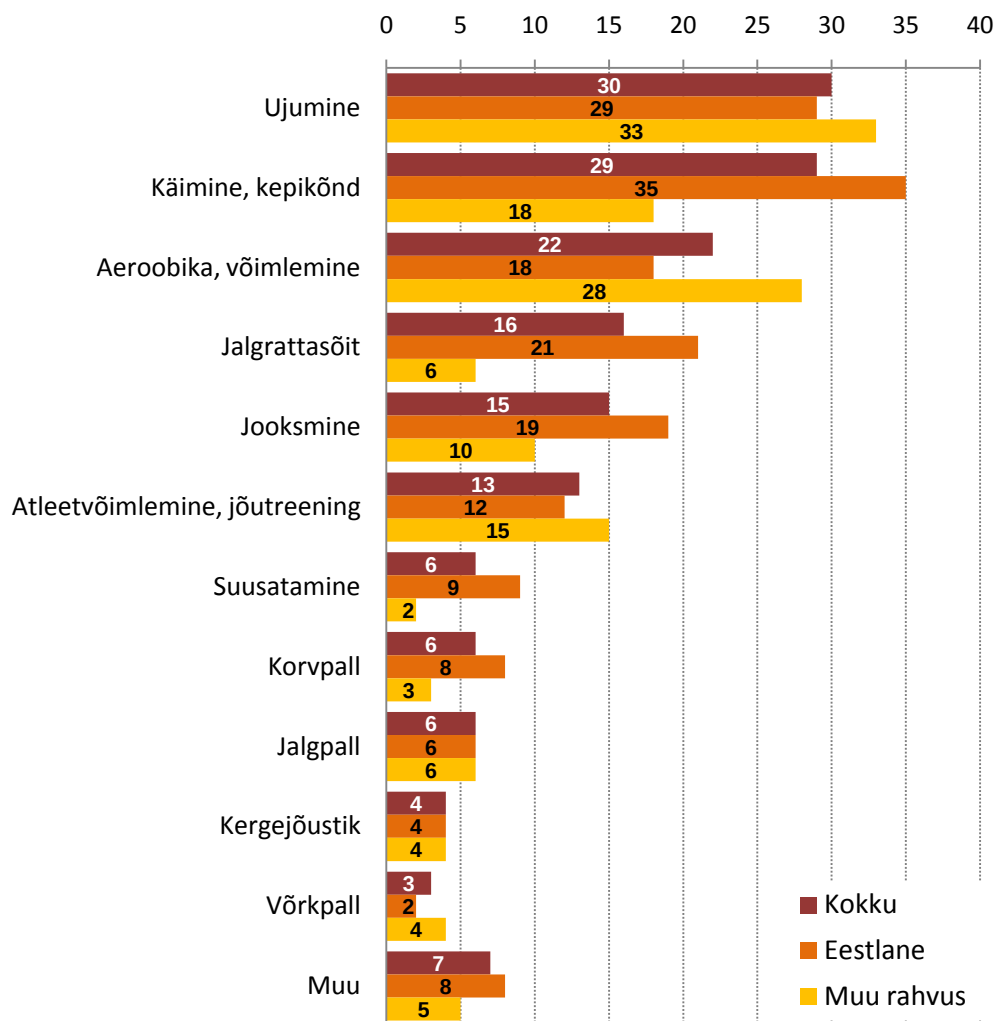
Joonis 44. Spordiga tegelemise sagedus (%) (N = kõik vastajad)

Spordiga tegelemine on tugevalt seotud vastaja vanusega: mida nooremate inimestega on tegemist, seda enam on nende seas regulaarselt (st vähemalt kord nädalas) sportijaid. Eestlased tegelevad sportimisega märksa sagedamini kui muust rahvusest pealinlased – nädalas vähemalt korra teeb sporti 48% eestlastest ja vaid 27% mitte-eestlastest. Mehed on mõnevõrra aktiivsemad spordiga tegelejad kui naised. Linnaosade võrdluses ilmneb, et sagedasi spordiga tegelejaid on kõige enam Pirital ja Kristiines.

Kõige enam tegelevad tallinlased ujumise ja käimise/kepikeõnniga – peaaegu kolmandik vastajaist nimetab neid ühena harrastatavatest aladest (Joonis 45). Lisaks on palju regulaarselt aeroobika või võimlemise (22%), jalgrattasõidu (16%), jooksmise (15%) ja jõutreeninguga (13%) tegelejaid. Vähem leidub tallinlaste seas regulaarseid suusatamise, erinevate pallimängude (korvpall, jalgpall, võrkpall), kergejõustiku ja muude alade harrastajaid. Rahvuse lõikes vaadeldes ilmneb, et eestlased tegelevad rohkem erinevate vabas õhus harrastatavate kestusaladega (käimine, kepikõnd, jalgrattasõit, jooksmine, suusatamine), mitte-eestlaste seas see-eest on rohkem aeroobika ja võimlemisega tegelejaid.

Joonis 45. Spordialad, millega regulaarselt tegeletakse (%); N = vastajad, kes tegelevad spordiga vähemalt mõned korrad kuus)

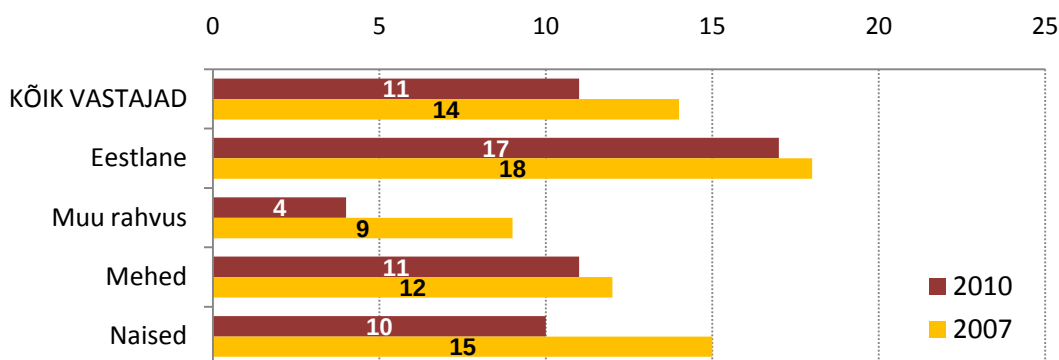

* Kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

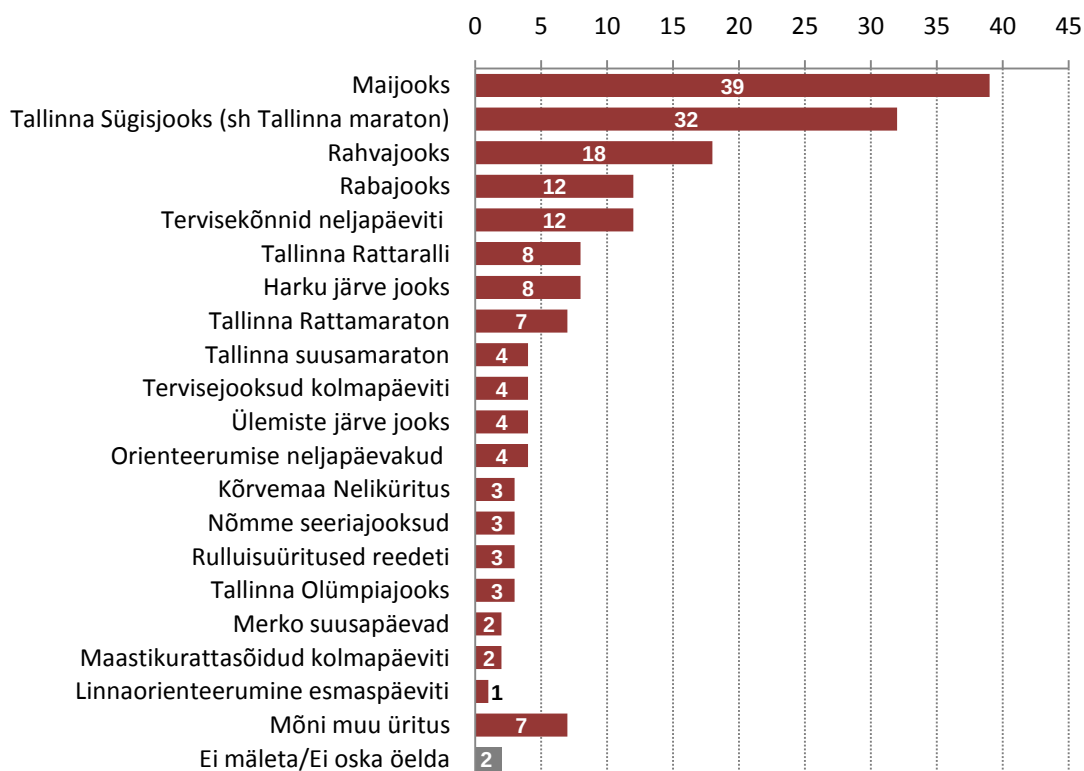
Elanike rahulolu Tallinna linna avalike teenustega 2010

Lisaks uuriti, kas vastajad on viimase 12 kuu jooksul võtnud osa mõnest Tallinnas toimunud tervisespordiüritusest. Aasta jooksul on mõnel siinsel tervisespordiüritusel osalenud iga kümnes (11%) pealinlane (Joonis 46). Siingi ilmneb, et eestlased on võtnud spordiüritustest märksa enam osa kui mõnest muust rahvusest tallinlased (vastavalt 17% eestlastest ja 4% mitte-eestlastest). Võrreldes 2007. aastaga on rahvuste lõikes esinev erinevus veelgi suurenenud, sest mitte-eestlaste seas on jäänud tervisespordiüritustel osalemeid vähemaks. Soolisi erinevusi tänavu ei ilmnunud, 2007. aasta uuringu kohaselt olid aga naised olnud veidi aktiivsemad tervisespordiüritustel osalejad kui mehed.

Joonis 46. Viimase 12 kuu jooksul tervisespordiüritustest osa võtmine Tallinnas. Aastate 2007 ja 2010 võrdlus. (%; vastajate osakaal, kes on aasta jooksul Tallinnas mõnest tervisespordiüritusest osa võtnud)

Joonis 47. Tervisespordiüritused Tallinnas, millest on viimase 12 kuu jooksul osa võetud (%; N = vastajad, kes on viimase 12 kuu jooksul võtnud Tallinnas osa mõnest tervisespordiüritusest)

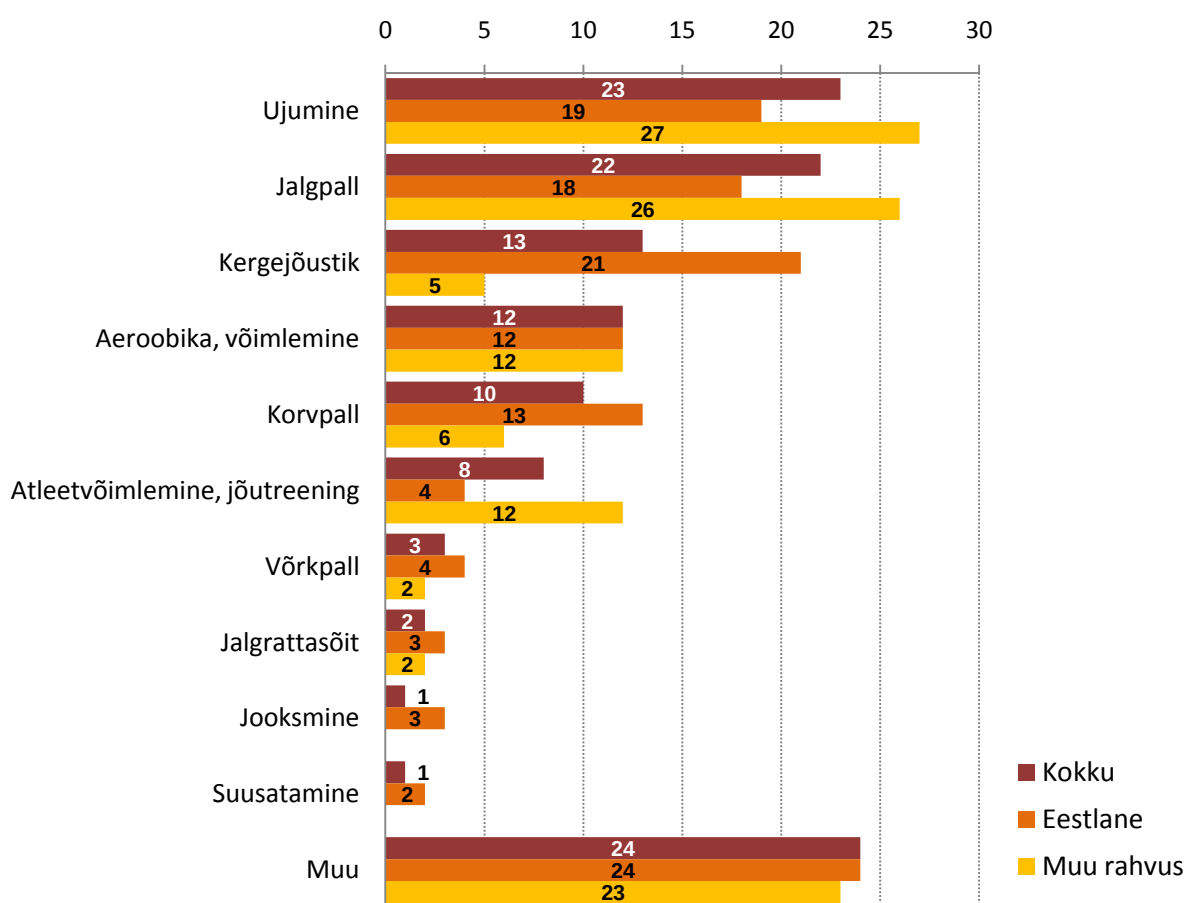
* Kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

Kõige enam on vastajate seas Maijooksul ja Tallinna Sügisjooksul osalenuid (Joonis 47). Sagedamini mainitakse veel Rahvajooksu, Rabajooksu, neljapäeviti toimuvaid tervisekõnde, Tallinna Rattarallit, Harku järve jooksu ja Tallinna Rattamaratoni.

Nendelt vastajatelt, kelle leibkonnas on kooliealisi lapsi (N = 393), küsiti, kas keegi lastest osaleb väljaspool oma kooli mõne Tallinna spordiklubi treeningutel. Väljaspool oma kooli osalevad sporditreeningutel rohkem kui poolte vastanute lapsed (53%). Vähem osaletakse koolivälistel treeningutel nendes leibkondades, kus majanduslik olukord on halvem – näiteks kui sissetulek ühe leibkonnaliikme kohta jääb alla 4000 krooni, siis on osalusmääraks 45%.

Kõige enam käivad lapsed väljaspool oma kooli ujumas (23% nimetab seda ühena aladest) ja jalgpalli mängimas (22%) (Joonis 48). Sageli osaletakse ka kergejõustiku, aeroobika/võimlemise, korvpalli ning jõutreeningutel. Lisaks etteantud aladele nimetas neljandik vastanuist mõnda muud sporditreeningut – kõige sagedamini oli selleks alaks tantsimine (sh peotants), tennis või mõni võitluskunstidest. Täpsema ülevaate muudest harrastatavatest aladest saab aruande lisadest (Lisa 2). Uuringu tulemuste kohaselt osalevad eesti lapsed mitte-eestlastest sagedamini kergejõustiku- ja korvpallitrennis, muust rahvusest lapsed see-eest käivad sagedamini ujumas, jalgpalli mängimas ja osalevad jõutreeningutel.

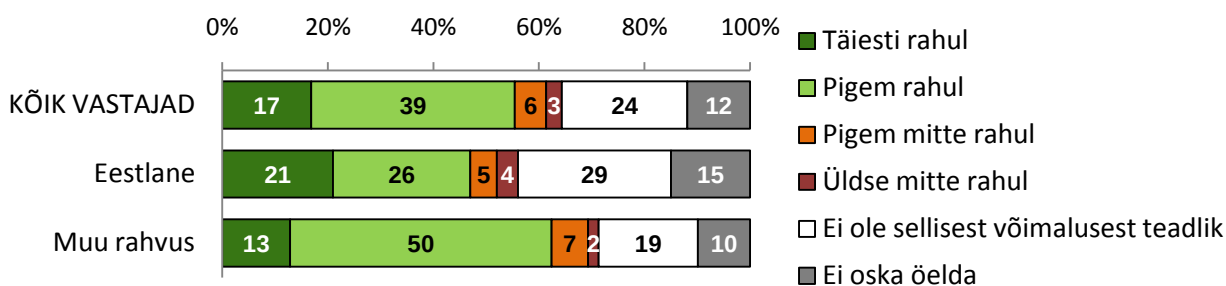
Joonis 48. Spordialad, mille treeningutel lapsed väljaspool oma kooli osalevad (%); N = vastajad, kelle leibkonnas on kooliealisi lapsi, kes osalevad väljaspool oma kooli mõne Tallinna spordiklubi treeningutel)

* Kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

Neil vastajail, kelle leibkonnas on väljaspool oma kooli sporditreeningutel osalevaid lapsi, paluti hinnata, kui võrd nad on rahul sporditegevuse toetamise elektroonilise kinnitamise võimalusega. Toetamise elektroonilise kinnitamise all peetakse silmas seda, et lapsevanem peab läbi kodanikuportaali elektrooniliselt kinnitama, millisele spordiklubile või -koolile sporditegevuse toetus eraldatakse. Enam kui pooled (56%) vastajaist on selle võimalusega rahul, rahulolematuid on alla kümnendiku (9%) (Joonis 49). Samas rohkem kui kolmandik vastanuist ei ole sellisest võimalusest üldse teadlik või ei oska mõnel muul põhjusel oma hinnangut anda. Ilmneb, et eestlased on vähem sporditegevuse toetamise elektroonilise kinnitamise võimalusega kursis kui muude rahvuste esindajad.

Joonis 49. Rahulolu sporditegevuse toetamise elektroonilise kinnitamise võimalusega (%); N = vastajad, kelle leibkonnas on kooliealisi lapsi, kes osalevad väljaspool oma kooli mõne Tallinna spordiklubi treeningutel)

6.2. Sportimisvõimalused ja informatsioon selle kohta

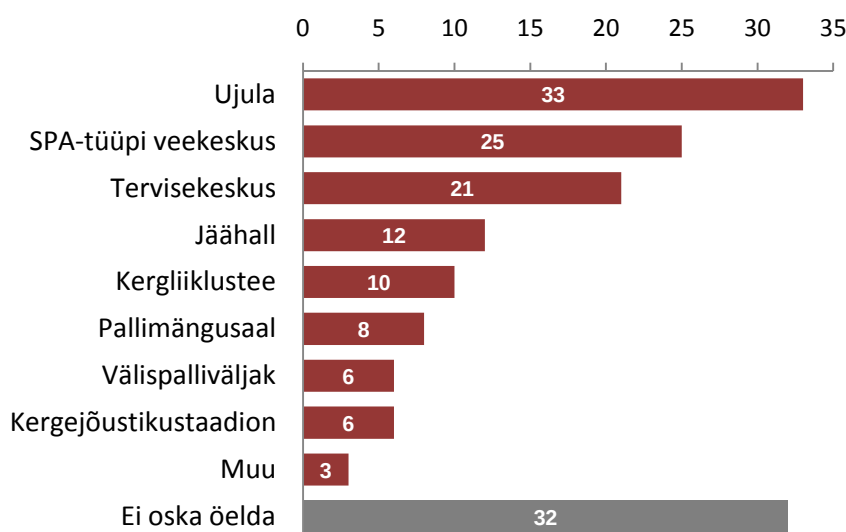
Kõigil vastajail paluti nimetada kuni kaks sportimisvõimalust, mille järele nad oma elukoha läheduses kõige suuremat puudust tunnevad. Enim tuntakse kodu lähedal puudust ujulast – seda nimetab ühe igatsetud sportimisvõimalusena kolmandik tallinlastest (Joonis 50). Ujulast tunnevad enim puudust Põhja-Tallinna (52% nimetab ujulat) ja Lasnamäe (41%) elanikud. Haaberstis ja Piritas seevastu ujulast eriti puudust ei tunta. Samuti tunnevad paljud puudust SPA-tüüpi veekeskusest (25%) ja tervisekeskusest (21%). Neid mõlemat igatsetakse enim Mustamäel ja Põhja-Tallinnas.

Jäähalli sooviks oma kodu lähedale 12% (enim Lasnamäel – 20%), kergliiklusteed 10%, pallimängusaali 8% ja nii välispalliväljakut kui kergejõustikustaadionit 6% pealinlastest. Muude võimalustena mainitakse sagedamini jõusaali ja suusa- vm terviseradu.

Kolmandik tallinlastest ei oska nimetada ühtki sportimisvõimalust, millest nad oma elukoha läheduses puudust tunneksid. Enim (72%) on sel viisil vastajaid Haaberstis, mis näitab, et seal on elanikel piisavalt kodulähedasi sportimisvõimalusi.

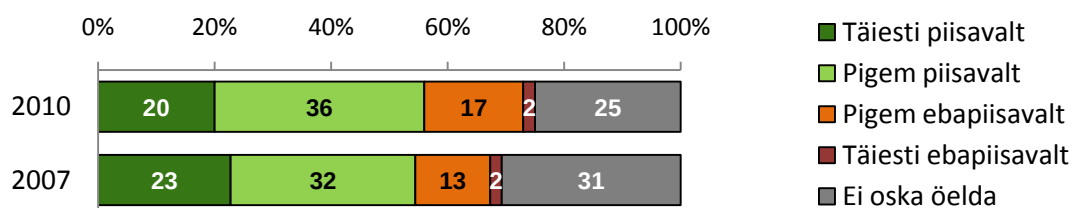
Enam kui poolte pealinlaste arvates on Tallinnas piisavalt tervisespordi- või rahvaterviseüritusi – 20% arvates on neid täiesti piisavalt ja 36% arvates pigem piisavalt (Joonis 51). Praegust ürituste hulka peab ebapiisavaks iga viies tallinlane. Iga neljas inimene aga ei oska hetkeolukorrale mingit hinnangut anda; 2007. aastal oli neid veelgi rohkem (31%). Ebapiisavaks peavad praeguseid võimalusi keskmisest sagedamini mitte-eestlased ja alla 60-aastased vastajad.

Joonis 50. Sportimisvõimalused, mille järelle oma elukoha läheduses kõige suuremat puudust tuntakse (%) N = kõik vastajad)

* Kuna iga vastaja võis anda kaks vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem.

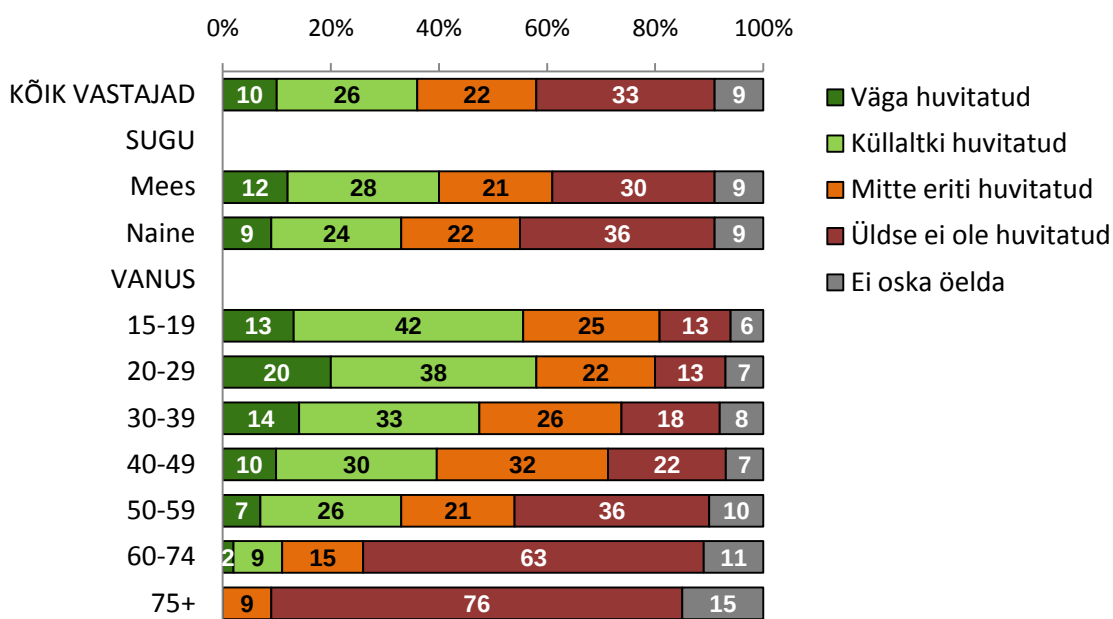
Joonis 51. Hinnangud tervisespordiürituste ja rahvaterviseürituste piisavusele Tallinnas (%) N = kõik vastajad)

Lisaks sportimisvõimalustele uuriti vastajailt ka sportimisalase informatsiooni saamise kohta: kas on kuulnud programmist „Tallinn Liigub!“ ja kuivõrd ollakse huvitatud veebilehest, kust saaks jooksvat infot oma kodukoha sportimisvõimaluste kohta. Selgub, et terviselikumisprogrammist „Tallinn Liigub!“ on kuulnud pooled tallinlased (51%). Eestlased on sellest programmist kuulnud märksa enam kui muude rahvuste esindajad – kursis olijaid on vastavalt 67% ja 33%. Keskmisest enam on programmist „Tallinn Liigub!“ kuulnud ka 20-39-aastased, kõrgema haridusega ja kõrgema sissetulekuga vastajad.

Tallinna spordiportaalist, kust saaks jooksvat infot oma kodukoha sportimisvõimaluste kohta (nt infot spordiklubide ja spordibaaside kohta, vabade saaliaegade ja treeningute tunniplaanide kohta jne), on huvitatud üle kolmandiku pealinlastest (36%) (Joonis 52). Enam kui pooled tallinlased (55%) aga leiavad, et neile selline veebileht huvi ei pakuks. Portaalist on nooremad vastajad (eriti alla 30-aastased) oluliselt rohkem huvitatud kui vanemad ning mehed rohkem huvitatud kui naised. Eestlaste ja mitte-eestlaste hinnangutes siinkohal olulisi erinevusi ei esine. Linnaosade võrdluses hakkab silma, et Haabersti on huvi Tallinna spordiportaali vastu märksa madalam (huvitatuid vaid 19%) kui teistes Tallinna piirkondades.

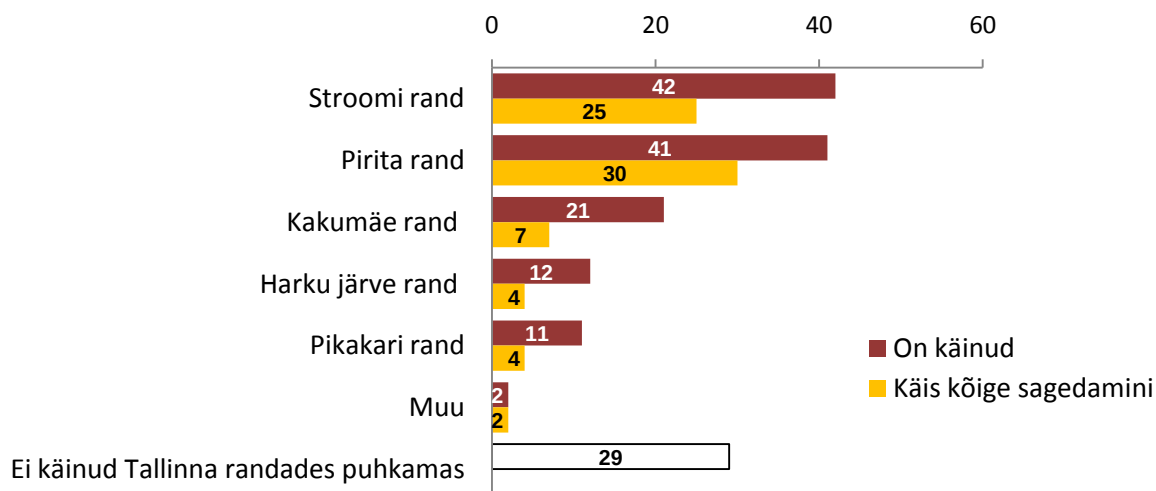
Joonis 52. Elanike huvitatus sellisest veebilehest nagu Tallinna spordiportaal, kust saaks jooksvat infot oma kodukoha sportimisvõimaluste kohta, näiteks infot spordiklubide ja spordibaaside kohta, vabade saaliaegade ja treeningute tunniplaanide kohta jne (%) ; N = kõik vastajad)

6.3. Tallinna randade külastamine

Uue teemana käsitleti tänavuses uuringus Tallinna randade külastamist: millistes randades elanikud käisid möödunud suvel päevitamas, ujumas või niisama aega veetmas ning millist neist randadest nad külastasid kõige sagedamini.

Joonis 53. Tallinna veekogud, mille ääres käidi möödunud suvel päevitamas või ujumas või niisama aega veetmas (%) ; N = kõik vastajad)

* Vastaja võis esmalt nimetada kõik Tallinna rannad, kus ta suvel käis, mistõttu protsentide summa võib olla 100-st suurem.

Pealinlased külastasid suvel ülekaalukalt kõige enam Stroomi ja Pirita randa – kummaski neist käis 2/5 tallinlastest (Joonis 53). Pirita rand on seejuures kõige sagedamini külastatavaks rannaks rohkematele inimestele kui Stroomi rand. Iga viies elanik käis suve jooksul Kakumäe rannas, iga kümnes Harku järve ääres ja Pikakari rannas. Muude külastatud randadena nimetatakse veel Männiku karjääri ja Pirita jõge. Sageli külastatakse just oma elukoha lähedasi randu. Möödunud suve jooksul ei käinud üheski Tallinna rannas 29% pealinlastest. Keskmisest enam on Tallinna randades mittekäinuid eakamate (eriti 60-aastased ja vanemad), Nõmmel elavate vastajate ja eestlaste seas.

7. Tervishoid ja arstiabi

Järgnev peatükk annab ülevaate elanike kokkupuudetest perearsti ja kiirabiga. Täpsemalt uuriti, kui paljudel on aasta jooksul kokkupuuteid esinenud, kui kiiresti tavaliselt perearsti juurde pääsetakse ning kuidas hinnatakse kiirabibrigaadi tegevust.

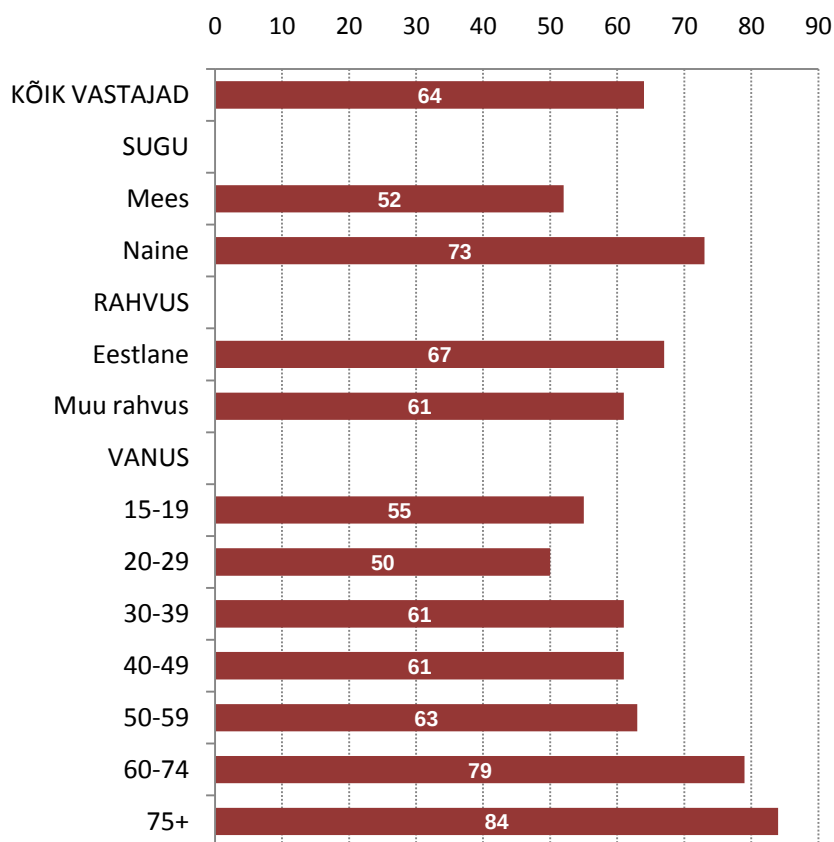
7.1. Kokkupuuted perearstiga

Viimase 12 kuu jooksul on oma perearsti vastuvõtul käinud või telefoni teel perearsti poole pöördunud 64% tallinlastest (Joonis 54). Keskmisest märksa enam on olnud perearstiga kokkupuuteid naistel (73%; meestest 52%) ja üle 60-aastastel vastajatel. Ka eestlased on olnud perearstiga suhtlemisel mõnevõrra aktiivsema kui muust rahvusest tallinlased.

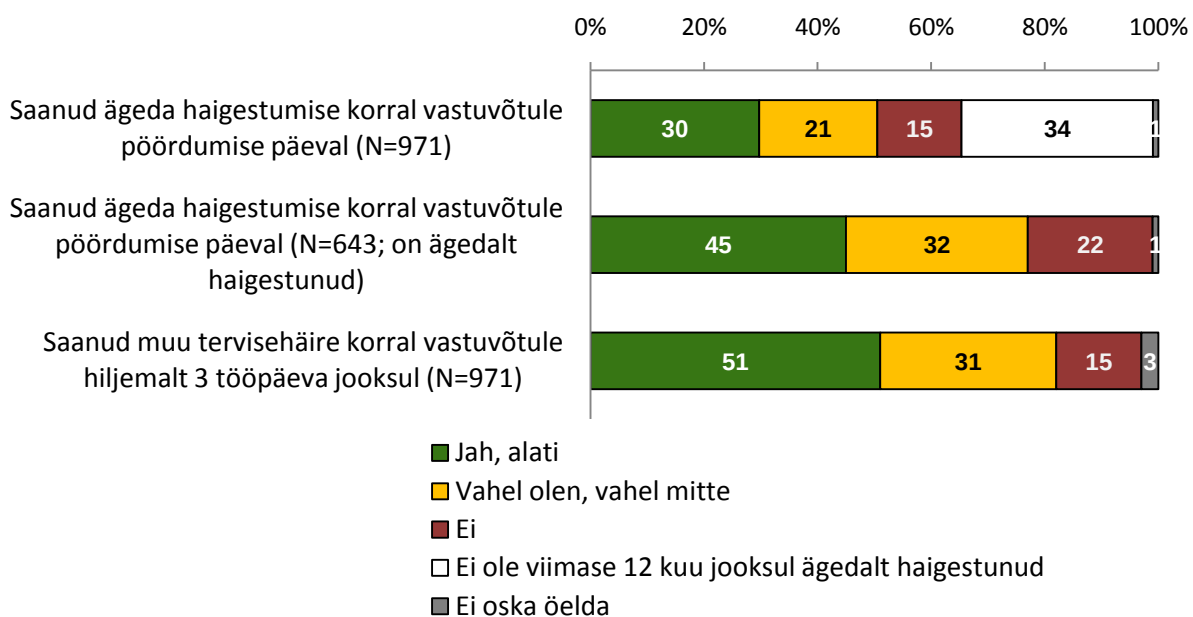
Aasta jooksul oma perearstiga kokku puutunud vastajail paluti hinnata, kas nad on selle aja vältel saanud perearsti vastuvõtule ettenähtud aja jooksul. Lähtuvalt kehtivale korral peab patsient ägeda haigestumise korral pääsema vastuvõtule pöördumise päeval ja muu tervisehäire korral hiljemalt kolme tööpäeva jooksul pärast esmast pöördumist.

Kolmandik (34%) perearsti juures käinutest ei ole aasta jooksul ägedalt haigestunud ja ei saa seetõttu hinnata, kas nad on samal päeval vastuvõtule pääsenud või mitte. Vaadeldes vaid neid vastajaid, kes on hinnangu andnud, ilmneb, et ägeda haigestumise korral on aasta jooksul alati pöördumise päeval vastuvõtule saanud 45% pöördunutest (Joonis 55). Mitte-ägeda tervisehäire korral on alati vähemalt kolme tööpäeva jooksul vastuvõtule pääsenud 51% perearsti külastanud vastajaist. Mõlema situatsiooni kohta leiab kolmandik vastanuist, et nad vahel on saanud ettenähtud aja jooksul vastuvõtule ja vahel mitte. Seega esineb ägeda haigestumise puhul mõnevõrra sagedamini olukordi, kus patsient ei saa ettenähtud aja jooksul arsti vastuvõtule – ägeda haigestumise korral ei ole samal päeval vastuvõtule pääsenud 22% vastajaist, mitte-ägeda terviseprobleemi korral aga pole 3 tööpäeva jooksul vastuvõtule saanud 15% vastajaist.

Joonis 54. Viimase 12 kuu jooksul oma perearsti poole pöördumine, ükskõik kas telefoni teel või vastuvõtul käies (%); vastajate osakaal, kes on viimase aasta jooksul perearsti poole pöördunud

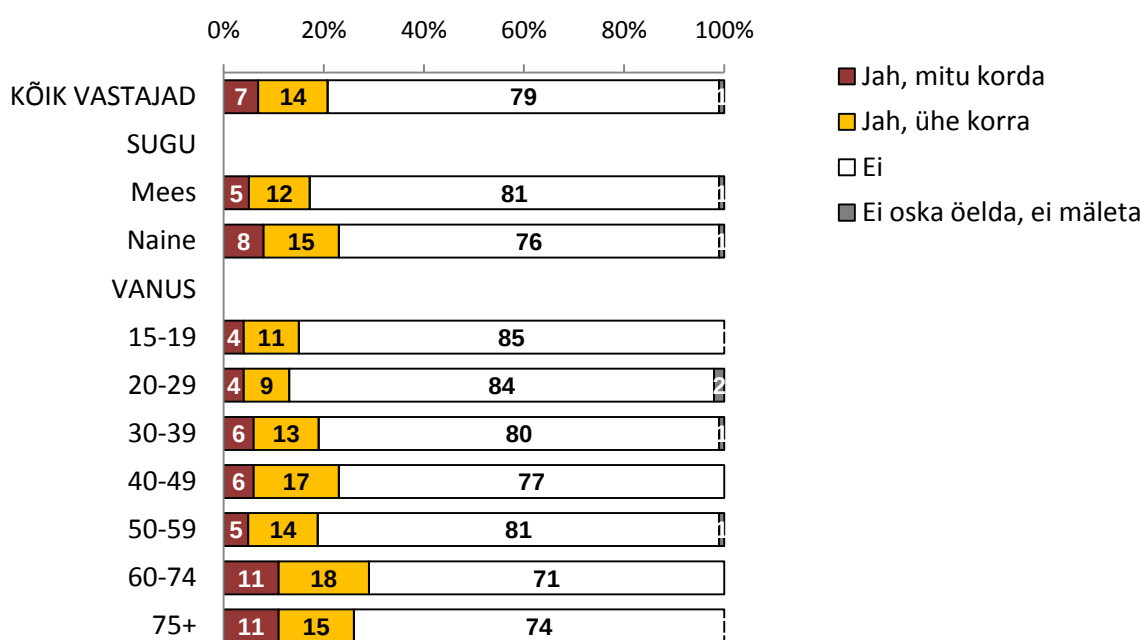
Joonis 55. Viimase 12 kuu jooksul perearsti vastuvõtule saamine (%); N = vastajad, kes on viimase 12 kuu jooksul pöördunud oma perearsti poole

7.2. Kokkupuuted kiirabiga

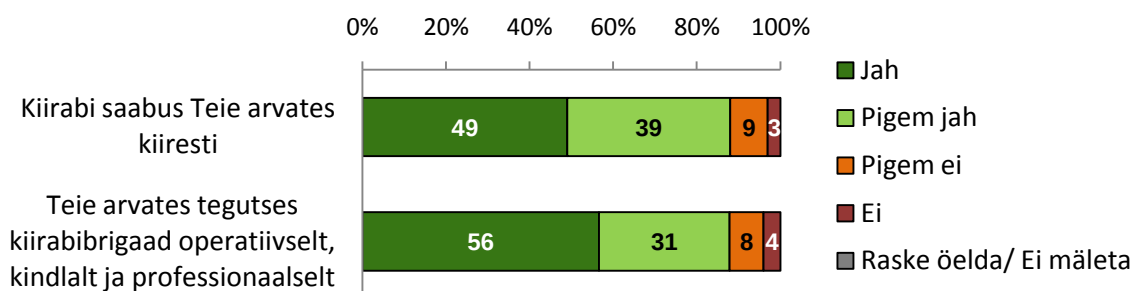
Viimase 12 kuu jooksul on Tallinnas kiirabiga kokku puutunud (st on endale või mõnele teisele inimesele kiirabi kutsunud või on talle kiirabi kutsutud) viiendik pealinlastest (Joonis 56). Siingi on rohkem kokkupuuteid olnud üle 60-aastastel elanikel ja naistel. Viimasel korral, kui vastaja kiirabi kutsus või see talle kutsuti, tuli kiirabi kohale 94% juhtudest. Kiirabi jäi tulemata 6% juhtudest.

Joonis 56. Viimase 12 kuu jooksul Tallinnas endale või mõnele teisele inimesele kiirabi kutsumine (%; N = kõik vastajad)

Valdav osa (87-88%) aasta jooksul kiirabiga kokku puutunud elanikest annab kiirabi tegevusele positiivseid hinnanguid, leides, et kiirabi saabus kiiresti ning tegutses operatiivselt, kindlalt ja professionaalselt (Joonis 57). Liiga pikka ooteaega või ebaprofessionaalset tegutsemist heidab kiirabibrigaadile ette veidi üle kümnendiku vastajaist. Keskmisest kriitilisemad on kiirabi tegevuse suhtes eestlased ja nooremad (alla 30-aastased) vastajad.

Joonis 57. Hinnangud kiirabi tegevusele (%; N = vastajad, kellele tuli kiirabi kohale, kui nad 12 kuu jooksul viimati Tallinnas kiirabi kutsusid või neile kiirabi kutsuti)

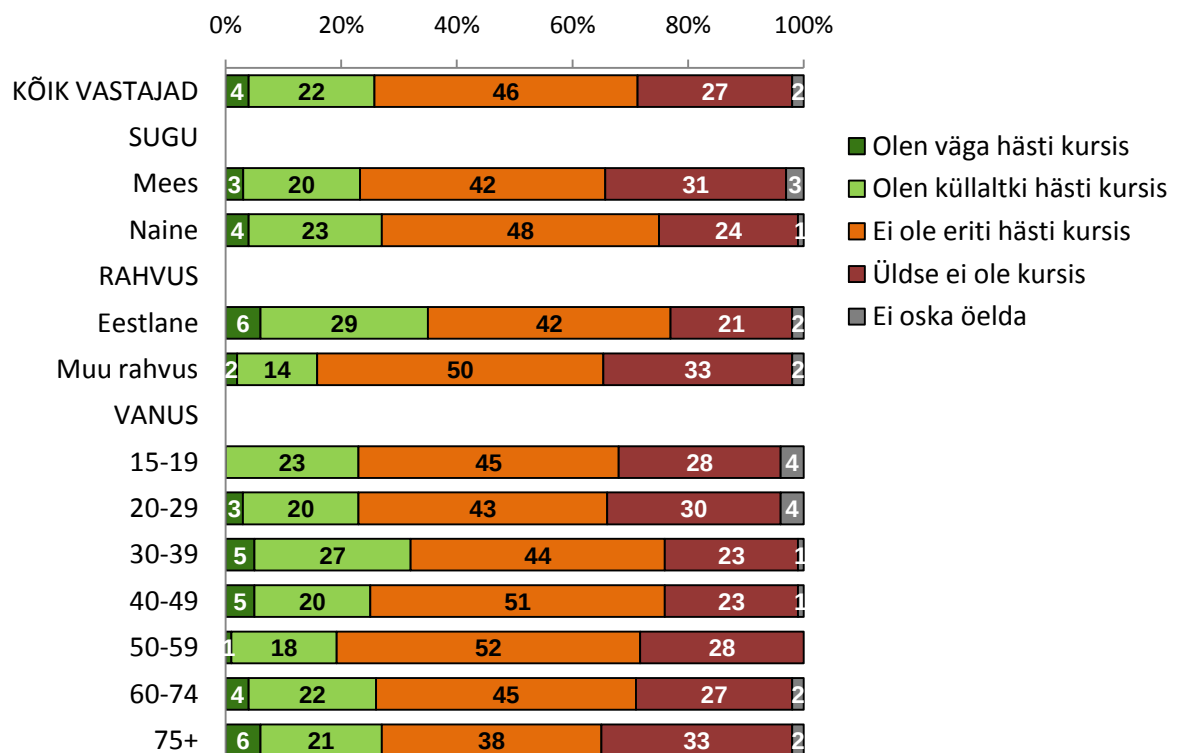
8. Tallinn kui Euroopa Kultuuripealinn ja turismi sihtpunkt

Uue päevakohase teemana käsitleti tänavuses uuringus Tallinna peatset Euroopa Kultuuripealinna staatust. Lisaks uuriti turismivaldkonna kohta, kuivõrd külalislahkeks tallinlased oma kodulinna peavad ja milline on teadlikkus linnapiletist Tallinn Card.

8.1. Teadlikkus kultuuripealinna üritustest ja kavatsus neil osaleda

Tallinlased hindavad oma teadlikkust Euroopa Kultuuripealinna projekti Tallinn 2011 raames korraldatavatest üritustest küllaltki madalaks – vaid neljandik vastanuist leiab, et on korraldatavate üritustega hästi kursis (Joonis 58). Samas suisa 72% pealinlastest arvab, et nad ei ole korraldatavaga kursis: 27% ei ole enda hinnangul üritustega üldse kursis ja 46% ei ole eriti hästi kursis. Eesti rahvusest vastajate seas on rohkem neid inimesi, kes on enda arvates planeeritavate üritustega hästi kursis, kui mitte-eestlaste seas (vastavalt 35% ja 15%). Keskmisest rohkem on korraldatavate üritustega vähemalt mingil määral kursis olijaid ka naissoost, 30-49-aastaste ja kõrgharidusega vastajate hulgas.

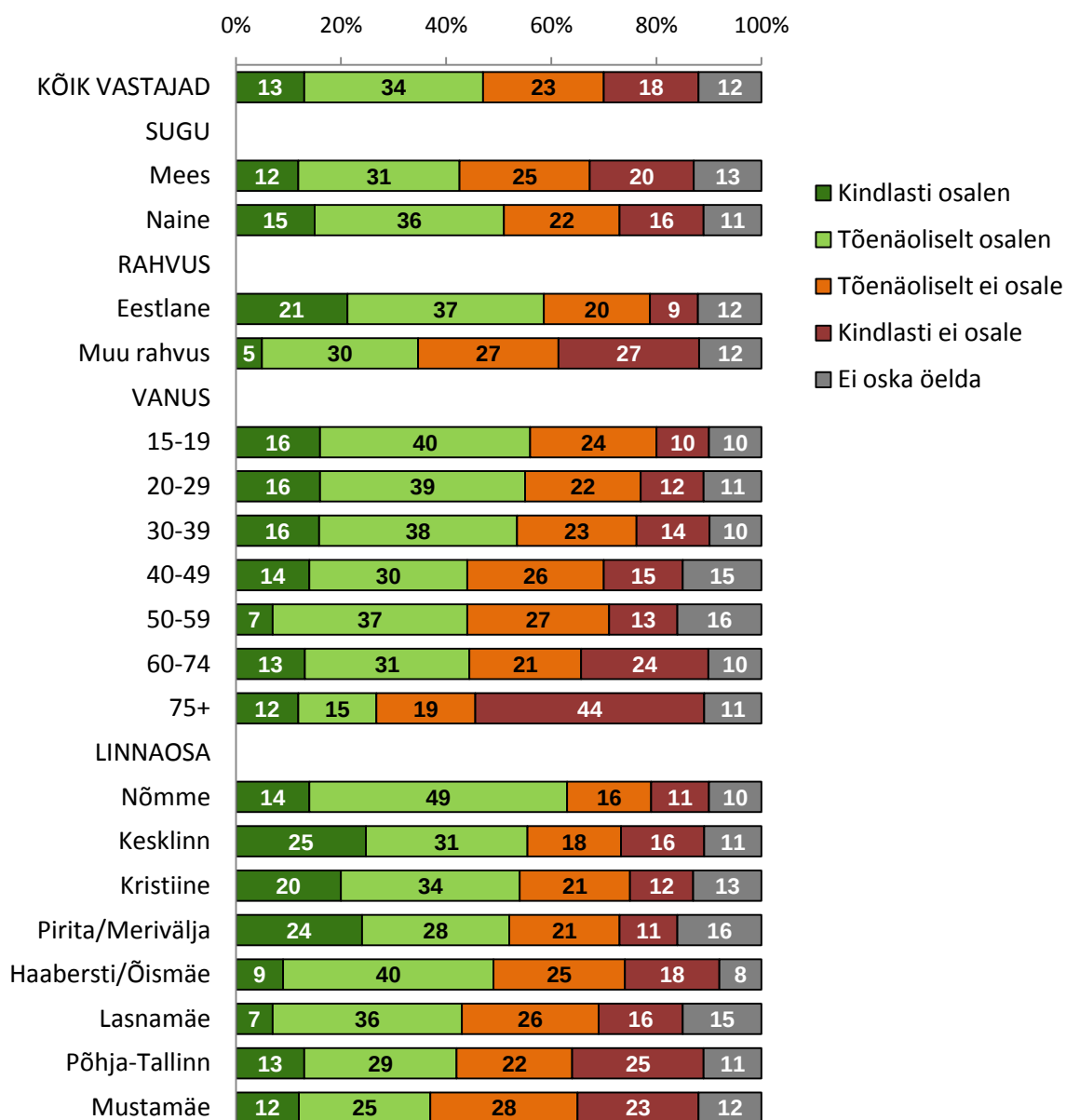
Joonis 58. Hinnangud järgmisel aastal Euroopa Kultuuripealinna projekti Tallinn 2011 raames korraldatavate üritustega kursis olemisele (%) (N = kõik vastajad)

Elanike rahulolu Tallinna linna avalike teenustega 2010

Euroopa Kultuuripealinn Tallinn 2011 mõnel üritusel kavatseb kindlasti ise osaleda 13% tallinlastest; tõenäoliselt osaleb seal 34% (Joonis 59). Peaaegu sama palju (kokku 41%) on aga ka neid, kes on veendunud või arvavad, et nad ei osale Kultuuripealinna üritustel. Kümnendik vastajaist ei ole selles küsimuses kindlat seisukohta võtnud. Keskmisest enam on osaleda plaanijaid nooremate elanike (15-39-aastaste), eestlaste ja naiste seas. Linnaosade lõikes vaadeldes on kõige suurem üritustel osaleda kavatsejate osakaal Nõmmel, märksa vähem on selliseid inimesi aga Mustamäe, Põhja-Tallinna ja Lasnamäe elanike hulgas.

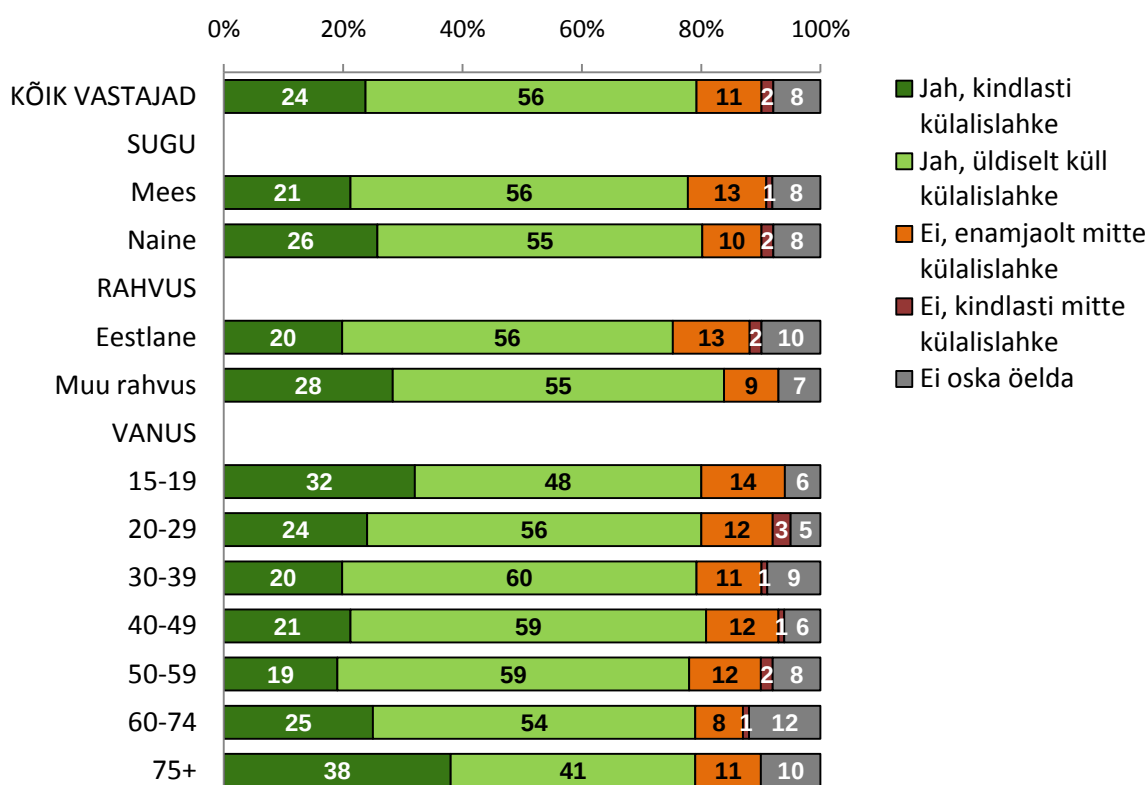
Joonis 59. Hinnangud mõnel Euroopa Kultuuripealinn Tallinn 2011 üritusel osalemise kohta (%) (N = kõik vastajad)

8.2. Hinnangud Tallinna külalislahkusele

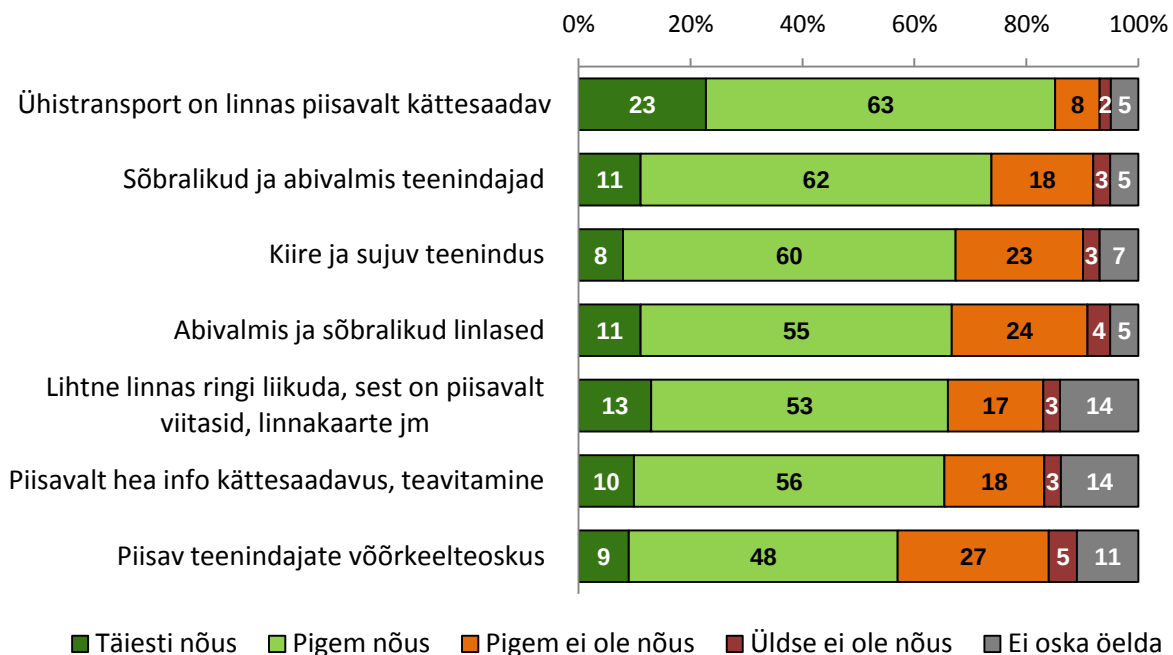
Valdavalt peavad tallinlased oma kodulinna külalislahkeks – sel viisil arwab 79% elanikest (Joonis 60). 13% vastajaist aga leiab, et Tallinn ei ole külalislahke linn. Eestlased on siinkohal Tallinna suhtes mõnevõrra kriitilisemad kui muude rahvuste esindajad. Vaadeldes elanikke, kes ütlevad, et Tallinn on kindlasti külalislahke linn, ilmneb, et neid on rohkem just noorimate ja vanimate, muust rahvusest ning põhiharidusega pealinlaste seas.

Joonis 60. Hinnangud Tallinna külalislahkusele (%; N = kõik vastajad)

Lisaks üldisele Tallinna külalislahkuse hindamisele paluti vastajail ka öelda oma arvamus erinevate samateemaliste väidete kohta. Suur osa pealinlastest leiab siingi, et Tallinn on külalislahke. Kõige enam (85% vastajaist) nõustutakse, et Tallinna ühistransport on piisavalt kättesaadav (Joonis 61). Peaaegu 3/4 tallinlastest peab siinseid teenindajaid sõbralikuks ja abivalmiks. Umbes 2/3 vastajatest on arvamusel, et sinne teenindus on kiire ja sujuv, tallinlased abivalmid ja sõbralikud, linnas ringi liikumine lihtne ning info kättesaadavus ja teavitamine piisavalt hea. Mõnevõrra vähem ollakse rahul teenindajate võõrkeelteoskusega – seda peab piisavaks 57% tallinlastest. Enamike väidetega on muust rahvusest pealinlased sagedamini nõus kui eestlased; eranditeks on aga teenindajate võõrkeelteoskus ja linlaste abivalmidus ja sõbralikkus, mida eestlased kalduvalt kõrgemalt hindama.

Joonis 61. Nõustumine väidetega Tallinna külalislahkuse kohta (%; N = kõik vastajad)

8.3. Teadlikkus Tallinn Card'ist ja selle kasutamine

Linnapiletist Tallinn Card on kuulnud 39% pealinlastest. Sellest ei tea midagi 58% ning oma teadlikkuses pole kindel 3% vastajaist. Keskmisest enam on linnapiletiga kursis olevaid vastajaid naiste, 20-59-aastaste, kõrgema haridusega ja paremal majanduslikul järjel olevate tallinlaste seas.

Tallinn Cardist kuulnud inimestest 12% on seda ka ise kasutanud. Muust rahvusest vastajate seas on neid veidi enam kui eestlaste hulgas.

KOKKUVÕTE

Novembris 2010 viis uuringufirma Saar Poll tallinlaste seas läbi elanikkonnaküsitluse, et saada ülevaade pealinlaste hinnangutest erinevatele Tallinna linna avalikele teenustele. Uuringu käigus küsitleti 1513 vähemalt 15-aastast Tallinna elanikku.

Elanike hinnangutest selgus, et **Tallinnas tervikuna** ollakse kõige enam rahul siinsete haljasalade ja parkide seisundi, prügimajanduse, rannaalade, mänguväljakute ja ühistranspordi olukorraga. Kehvaks aga hinnatakse kõige sagedamini kesklinna parkimisvõimalusi, üldist lemmiklooma pidamise kultuuri ja linnas olevat tolmu. **Oma linnaosa** hinnates on tallinlased samuti enim rahul prügimajandusega; järgnevad hoonete välisilme, magistraaltänavate, haljasalade ja parkide olukord ning tänavate ja teeäärte puhtus. Kõige enam rahulolematust kutsuvad oma linnaosas esile kvartalisestest sõiduteede olukord, autode parkimise kord kodu juures ning talvine tänavate hooldamine. Teiste linnaosadega võrreldes on oma elukeskkonnaga rohkem rahul Piritä/Merivälja ja Nõmme elanikud, vähem aga Lasnamäe ja Kristiine linnaosade vastajad. Võrreldes 2009. aasta väga kõrgete tulemustega on nii Tallinnat üldiselt kui oma linnaosa hinnates leidnud tänavu paljudes valdkondades aset mõningane rahulolulangus.

Valdavalt (79% vastajaist) peavad tallinlased **oma kodulinna külalislahkeks**. Külalislahkust hinnates nähakse kõige paremas valguses Tallinna ühistransporti – 85% arvates on sinne ühistransport piisavalt kättesaadav. Peaaegu 3/4 tallinlastest peab sinseid teenindajaid sõbralikuks ja abivalmiks. Umbes 2/3 vastajatest on arvamisel, et Tallinna teenindus on kiire ja sujuv, tallinlased abivalmid ja sõbralikud, linnas ringi liikumine lihtne ning info kättesaadavus ja teavitamine piisavalt hea. Mõnevõrra vähem ollakse rahul teenindajate võõrkeelteoskusega – seda peab piisavaks 57% tallinlastest.

Hinnangute kõrval puudutasid paljud uuringu küsimused ka elanike informeeritust ja teabe saamise viise. Siinkohal ilmnes, et eestlased ja mitte-eestlased saavad sageli infot erinevatest kanalitest ning valdavalt on eestlased avalike teenustega paremini kursis kui muude rahvuste esindajad. Kõige enam torkab silma, et ajaleht „Pealinn“/ „Stolitsa“ täidab mitte-eestlaste seas oluliselt enam informeerivat rolli kui eestlaste hulgas. **Tallinna linna teenuste** kohta saadakse kõige sagedamini teavet üleriigiliste meediakanalite (raadio, televisioon, ajalehed) või oma lähedaste (pereliikmed, sõbrad, tuttavad) kaudu. Tallinnaga seotud infokanalitest on sagedamini kasutatud ajalehte „Pealinn“ ja linnaosade lehti (viimaseid eriti Piritä, Nõmmel ja Haaberstis). Tallinna kodulehel, linna abitelefoni 1345 ja linna- või linnaosavalitsuse infolaudadel aga arvestatavat kõlapinda ei ole.

Üheks probleemiks, mille käesolev uuring esile tõstis, on asjaolu, et pooled Tallinna leibkonnad on kogenud viimase 12 kuu jooksul **toimetulekuraskusi**. Iga kolmas leibkond (33%) on aasta jooksul olnud olukorras, kus neil pole piisavalt raha hädavajalikeks suuremateks väljaminekuteks, igal seitsmendal leibkonnal (14%) ei ole sageli piisavalt raha kommunaalteenuste eest tasumiseks, umbes sama paljudel (13%) on probleeme võlgade ja laenude tagasimaksmisega ning peaaegu kümnendikul (9%) leibkondadest pole sageli piisavalt raha toidu ja esmatarbekaupade ostmiseks. Probleemi muudab veelgi tõsisemaks asjaolu, et vaid iga kuues raskuseid kogenud inimene ütleb, et ta on toimetulekuraskustesse sattunutele pakutavate toetuste ja teenustega hästi kursis.

Jäätmete sorteerimist uurides ilmnes, et Tallinna majapidamistest 2/3 sorteerivad vanapaberit-pappi ja pandipakendeid ning pooled biolagunevaid ja ohtlikke jäätmeid; muid pakendeid sorteeritakse

mõnevõrra vähem (44%). Eestlased, üle 60-aastased ja kõrgharidusega pealinlased sorteerivad prügi oluliselt aktiivsemalt kui muust rahvusest, nooremad ja madalama haridusega inimesed. Võrdlus 2008. aasta uuringuga näitab, et mõnevõrra on vähenenud vanapaberi ja papi, pandipakendite ning ohtlike jäätmete sorteerimine. Prügi sorteerimata jätmise või ainult osalise sorteerimise kõige sagedasemaks põhjuseks on asjaolu, et (antud liiki) jäätmeid ei teki piisavalt palju, et neid sorteerida. Võrreldes 2008. aastaga on vähenenud elanike osakaal, kes jätavad prügi sorteerimata põhjendusel, et sorteeritud jäätmeid on raske üle anda.

Praegust **jäätmekäitluse alast informatsiooni** peavad piisavaks veidi enam kui pooled pealinlased. Aastaga 2008 võrreldes näitab olukord halvenemise märke – eriti ilmneb see asjaolust, et märkimisväärselt on vähenenud (42% → 21%) nende elanike osakaal, kelle arvates on jäätmekäitluse kohta täiesti piisavalt informatsiooni. Kuna prügi sorteerimisest rääkides selgus samuti, et viiendik vastajaist on jätnud prügi sorteerimata vajaliku info puudumise tõttu, siis tundub, et ebapiisav jäätmekäitluse alane informatsioon (eriti venekeelne) on üheks probleemiks, millele tasuks praegusest rohkem tähelepanu pöörata. Kõige enam soovivad tallinlased saada täiendavat teavet kogumispunktide asupaikade, kogumisaktsioonide ning jäätmete liigituse ja ohtlikkuse kohta.

Elanike teadlikkus **Tallinna linna poolt korraldatavatest keskkonnateemalistest kampaaniatest** ei ole võrreldes 2008. aastaga oluliselt muutunud. Autovabast nädalast on kuulnud 65%, heakorrukuust 58%, looduskaitsekuust 46% ja „Prügihundist“ 42% tallinlastest. Kampaaniatest on kõige enam saadud teada televisiooni vahendusel; infokanalitena järgnevad raadio, ajalehed-ajakirjad ning „Prügihundi“ kampaania puhul ka välimeedia. „Prügihundi“ kampaania üritustel on osalenud ja kodulehte külastanud vaid kümnendik kampaaniast kuulnud tallinlastest.

Kuigi rohkem kui pooled Tallinna leibkondadest omavad autot, on **tallinlaste kõige tavalisemaks liikumisviisiks** siiski ühistransport – 55% elanike jaoks on ühistransport selleks vahendiks, millega minnakse tööpäeval tööle, kooli või muusse peamisse sihtkohta. Autoga liikleb igapäevaselt umbes kolmandik (31%) pealinlastest. Jalgsi tööle või kooli minejaid on veidi üle kümnendiku (12%); eeskätt leidub neid kesklinlaste seas. Võrreldes kahe aasta taguse uuringuga on vähemaks jäänud sõiduvahendite kasutajaid ja juurde tulnud elanikke, kes liiklevad Tallinnas jala.

Sarnaselt eelmisele aastale on **Tallinna transpordialastest teenustest** puutunud kõige sagedamini kokku ühistranspordi pileti või kaardi ostmise (56%) ning ühistranspordialase info otsimisega (50%). Parkimise eest on aasta jooksul tasunud 30%, liikluse operatiivinfot vaadanud/kuulanud 26% ja parkimisluba taotlenud 10% elanikest. Teenuste kasutajatest väga suur osa (87%) on jäänud seejuures asjaajamise korraldusega rahule. Puudujääkidenähtakse kõige sagedamini sõidugraafikute halba nähtavust ja ühistranspordi pileti müügipunktide vähesust. Suuremat osa neist teenustest tarbitakse endiselt kõige sagedamini parklas, peatuses või sõidukis kohapeal. Samas kasutatakse transpordialase info otsimiseks sageli ka linna veebilehte ja e-teenuse portaali, parkimise eest tasumiseks m-teenust ning ühistranspordipileti ostmiseks ja parkimisloa taotlemiseks e-teenust.

Tallinna ühistransporti hinnates leiavad pooled pealinlastest, et viimase 12 kuu jooksul ei ole toimunud muutust ei paremuse ega halvamuse suunas. 21% arvates on ühistransport muutunud aasta jooksul paremaks ja 10% arvates halvemaks. Tänavu on elanikud hinnanguid andes olnud kriitilisemad kui 2008. aastal. Suurimaks Tallinna ühistranspordi probleemiks peetakse kõrget piletihinda, mida ühena probleemidest mainib iga teine tallinlane (49%; 2008. aastal aga 29%). Lisaks teevad elanikele sagedamini muret veel ülerahvastatud transpordivahendid, sõidukite harv graafik, ümberistumise vajadus ja sõidukite vähene puhtus.

Spordiga tegelevad keskmisest aktiivsemalt nooremad, eesti rahvusest ja meessoost pealinlased. Regulaarselt (st vähemalt ühel korral nädalas) teeb sporti 38% tallinlastest; üldse ei tegele spordiga aga 42%. Kõige enam harrastatakse ujumist ja käimist/kepikõndi. Tervise liikumisprogrammist „Tallinn Liigub!“ on kuulnud pooled tallinlased (51%) ja aasta jooksul on mõnel siinsel tervisespordiüritusel osalenud iga kümnes (11%) pealinlane. Kooliealistest lastest umbes pooled osalevad **väljaspool oma kooli mõne Tallinna spordiklubi treeningutel**. Kõige enam käivad lapsed väljaspool oma kooli ujumas ja jalgpalli mängimas.

Oma **kodulähedastest sportimisvõimalustest** rääkides tuntakse enim puudust ujulast – seda nimetab ühe igatsetud sportimisvõimalusena kolmandik tallinlastest (kõige enam Põhja-Tallinnas ja Lasnamäel). Samuti tunnevad paljud puudust SPA-tüüpi veekeskest (25%) ja tervisekeskusest (21%). Jäähalli sooviks oma kodu lähedale 12%, kergliiklusteed 10%, pallimängusaali 8% ja nii välispalliväljakut kui kergejõustikustaadionit 6% pealinlastest. Kõige vähem oskavad millestki puudust tunda Haabersti elanikud. Oma kodukoha sportimisvõimaluste kohta jooksvat infot pakkuvast Tallinna spordiportaalist eriti huvitatud ei olda: huvi on selle vastu 36% pealinlastest, enam kui pooltele see aga huvi ei pakuks.

Tallinna randadest külastasid pealinlased suvel ülekaalukalt kõige enam Stroomi ja Pirita randa – kummaski neist käis 2/5 tallinlastest. Iga viies elanik käis suve jooksul Kakumäe rannas, iga kümnes Harku järve ääres ja Pikakari rannas. Möödunud suve jooksul ei käinud üheski Tallinna rannas 29% pealinlastest.

Arstiabiga seoses käsitleti tänavuses uuringus kahte teenuseliiki: perearst ja kiirabi. Viimase 12 kuu jooksul on oma **perearsti** vastuvõtul käinud või telefoni teel perearsti poole pöördunud 64% tallinlastest. Perearsti vastuvõtule pääsemisel on ägeda haigestumise korral esinenud mõnevõrra sagedamini kui teiste terviseprobleemide puhul olukordi, kus patsient ei ole saanud seadusega ettenähtud aja jooksul arsti vastuvõtule (vastavalt 22% ja 15% juhtudest). **Kiirabiga** on viimase 12 kuu jooksul Tallinnas isiklikult kokku puutunud viiendik pealinlastest. Enamik (87-88%) kiirabiga kokku puutunutest annab kiirabi tegevusele positiivseid hinnanguid, leides, et kiirabi saabus kiiresti ning tegutses operatiivselt, kindlalt ja professionaalselt.

Uuringu käigus ilmnes kaks valdkonda, millest tallinlased on suhteliselt halvasti teadlikud ja mille vastu ei tunta ka eriti huvi. **Tallinna linnavolikogu tegevusega** on enda hinnangul hästi kursis vaid iga kümnes tallinlane (11%), enam kui pooled aga ei tea sellest mitte midagi. Kuigi hetkel teatakse vähe, soovib senisest paremini olla volikogu tegevusega kursis ainult neljandik pealinlastest. Infot Tallinna linnavolikogu tegevuse kohta on valdavalt saadud ja eelistatakse ka edaspidi saada kolmel viisil: üleriigilise meedia, ajalehe „Pealinn“ või oma linnaosa ajalehe kaudu. Uue võimalusena välja pakutud eraldi Tallinna telekanalit eelistaks volikogu tegevuse kohta info saamisel neljandik vastuist. Istungite kohapeal või otseülekandena jälgimise vastu on huvi aga madal.

Euroopa Kultuuripealinna projekti Tallinn 2011 raames korraldatavate ürituste puhul on olukord veidi parem, aga siingi on enda hinnangul korraldatavate üritustega hästi kursis vaid neljandik pealinlastest. Kui võtta arvesse, et Euroopa kultuuripealinna aasta on kohe algamas, siis võib nii madalat teadlikkust pidada ohumärgiks, mis võib endaga tuua kaasa madala osalusaktiivsuse. Mõnel projekti raames korraldataval üritusel plaanib kindlasti ise osaleda 13% ja tõenäoliselt osaleda 34% tallinlastest. Pääaegu sama palju (41%) on aga ka neid, kes ei kavatse Kultuuripealinna üritustest osa võtta.